

The oldest established and largest Hungarian Paper Published Daily.

SZABADSÁG

LIBERTY

OCT 21 1920

A legrégibb és legnagyobb magyar lap Amerikában. — Megjelenik minden nap.

Beolvadt lapok: Magyar Híradó, Magyarok Csillaga, Esti Újság, Amerikai Hírlap, Magyar Napilap, Magyar Hírmondó, Californai Magyar Farmer.

NO. 249. SZÁM.

HARMINCADEK ÉVFOLYAM.

Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, szombat, 1920. október 23.

THIRTIETH YEAR

EGYES SZÁM ÁRA 2 CENT.

A MENYASSZONY BOSSZUJA AZ ESKÜVŐ NAPJÁN

A menyasszony az esküvő napján lőtte agyon a vőlegényét, aki el akarta őt hagyni.

"Szerttem, szerettem" zokogja a szerencsétlen remtérés.

NEW YORK, okt. 21. — A 23 esztendő William Smesky és a 18 esztendő Miss Mary Reddi, akik mind a ketten Wallingtonban, N. J., a Saros Avenue egyik házában laktak, s a kik már hosszabb ideje voltak egymással eljegyezve, az utóbbi heteket arra használták, hogy az esküvőjükre készüljenek, amely mára volt kitűzve. A barátok és rokonok már megkapták az esküvőre a meghívót és Smesky mamája már át is adta a fiataloknak a saját házat, egy kényelmes berendezéssel, barátságos cottageot.

Es ekkor megjelent a Nagy Galeotto, a rágalom és rémlepkéket kezdett William fülebe suttogni.

A rendőrség szerint William Smesky nem bírta el a pletykákat, hitelt adott a rágalmozásnak és még reggel a menyasszonyát kintasztotta a házból. A lány, mielőtt eltávozott volna, revolvergolyót lőtt a vőlegénye szívébe.

Nyolc hónappal ezelőtt a esztendő barna hajzatú Mary állást vállalt Passaicban a Garfield Manufacturing Company-nál. William is ott volt alkalmazva hosszabb ideig. Alig találtak egynehányzson, William megkérte a lány kezét. Mary igent mondott és a fia Maryt hazavitte az anyjához.

Mit mond a leány?

Mary a következőképpen adja elő a történetét: — Egyszer lancesoltam. Aztán én kimentem a konyhába az edényeket elmosogatni. Miután a munkámmal végeztem, visszajöttem az ebédlőbe és vártam, hogy William, mint rendesen, megcsokoljon. Ahelyett azonban, hogy megcsokolj volna, mérgesen, magából kivelve nézett rám. A karját keresztezte fönt és egy ideig farkasszemet néztem. Aztán előlépettem és a két kezemet a vállára tettem. Megfogta a kezemet, magához húzott és így szólt:

"Mary, nem vehetek el. Nagyon sok mindent hallottam rólad a gyáran. Kérlek, hagyd el a házamat azonnal."

"Istenem, William, te csak nem gondold ezt komolyan?"

"De igen. Három perccel adok neked, hogy összekapard a holmidat. Azután hordd el magad."

Pélszaladtam a szobámba, az emeletre. Az asztalon egy revolver fektet. Felvettem és elrejtettem a keblemben. Azután ismét lementem a földszintre. William ott állt a parlorban. Csunya szokat mondott nekem és egyszer a bal karomat nagyon erősen meg is szorította.

A lövöldöző menyasszony.

Jobb kezemmel akkor előhúztam a fegyvert és anélkül, hogy tudtam volna, mit csinálok, tüzeltem. Nagyon szerettem őt és szerettem most is, nagyon, nagyon. Azt hittem, hogy csak megesbesítem. Kiszaladtam a konyhába és hoztam egy pohár vizet. Letérdeltem melléje és akartam neki inni adni. Már nem volt képes az ajkát megmozdítani. Ekkor kiszaladtam a házból, át, egy szomszédhoz. Mrs. John Priskak, a szomszédasszony, azt vallotta a rendőrségen, hogy mikor hallotta a csengőt, azonnal ment a karjai közé esett s azt mondta, hogy William agyonlőtte magát.

A rendőrség emberei előtt is azt vallotta először Mary, hogy William öngyilkos lett. A rendőrségben hitték is a leány beszédének, mindaddig, míg meg nem találták a pohár vizet és a revolvert az asztal alatt.

Akkor Mary összetört és vallott. A rendőrség szerint Mary másállapotban van és nagyon valószínű, hogy William felelős az állapotáért.

Lloyd George győzött az ir kérdésben

Az angol képviselőházban elvetették Henderson képviselő bizalmatlansági indítványát.

A Henderson indítványát Asquith pártja is erősen támogatta.

LONDON, okt. 21. — A képviselőház immár megkezdte a régióba vitát az ir helyzet kérdésében. A támogatást a kormány Arthur Henderson munkáspárti képviselő és a kormány volt tagja kezdte meg, aki indítványt tett arra, hogy a katonák és rendőrök által Írorszában elkövetett erőszakosságok dolgát vizsgálat tárgyává tegyék.

Henderson beismerte ugyan azt, hogy az angol királyi hadi-erő tagjait Írorszában igen sok provokáltak, azonban viszont azt a véleményét fejezte ki hogy az erőszakosságoknak nem ez, hanem a kormány agresszív politikája volt a szülőoka.

A kormány politikája az ir kérdésben, Henderson szerint arra irányult, hogy kiölje a nacionalista véleményt és hogy megtörje az ir nép szellemét.

Henderson vádjaira válaszul Sir Hamar Greenwood irországi államtitkár azt a kijelentést tette, hogy Henderson a vádjainak igazolására egyetlen ténybeli bizonyítékot sem volt képes felhozni. Elmondotta, hogy az esetek legnagyobb részét a tényállás teljes elferdítésével közzétette, míg más eseteket elhallgattak azt, hogy az illető katonára vagy rendőrre önérdemben eselkedett.

Iszt ir államtitkár megsejtően ismertette a nemrég megölt Brady inspektor megölésének körülményeit. Beismerte, hogy ez esetben történt bűnösöl erőszak, amennyiben három sinn feinstaboltját felégették. míg másik két hasonló üzletet összeromboltak.

Azt a meggyőződését fejezte ki azonban, hogy mindazok, a kik e pusztítás során károkat szenvedtek, ténylegesen részesek voltak valami módon az inspektor ellen elkövetett merényletben. Sajnálja a megtörténteket, azonban kijelenti, hogy a panaszosoknak nincs joguk a jelen esetben panaszkodni.

"A nehézség az", mondotta, "hogy egész Írorszában terror uralkodik. Az ir köztársaság megszerzett katonasága mind mostanáig az egész országot terrorizálja."

"Örömmel jelenthetem azonban, hogy az angol karhatalomnak sikerült elfojtania a terror, amely terrort csak az angol kormány volt képes a maga karhatalmával elfojtani, mert maga az ir nép tehetetlenül nyögött annak nyomása alatt."

Az ir államtitkár azt a véleményét fejezte ki, hogy az ir nép nagy többsége imádkozik azért, hogy a gyilkolás és fosztogatás fekete időszaka mihamarabb teljesen megszűnjék.

A képviselőház 346 szóval 79 ellenében elvetette Henderson javaslatát és nagyban éljenzte a kormány ir politikáját. Az elvetett javaslatot, amelynek elvetése bizalmat jelent a kormányban szemben, Asquith volt miniszterelnök és pártja is támogatta.

Halál a csábitóra

OSSIPEE, N. H., okt. 21. — George Brown, sandwichi lakosnak volt egy gyönyörű és kikapós felesége. Az asszony Richard Dunon, tamworthi lakó a szó szoros értelmében letérítette az erény utjáról.

Egy ilyen letérésnél, amint az asszony épen átélte Dunnt, Brown betoppant és mindent látott. Nosza, fogta magát, revolvert rántott és Dunnt agyonlőtte.

Az esküdtszék tizenhárom óráig vitatkozott a gyilkosság nemének a megállapításán. Végre is másodfokú gyilkosságban találták bűnösnek. A bíró Brown ötöt hét évig tartó fegyházra ítélte. Öngyámságát nem itélték el semmire.

OMLADOZIK A BOLSHEVIZMUS FŐÉPÜLETE

Elégedetlenség, éhség, forrongás bomlasztja a szoviet uralmat Oroszországban.

A falu nem akar termelni a város részére.

LONDON, okt. 21. — Éhség, terror, zavargások, forradalmak és nagyfokú elégedetlenség azok a tényezők, amik a bolshevik hadsereget züllesztik a úgy látszik teljesen alá fogják a bolshevizmus uralmát Oroszországban.

Londonban az a vélemény, hogy a bolshevizmus helyzete soha sem volt olyan válságos, mint ezekben a napokban. Pártatlan szemlélők, akik az utóbbi időben bejárták Oroszországot, egyértelműleg azt vallják, hogy a kommunizmus nem lesz képes arra, hogy ezt a telet keresztülélje.

Akár lesz hamarosan béke, akár nem, Oroszországban millió meg millió emberre vár az éhség, s igen sokan fognak elpusztulni tüsz, hideg, s más viszontagságok miatt is. Az ország felső vidékein a havazás már is beköszöntött.

A nagy kérdés az, hogy ilyen viszonyok között az orosz nép még meddig lesz hajlandó alávetni magát a Lenin és Trozky uralmának.

A nagy mennyiségben ide érkezett adathalmazból meggyőző bizonyítékokat lehet levonni abban a tekintetben, hogy a vörös hadsereget az azonnali felbomlás veszedelme fenyegeti s a polgári lakosságot is csak a legnagyobb nehézségekkel lehet féken tartani.

A parasztok sehol sem akar többet termelni, csak annyit, a mennyi a maga megélhetésére elegendő.

A városok számára épségével nem akarnak termelni azzal az indoklással, hogy egyébként, mint értékelten papírpénzzel fizetni a termékekért nem képesek.

Azokat a lengyel csapatokat, amelyek a kiadott rendeletek ellenére szállottak meg nem régen Minsk városát, utasították, hogy a várost azonnal őrizzék ki.

Pisudsky tábornok a maga érdemeinek elismeréséppen azzal a kérelemmel fordult a kormányhoz, hogy a visszahódított területeket osszák fel a katonák között.

Hire jött, hogy a bolshevik hatóságok 76 ukrán vezérembernek a kivégzését rendelték el Odesszában, amikor hírül vették, hogy az ukránok eszt szöttek ellenük.

A lengyel kormány mindaddig nem hajlandó a litvánokkal Vilna felől egyezkedést kezdeni, amíg az ügyet meg nem vitatta a nemzetek tanácsa.

A loyális nő

Uruguayból az Egyesült Államokba jött, hogy a gyermeke ebben az országban születessen.

OMAHA, okt. 21. — Mrs. Frank Byamról még az ellenségei sem mondhatják azt, hogy nem loyális Uncle Samhoz. Tízézer mérföldnyi utat tett meg Uruguayból Omahába két oknál fogva. Először azért, mert mindenáron azt akarta, hogy a gyermekét ebben az országban szülje meg, másrészt meg azért, mert arra gondolt, hogy a gyermekéből valamikor az Egyesült Államok elnöke lehet, ennép pedig egyik feltétele az, hogy a gyermek az Egyesült Államokban születik.

A csesemő leány. Anya és gyermeke a körülményekhez képest jól érzik magukat. Az a körülmény, hogy a gyermek leány, nem aggasztja az anyát, miután most már a nőknek is van szavazati joguk.

/Ingyen föld a mexicói indiánoknak

A földosztó bizottság és a földhöz jutott indiánok.

Az új mexicói kormány elhatározta, hogy földhöz juttatja a Xachimilco indián törzs tagjait. A földosztással külön bizottságot bízt meg a kormány, mely azonnal hozzáfogott a munkához és tekintélyes területű földet juttatott minden indiánnak, aki hajlandóságot mutatott arra, hogy becsületesen, szorgalmasan megművelje a földet.

NEM KÖNNYŰ A SZESZTÖRVÉNY VÉGREHAJTÁSA

Szövetségi ügynököket vádolnak azzal, hogy a törvény betartása körül nem elég szigorúak.

Rendőrök, mint a viszkikereskedők védelmezői.

CHICAGO, ILL., okt. 21. — Lewis F. Mason U. S. Commissioner a mai napon kidobta annak a három rendőrnök az ügyét a bíróság elé, akik azzal vádolták, hogy megengedték magukat megvesztegetni viszkikereskedőkkel. Megelőzőleg a szövetségi biztosság heves vitája volt a kerületi ügyészrel.

Az ügyész elfogatható parancsot eszközölt ki a rendőrök ellen, azzal vádolva őket, hogy a kormány ellen fordítottak. Landis bírósága élesen kikelt a száraz ügynökök ellen, akik szerint a legnagyobb hanyagságot követik el s nem törődnek sokat a kötelességükkel.

A szövetségi biztosság azonban alapon határozott a rendőrök érdekében, hogy nincs ellenük elegendő bizonyíték.

Jövedelem a hadiszerekből

WASHINGTON, okt. 21. — A hadügyi minisztérium nemrég 651.461.726 dollárt vett be az el nem használt és jelenleg nem szükséges hadiszerekeket, gépeket, repülőgépeket, villanyos felszerelési cikkeket, motorokat stb. elárulásából.

Eladott eszközök a kormányának eredetileg 1.026.815, 958 dollárjába kerültek.

Román bizottság Londonban

LONDON, okt. 21. — Egy román bizottság, amelynek a tagjai Take Jonescu, külügyminiszter és Titulescu, pénzügyminiszter, Londonba érkeztek azzal a feladattal, hogy az angol kormányval fontos tanácskozásokat folytasson. A bizottságot munkájában, kisegíti Stoicesco, a párisi román legáció jogtanácsosa.

A kormány kiadásai

Közel két millió dollárt költött el az Egyesült Államok kor. mánya szeptember hónap leforgása alatt.

WASHINGTON, okt. 21. — A pénzügyminisztérium jelentése szerint a kormány kiadásai szeptember hónapban 1.944.000 dollárnál többre rúgtak. Az azt megelőző három hónapban az összköltségek összege 3.630.000.000 dollár volt.

MEGFUJTA MÁR A NAGYBRITÁNIA CSATARIADÓJÁT VASUTASAI IS AZ ELNÖKJELÖLT SZTRÁJKOLNAK

Harding szenátor hatalmas beszédet mondott Jacksonban, O. óriási, lelkes közönség előtt.

A Nemzetek Ligája ellen és a védővám mellett nyilatkozott.

COLUMBUS, O., okt. 21. — Harding szenátor ma Jacksonban, O. hatalmas közönség előtt hatalmas beszédet mondott, a melynek során részletesen ismertette az álláspontját különösen a nemzetek ligájának és a védővámrendszernek a dolgában. A szenátor beszédét közül huszszor ember hallgatta végig és éljenzte meg. A hallgatóság soraiban három állam közönsége volt képviselve.

Harding szenátor még az est folyamán eltávozott innen, hogy Clevelandot, Buffalót, Rochester látogathassa meg, más ipari központokkal együttesen. A választási kampány befejezéséig ezekben a városokban fog a szenátor beszédet mondani.

A nemzetek ligájától teljesen függetlenül a szenátor a védővámrendszer mellett tört pálcát azért, mert Amerika nem képes felvenni a szabad versenyt a világ többi ipari országával. Többek között ez irányban ezeket fejtette ki:

"Senki sem tagadhatja azt, hogy Amerika gazdagon el van látva természeti kincsekkel, még sokkalta szerencsésebb azonban az a földrajzi helyzet, amely lehetővé teszi, hogy a szén, vasérc, kőolaj, kátrány, stb. közelségük folytán, akár a nagyszerű víziút felhasználásával könnyen hozzáférhető legyen."

"Mindeme természeti kincsek és szerencsés földrajzi helyzet mellett is azonban határozottan álláspontom az, hogy a vas és acéliparral foglalkozó több mint hatvan társaságnak nagyszerű fejlődését a nagyszerű munkálkalmak tették lehetővé."

"Eme munkálkalmak kihasználására, hiszem és vallom, nagy részt az alkotó munka iránti szeretet vesztel a munkásoknak, azonban tagadhatatlan, hogy a lehető legtöbb kár és megelhető kérdés. En ezért nemcsak azt kívánom, hogy az amerikai ipar fellendüljön legyen és megfelelő jövedelmet biztosítson azoknak, akik abba tőkét fektettek bele, hanem kívánom azt a prosperitást azért is, hogy megfelelő magas munkabérek kaphassanak mindazok a nők és férfiak, akik akár az erejükkel, akár az eszükkel munkálkodnak."

"Már többször megjegyeztem eme kampány során, miszerint azt szeretném, ha az idegen országok népének életszínvonalára mi életszínvonalunk magaslatára emelkednék, ha a fellendülésük elérhetné a mi fellendülésünk arányait, azt azonban határozottan kijelenthetem, miképpen szeretem azt, ha akár a vas, akár más iparban a mai prosperitásunk, avagy életszínvonalunk süllyedne le idegen országok piacainak versenyé folytán."

Folytatás a 3. lk. oldalon.

ELSŐNEK

szokott megjelenni a Szabadság Nagy Naptára. Ez idén is az első lesz, nemcsak a megjelenés időpontjában, de a ragyogó külső kiállítás és az értékes belső tartalom tekintetében is.

A JUBILEUMI NAPTÁRON

MÁR ERŐSEN DOLGOZUNK s hogy minden félreértésnek elejét vegyük, már most közöljük olvasóinkkal, hogy idejében csak azok az előfizetők fogják megkapni, kik előfizetésükkel nincsenek hátralekve.

Cox tovább is pártjára kél a ligának

Azt mondja, hogy a háboru feletti döntés továbbra is a szenátus részére lenne fenntartva.

A republikánusokat ferdtésekkel vádolja meg.

WASHINGTON, Del., okt. 21. — Cox kormányzó itteni beszédében első sorban azok ellen kelt ki, akik a Nemzetek Ligáját folytonosan kritizálják s azt a vádat emelte, hogy ezek a hamis érveket szokták használni.

A panasz szerint országos propaganda folyik a Nemzetek Ligája s főleg a Tizedik szakasz lebecsülése végett, holott nyilvánvaló amugy is, hogy csak a kongresszusnak lenne joga a Liga értelmében is hadat üzeni s a Liga tenácsának csak tanácsadó szerep van szánva ebben a tekintetben.

A kormányzó álláspontja szerint az ellenségkedések megszüntetése tekintetében igen sokat lehetne elérni az elszigeteléssel, a gazdasági bojkottal a mit a nyugtalanok és háboruskodó nemzetekkel szemben alkalmaznának.

Franciáország jövője

Harmice esztendőre van szükség Franciáországnak, hogy a háborus csapatokat kiheverje.

PARIS, okt. 21. — Az angol és amerikai újságírók együttlétének delegációját fogadva Leygues miniszterelnök azt mondta, hogy feltétlen bizalommal viseltetik Franciáország jövője iránt. Ahhoz azonban, hogy Franciáország talpra álljon, mondotta, legalább harminc esztendő szükséges.

Franciáországnak nincsen szüksége propagandára — fordult a miniszterelnök az újságírókhoz. Csak hűségesen és igazságnak megfelelően közöljék a nagyvilággal Franciáország érzelmeit, gondolatait és cselekedeteit.

Bányászok tanácskozása

MUSKOGEE, Okla., okt. 21. — Oklahoma, Texas és Arkansas Union bányászainak megbízottai itten tanácskozásra jöttek össze a huszötöt százezer bányász érdeke ügyében. John Wilkinson, kerületi elnök, háromezeröttszáz bányamunkáshoz, akik most "vakáción" vannak, azzal a felhívással fordult, hogy térjenek vissza a munkába. A bányászajánlatosok kijelentették, hogy a bányászok vonatkozó követeléseiket csak abban az esetben hajlandók figyelembe venni, ha előbb ez a háromezeröttszáz bányász visszatér a munkába.

Segély a farmereknek

WASHINGTON, okt. 21. — Joseph Hirsch, az amerikai bankáregyesület földművelésügyi bizottságának elnöke most kiadott jelentésében annak a nézetének ad kifejezést, hogy a bankok fellendülése legelőszörban a farmerek prosperitásától függ. Arra hívja fel a bankárokat, hogy segítsék a farmert a t terményeit piacra dojni, még pedig a kooperatív áruházak felállításával.

Egyben a szövetségi farmhivatal is felhívta a farmerek tervszerű segítségére a termék piacra dobása körül.

A LAKÁSHÁNY IGEN NAGY MÁR NEW YORKBAN

Egy szocialista városatyát a javaslatot tette, hogy a gazdagok üresen álló lakásait adják bérbé.

Adják bérbé a gazdagok lakásait a proletároknak.

NEW YORK, okt. 21. — A városi tanács szocialista tagjainak nevében az egyik szocialista városatyá tegnap azt a javaslatot terjesztette elő a Tanácsban, hogy azoknak a Fifth Avenue és Murray Hillen lakó gazdag embereknek, akik úgy sem tartózkodnak a városban, a rezidenciáikat, adják bérbé a proletároknak, akik nem képesek lakást találni, még pedig a mostani viszonyokhoz megfelelő bér mellett.

A javaslatot kiadták a lakásügyi bizottságnak. Hogy ez a bizottság a véleményével mikor készül el, az egyelőre még bizonytalan.

Vladeck, Shipiloff, Decker, Mann és Braunstein aldermanok voltak azok, akik a javaslatot leginkább támogatták. Kijelentették, hogy ok pontos meggyőződést szereztek a lakásviszonyokról és arra a meggyőződésre jutottak, hogy más megoldás nincsen, mint amiről a javaslatban szó van.

Kijelentették, hogy azokban a negyedekben, ahol munkások laknak, szinte üresen áll a lakáshány, éppen a Fifth Avenue, a Riverside driveon és Murray Hillen open ellenkezők a viszonyok.

A szocialista aldermanok azt találták, hogy az utóbb említett vidékeken nem ritka a ház, amelyben huszöt száz szobát van hely, amelyekben senki sem lakik, csak azok, akik a háza vigyáznak.

Ezen épületek 238 darabot találtak. Ha ezeket a házakat úgy használnák fel, ahogy kell, az általános szükséglet megszüntetésére — mondják a szocialista városatyák, az annyit jelentene, hogy rövid időn belül körülbelül tízezer embert lehetne lakáshoz juttatni.

DEL-AMERIKA ÉS A LIGA.

LONDON, okt. 21. — Mihelyt a nagyobb hatalmak elismerik a mostani mexicói kormányt, Mexico kérelmezni fogja felvételét a Nemzetek Ligájába. Addig képviselőt nem küld a Liga genfi konferenciájára.

Mexico eddig azért nem kérték fel a belépésre, mert annak idején Wilson elnök elene volt az ottani viszonyok miatt. Ugyanez az esete volt Costa Ricának és Santo Dominonak.

KIRABOLTAK EGY VONATOT BUFFALOBAN

Revolvers banditák sorbaállították egy vasuti kocsit utasait és elvették pénzüket, ékszereiket.

Két embert megsebesítettek a lövöldöző banditák. Két testvért letartóztattak.

BUFFALO, N. Y., okt. 21. — Három bandita vadnyugati mintára vonatrablást követett el esütörtökön hajnalban a New York Central vasuti állomásán. Kirabolták a vonat egyik kocsijának utasait s revolvergyóval megsebesítettek egy utast, meg egy vasuti alkalmazottat.

A rablómerényletet akkor hajtották végre, amikor a Cleveland és Columbus felé igyekvő vonat előtt felváltottak a mozdonyt.

George Sinclair brakeman a vonat utolsó kocsijának hátsó erkélyén volt. A három bandita hirtelen megjelent a sötétben és felugrott a platformra. Sinclair megkísérelte utjukat állni, mire az egyik pisztolyt rántott és lábszáron lőtte.

Ezután a banditák benyomultak a hálókocsiba, ahol ötször hatszor beelőttek a padloba, plafonba, hogy az utasok felébredjenek.

— Bujjanak ki! — ordította a banditák vezére. Az álmos utasok ijedten ugrottak ki berthükből és sorakoztak egymás mellé a banditák parancsára. Ekkor az egyik bandita megmozdította őket, a másik meg a fekvőhelyükön lévő ruháikat és készitaskáikat kutatta ki.

Egy Mary Jane Smith nevű cleveandli leánykara, aki ki-vánianian előlepet, rálőtt a harmadik bandita. A golyó a fejéből horzsolta a megrémült leánykara. Rálöttek egy másik utasra is, aki nem volt hajlandó otthagyni meleg fekvőhelyét. Szerencsére a golyó megakadt párnájában.

Amikor összeszedték a pénzt és ékszereket, elintézték a rablók anélkül, hogy a szomszédos kocsiba bemertek volna. Később a rendőrség elfogott a közelben két fiút, John és Stanley Depkat, akikben a kirabolt utasok felismerték a rablókat. Később elfogták a harmadik fiút is. Mind a hármat rablás és gyilkossági kísérlet elkövetésével vádolják.

A LENGYELEK MINSKBE

LONDON, okt. 21. — A lengyel csapatok a kiadott parancs ellenére is bevonultak Minskbe. Az orosz-lengyel fegyverszünet értelmében minden ellenségeskedés megszünt.

Zeligovsky tábornok, aki meg szállotta Vilnát, nem akar onnan kivonulni a szövetségesek rendelkezése sem.

Petrogradon, Moszkvában s még egy tuat orosz városban kihirdették a statáriumot. Ezt a szoviet kormány hivatalos lapja is megírja már. Moszkvában több összetűzés volt a vörösök s az ellenforradalmárok között. A francia külügyminisztérium szerint a szövetségesek flottatüntetésre készülnek a Fekete tengeren.

A pápa álláspontja MacSwineyről

A Vatikánhoz közel álló körökből kiszivárgott hír szerint a pápa az ir hazafi éhségstrájkját nem minősíti öngyilkosságnak.

Régi támasz, bántalmak és fájásoknál

Bármely férfi vagy nő, aki Sloan's szert tart kéznél, azt fogja mondani.

KÜLÖNÖSEN akiket gyakran támadnak meg köszvényfájdalmak. Egy ellensúlyozó, a Sloan's Liniment eloszlatja a fájó anyagot, beszivároztatja a fájó részbe, és hamarosan enyhíti a bántalmakat. Kéznel tartják és mindenütt használják fájó fejfájás, hátsó, izomlás, merevség, rándulás és egyéb túlerőltetésből eredő bajok enyhítésére, majd teljes elmulasztására.

Már csak annak egészséges és frissítő szagáról is tudhatja, hogy jót fog tenni Önnek. Sloan's Liniment minden gyógyszerész áruházaiban, 35c, 70c, \$1.40.

Sloan's Liniment (Patent) KÉSZÍTTÉSEKÉRT EMIL NYITRAY 224 EAST 19th STREET, NEW YORK, N. Y.

F. AD. RICHTER & CO., New York. Tisztelt Uraim! — Köszönettel elismerem a Bambino vételét a fogadják ózinte köszönetemet, mert nagyszerű eredményt hozott gyermekem részére. Miután adtam neki a Bambinóból, gyermekem megszokta nélkül aludtatni az éjszakát és nem kellett őt álomra ringatnom. Valóban nem tudom mint fejezem ki hálaomat Önökkel szemben, mert azáltal, hogy gyermekemnek segítettek, engem is segítettek, amennyiben alig volt egy nyugodt perem amig a gyermekem szenvedett. E nagyszerű orvosságot ajánlottam minden jó ismerősömnek. A. K. Philadelphia.

A gyermekek legjobb barátja

Ha gyermeke ingerlény, nyugtalan, adjon neki egy kanálal fekvés előtt. Minden valószínűség szerint a gyermeknek székrekedése van s csak akkor lesz igazán jobban, ha ad neki az alanti szerbőlt: **BAMBINO**

A gyermekek kedvelik. Mindig többet kérnek belőle. Az eredeti csomagban rajta van a Bambino Baby képe. Ne fogadjon el utazót. Kapható 50 centért üvegenként minden gyógyszerárban, vagy postán szállítva a gyárból 60 cent.

F. AD. RICHTER & CO., Bush Terminal Bldg., No. 5, BROOKLYN, N. Y.

Erőszakkal táplálják a corki polgármestert

A tegnapi napot nagy lázban töltötte el a corki polgármester. MacSwiney nem akar tudni az ételről.

LONDON, okt. 21. — Terrence MacSwiney, Cork polgármestere, aki most már hetven nap óta a brixtoni börtön lakója, mert nem akarja beadni a derekát az angol hatóságoknak a tegnapi napot részben önkivületlen állapotban, részben pedig nagy lázban töltötte el.

A felesége kijelentése szerint a férjét reggel részben önkivületlen állapotban, részben pedig nagy lázban töltötte el. A felesége kijelentése szerint a férjét reggel részben önkivületlen állapotban, részben pedig nagy lázban töltötte el.

— Terrence lázban van. Impedimenter a mihamarabbi halálra. Amikor a polgármester felesége tegnap délután két órakor távozott a börtönből, hangosan zokogott.

— Terrence egész nap lázban volt — mondotta. Dr. Griffithet vontam feleségemhez ezért. Két kamányi marhasukivonatot kényszerített az uramba. Terrence sokkal gyengébb volt, semhogy tiltakozhatott volna. De amikor lázas lett, állandóan ezzel foglalkozott lázálamban.

— En is és a családunk tagjai is titakoztak — folytatta a polgármester felesége — de akkor ránk ijesztettek s azt mondták, hogyha nem fogjuk be a száunkat, hát egyáltalában nem engedik meg nekünk, hogy terrence meglátogassuk.

A tegnapi nap folyamán MacSwiney felesége, a polgármester nővére és Dominic atya, Terrence MacSwiney lelkijátja huzamosabb ideig tartózkodtak a polgármester ágyánál s igyekeztek minden tekintetben a helyzetét megkönnyíteni. Lázas állapotban egyszerre felriadt s azt kiáltotta: — Zajt hallok. Ne hagyjátok el. Ezek kinn vannak engem. Az Irish Self Determination League délutáni jelentése a polgármester állapotról a következőkben számolt be: — A polgármester lázas állapotban nem szűnt meg, csak valamivel könnyebben érzi magát. Még mindig nem tudja megismerni a hozzátartozóit.

Szerda délután, az éhségstrájkja alatt első ízben táplálták erőszakkal a polgármestert, amikor önkivületlen állapotba esett. Kis mennyiségben brandyot itattak vele s marhasukivonatot etettek vele. Amikor Terrence MacSwiney visszanyerte az eszméletét s a szája ételt érzett, a nővéreinek, akik betegsége mellett állt, remült arccal azt mondta: — Engem becsaptak.

Chicago Magyar Orvos Dr. Löwinger Ernő, magyar orvos és sebész, az összes orvosi tudományok tudosa. Címe: 1537 W. Grand Ave., Chicago, Ill. Rendel. D.-e. 11. től 1-ig. D. u. 6-tól 8-ig. Vasárnap d. e. 10-től 12-ig. Tel. Monroe 182.

A BOLSEVIK BEBÖRTÖNZIK AZ ELVTÁRSAKAT

Oroszországban a szoviet hatóságok a szocialistákat, szindikalistákat és anarchistákat csak úgy bebörtönözték, mint annak idején a cári uralom alatt bebörtönözték őket. Azok a szocialisták, anarchisták és szindikalisták, akiket meg nem eszközöltek, felhívást tettek közre az összes, külföldön élő elvtársaikhoz, amelyben értesítik őket arról, hogy a kommunista kormány Oroszországban milyen eljárást követ. Együttal kéri őket, hogy tiltakozzanak ez ellen az eljárás ellen, mint ahogy ők tiltakoztak eddig.

Egy ilyen tiltakozó körlevél érkezett ide is tegnap. Ebben az "üldözöttek" többek között a következőket mondják: "Ma nines város, vagy falu Oroszországban, amelynek a börtönei ne lennének a zsufo-lásig tömve a szocialista, vagy anarchista pártiak a tagjaival, a paraszt és szakszervezetek szervezők embereivel, és másokkal, akik a márciusi és októberi forradalomnak a megteremtőivel és segítőivel. Mind-ezek pedig azért vannak lecsukva, mert szóban, vagy írásban kizárták a börtönök az uralkodó pártnak az eljárását.

A börtönök a szocialistákkal és egyéb radikálisokkal éppen úgy tömve vannak ma, mint voltak a cárizmus alatt, holott ezek az emberek a kommunista tiltak ellen nem kelttek fel fegyveres erővel, csak mint már említettük, szóval és írással kritizáltak egyes dolgokat. A kommunista pártiak csak úgy jelszava van, hogy, aki nem kommunista, az ellenforradalmárral kell elbánni.

Elhiszünk, hogy nektek nagyon nehéz elhinni ezt, nektek, akiket vagy a tényleges ellenforradalmi sajtó informál, vagy a kommunista sajtóból veszitek az értesítéseketek. Azonban nagyon kérünk benneteket, higgyetek nekünk és segítsetek rajtunk, ha csak lehet."

Elhiszünk, hogy nektek nagyon nehéz elhinni ezt, nektek, akiket vagy a tényleges ellenforradalmi sajtó informál, vagy a kommunista sajtóból veszitek az értesítéseketek. Azonban nagyon kérünk benneteket, higgyetek nekünk és segítsetek rajtunk, ha csak lehet."

Elhiszünk, hogy nektek nagyon nehéz elhinni ezt, nektek, akiket vagy a tényleges ellenforradalmi sajtó informál, vagy a kommunista sajtóból veszitek az értesítéseketek. Azonban nagyon kérünk benneteket, higgyetek nekünk és segítsetek rajtunk, ha csak lehet."

Elhiszünk, hogy nektek nagyon nehéz elhinni ezt, nektek, akiket vagy a tényleges ellenforradalmi sajtó informál, vagy a kommunista sajtóból veszitek az értesítéseketek. Azonban nagyon kérünk benneteket, higgyetek nekünk és segítsetek rajtunk, ha csak lehet."

Elhiszünk, hogy nektek nagyon nehéz elhinni ezt, nektek, akiket vagy a tényleges ellenforradalmi sajtó informál, vagy a kommunista sajtóból veszitek az értesítéseketek. Azonban nagyon kérünk benneteket, higgyetek nekünk és segítsetek rajtunk, ha csak lehet."

Elhiszünk, hogy nektek nagyon nehéz elhinni ezt, nektek, akiket vagy a tényleges ellenforradalmi sajtó informál, vagy a kommunista sajtóból veszitek az értesítéseketek. Azonban nagyon kérünk benneteket, higgyetek nekünk és segítsetek rajtunk, ha csak lehet."

Elhiszünk, hogy nektek nagyon nehéz elhinni ezt, nektek, akiket vagy a tényleges ellenforradalmi sajtó informál, vagy a kommunista sajtóból veszitek az értesítéseketek. Azonban nagyon kérünk benneteket, higgyetek nekünk és segítsetek rajtunk, ha csak lehet."

Elhiszünk, hogy nektek nagyon nehéz elhinni ezt, nektek, akiket vagy a tényleges ellenforradalmi sajtó informál, vagy a kommunista sajtóból veszitek az értesítéseketek. Azonban nagyon kérünk benneteket, higgyetek nekünk és segítsetek rajtunk, ha csak lehet."

Elhiszünk, hogy nektek nagyon nehéz elhinni ezt, nektek, akiket vagy a tényleges ellenforradalmi sajtó informál, vagy a kommunista sajtóból veszitek az értesítéseketek. Azonban nagyon kérünk benneteket, higgyetek nekünk és segítsetek rajtunk, ha csak lehet."

Elhiszünk, hogy nektek nagyon nehéz elhinni ezt, nektek, akiket vagy a tényleges ellenforradalmi sajtó informál, vagy a kommunista sajtóból veszitek az értesítéseketek. Azonban nagyon kérünk benneteket, higgyetek nekünk és segítsetek rajtunk, ha csak lehet."

Elhiszünk, hogy nektek nagyon nehéz elhinni ezt, nektek, akiket vagy a tényleges ellenforradalmi sajtó informál, vagy a kommunista sajtóból veszitek az értesítéseketek. Azonban nagyon kérünk benneteket, higgyetek nekünk és segítsetek rajtunk, ha csak lehet."

Elhiszünk, hogy nektek nagyon nehéz elhinni ezt, nektek, akiket vagy a tényleges ellenforradalmi sajtó informál, vagy a kommunista sajtóból veszitek az értesítéseketek. Azonban nagyon kérünk benneteket, higgyetek nekünk és segítsetek rajtunk, ha csak lehet."

Elhiszünk, hogy nektek nagyon nehéz elhinni ezt, nektek, akiket vagy a tényleges ellenforradalmi sajtó informál, vagy a kommunista sajtóból veszitek az értesítéseketek. Azonban nagyon kérünk benneteket, higgyetek nekünk és segítsetek rajtunk, ha csak lehet."

Elhiszünk, hogy nektek nagyon nehéz elhinni ezt, nektek, akiket vagy a tényleges ellenforradalmi sajtó informál, vagy a kommunista sajtóból veszitek az értesítéseketek. Azonban nagyon kérünk benneteket, higgyetek nekünk és segítsetek rajtunk, ha csak lehet."

Elhiszünk, hogy nektek nagyon nehéz elhinni ezt, nektek, akiket vagy a tényleges ellenforradalmi sajtó informál, vagy a kommunista sajtóból veszitek az értesítéseketek. Azonban nagyon kérünk benneteket, higgyetek nekünk és segítsetek rajtunk, ha csak lehet."

Elhiszünk, hogy nektek nagyon nehéz elhinni ezt, nektek, akiket vagy a tényleges ellenforradalmi sajtó informál, vagy a kommunista sajtóból veszitek az értesítéseketek. Azonban nagyon kérünk benneteket, higgyetek nekünk és segítsetek rajtunk, ha csak lehet."

Amit minden amerikai magyarnak tudni kell

Hogy a korona mostanában rendkívül alacsony és így akinek szándékában van az óhazában élő szeretteinek vagy magyarországi bankban való elhelyezés céljából pénzt küldeni — küldje azt most, amíg az árfolyam ily alacsony.

Hogy Kiss Emil bankháza a napi árfolyam szerint küld pénzt és így a dollárjaért mindig többet kap, ha öhozza fordul. Az már régtől fogva bebizonyosodott, hogy Kiss Emil pénzküldési rendszere a leggyorsabb és a legtekélyesebb.

Hogy családtagok kihozatala, óhazai ügyek elintézése, hajójegyek és a hazautazáshoz szükséges iratok elkészítése és megszerzése ügyében, minden amerikai magyarnak a saját érdekében személyesen vagy levél útján erre a címre kell fordulni:

KISS EMIL, bankár

133 Second Ave., New York, N. Y.

valóéven Ausztria javára döntött Jugoszláviával szemben. A lap híre szerint a hatalmak már informáltak is ebben az irányban az osztrák kormányt. Ugyanez a hír azonban arra figyelmeztet az osztrák kormányt, hogy a kötött békeszerződés 88-ik szakaszát feltétlenül be kell tartania. Ez a szakasz kimondja, hogy Ausztriának nem szabad Németországhoz csatlakoznia, csakis abban az esetben, ha abba a Nemzetek Ligájának tanácsa beleegyezik.

Megfujta már a csatariadót az elnökjelölt

BUDAPEST FŐVÁROS 4 1/2% kölcsönkötvényei napi árfolyam szerint nálam kaphatók. Éggy a Magyar Földhitelintézet, Magyar Jelzáloghitelbank, Magyar Kereskedelmi Bank, Magyar Hitelbank jelzálogkötvényei árfolyam szerint eladom.

Paris, okt. 21. — Az Echo de Paris című itteni lap híre szerint a szövetséges hatalmak el fogják fogadni a Klagenfurtban mlit szavazaton tartott népszavazás eredményét, amely tud...

Ne vigyen készpénzt haza! A Y. M. C. A. európai igazgatójának értesítése szerint, sok az Egyesült Államokból hazatérő magyart, akik amerikai készpénzt (bankjegyeket) vittek magukkal haza, a francia-sváji határpontokon megállítanak és a tüke kivételét tiltó rendelet értelmében, arra kényszerítik őket, hogy vagy adják át, vagy pedig váltásuk be pénzüket egy-nagyon kedvezőlen árfolyam mellett.

E veszteség elkerülése végett ajánljuk az európai otthonaikba hazatérőknek, hogy utazási költségeiket American Express Utazási Hitel Levél és Utazási Utalvány formájában vigyék magukkal, melyek nincsenek a fenti rendszabályoknak alávetve. Könnyen beválthatók, olcsók és megvédik a tulajdonost elkallódástól vagy lopástól. Az egész világon ismeretesek.

2048 EAST NINTH STREET, CLEVELAND, O. vagy írjon anyanyelvén ezen címre: Foreign Money Order Department AMERICAN EXPRESS COMPANY 65 BROADWAY, NEW YORK.

2048 EAST NINTH STREET, CLEVELAND, O. vagy írjon anyanyelvén ezen címre: Foreign Money Order Department AMERICAN EXPRESS COMPANY 65 BROADWAY, NEW YORK.

2048 EAST NINTH STREET, CLEVELAND, O. vagy írjon anyanyelvén ezen címre: Foreign Money Order Department AMERICAN EXPRESS COMPANY 65 BROADWAY, NEW YORK.

2048 EAST NINTH STREET, CLEVELAND, O. vagy írjon anyanyelvén ezen címre: Foreign Money Order Department AMERICAN EXPRESS COMPANY 65 BROADWAY, NEW YORK.

Pathé

25 éves fennállásának megünneplése alkalmából

INGYEN

kaphat \$25 értékű, briliáns hangú

PATHÉ LEMEZEK

minden Pathé géppel (1921 model), melyet MOST vásárol (kivéve a kis 3-as és 6-os számot)

Ön ismeri a Pathé lemezeket.

A legjobbak a világon.

Nem kell tüket venni—

Nem kell tüket cserélni.

Saját maga választhatja ki a lemezeket, melyeket INGYEN kapja a géppel,

Legkedveltebb dalait, Kedvenc operáit, vagy bármilyen zenét, kedve szerint.

Eme feltűnő és rendkívül Jubileumi ajánlat a Pathé-nak arra irányul, hogy bebizonyítsa teljes fennsőbbégét a Pathé Lemezeknek és Pathé Phonograph-oknak, melyek 25 év óta előnyösen ismertek az európai közönség előtt.

Menjen még ma bármely Pathé kereskedőhöz—válassza ki gépét—Javasolja saját fizetési feltételeit — és hazavihet \$25 értékű Pathé lemezt ingyen.

PATHÉ FRERES PHONOGRAPH CO.

20 GRAND AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

CLEVELANDI HIREK

HÁROM A KIS LÁNY.

Az Amerikai Magyar Szintársulat Vasárnapi Előadása az Operaházban lesz.

Csak délután tart előadást a szintársulat. — A "Három a kis lány" rendkívül kedves, hangulatos bécsi operett. — Bő alkalmat nyújt a társulat minden egyes tagjának az érvényesülésre.

Az Amerikai Magyar Szintársulatnak most vasárnap tartandó előadása diszeldőadás lesz. Únepele a szinészgárda, mert fordulóponthoz jutott a clevelandi szereplésének történetében. Bevonul vasárnap a Euclid Avenuei Opera Houseba, amelyben magyar szinélőadás még nem volt s amelyben a diszeldők, kellékek gazdagsága új fokra emeli a szintársulat előadásainak nívóját.

Egy bájos, hangulatos bécsi operettel vonul be a szinészgárda új otthonába. Örömmel követték oda Cleveland szinélőadástól, hogy törekedjék jobb és jobb előadások tartására, de tárogatta is ennek a céljának érdekében. Hogy most a magyar szinészet bevonulhat az Opera Houseba, abban nagy része van Cleveland magyarságának.

"Három a kis lány" a címe a vasárnap szinre kerülő operettnek. Új darab, most került Amerikába a budapesti szinpadokról. Willner és Reichert bécsi szerzők írták, filharmóniát zenéjét meg Schubert F. csinálta. Magyarra Harsányi Zsolt fordította a pompás daljátékokat.

Johann-jobb szerep jut a társulat minden egyes tagjának, köztük az új szírnak, Kassay Rózsának is. Kassay Rózsának a társulat vezetője, aki a múlt évben végzett.

ELGÁZOLT FIUSKA.

A 2015 Hamilton avenueen lakó Anthony Jukatesot betört koponyával szállították be a Lakeside kórházba. A szerencsétlen 9 éves fiuskát elütötte egy automobil a St. Clair ave. és E. 17th Str sarkán.

A COMMUNITY FUND.

Cleveland város jótékonyági alapja, az ugynevezett Community Fund, amire a múlt évben 4,025,000 dollárt jegyeztek és 3,777,000 dollárt be is ízték, már fogytán van s nemsokára megkezdődik ismét a gyűjtés, hogy megölthessék újra a Community Chestet.

SARKI RENDŐR BALESETE.

Két villamos kocsi kőse került, s betört fejfel került a kórházba. — Aligha marad életben.

Patrik Joyce rendőr, aki ép most töltötte tizenötödik szolgálati esztendejét, halálos sérüléssel fekszik a Charity kórházban. A feje tört be, amint egy nyugatnak haladó Cedar ave villamos elütötte szolgálatában közben a Prospect ave, és East 14. St. sarkán, ahol forgalmat rendező álláson volt.

A végzetes baleset tegnap délután történt s a tanuszerint, az okozta a szerencsétlenséget, hogy a másik sinpáron ép akkor ért oda a keletnek haladó painesvillei villamos, s a rendőr a két villamos kocsi közé került.

A szemtanúk állítása szerint a Cedar kocsi megállt, de amikor a konduktor látta, hogy a rendőr eszméletlenül fekszik a kövezeten, visszasietett s megadta a jelet a kocsivezetőnek, az indulásra. A külvárosi kocsi nem állt meg.

A rendőrség folytatja a nyomozást, hogy miként történt a baleset.

Joyce rendőr 40 éves és a W. 105. utca 2111 számú házában lakik.

ROOSEVELT CLEVELANDBAN.

A demokrata alelnökjelöltet Henry Morgenthau, az Egyesült Államok mexikói követe kísért el az ötödik városba.

James M. Cox demokrata elnökjelölt után Franklin D. Roosevelt, a demokrata alelnökjelölt látogatta tegnap meg Clevelandot.

Roosevelt, akit Henry W. Morgenthau, az Egyesült Államok mexikói követe kísért, beszédet tartott előbb a Western Reserve Law Schoolban, majd délelőtt a City Clubban, délután nagy női gyűlésen a Hotel Statlerben, majd este a Grays Armoryban.

Az alelnökjelöltet az állomáson nagy demokrata küldöttség fogadta.

Az Amerikai Magyar Szintársulat Clevelandban

A Euclid Ave.

OPERAHAZBAN

4-ik utca és Euclid Avenue

október 24-én

vasárnap

DELTUTÁN 2:30-KOR szinre kerül:

Schubert világhírű zeneszerzőnek legzesebb 3 felvonásos operettje

HÁROM KISLÁNY

Fényes kiállítás. — Elsőrangú díszletek.

LOUIS RICH TELJES OPERAHAZI ZENEKARA.

Jegyek előre megrendelendő: Kövessy Mihály utaztató, 2562 E. 81 Street. Telefon: Princeton 181 és a szokott magyar üzletekben.

Vidéki előadások:

Alliance: Október hó 22-én, pénteken este a német hallban Mágna Miska.

Yonagtown: Október hó 23-án, szombaton este a Kossuth Kör termében Mágna Miska.

Lorain: Október hó 24-én, vasárnap este az Andorka-féle hallban Mágna Miska.

Detroit: Október hó 25-én, hétfőn este a Polyak moz színházban, W. Jefferson Ave. és Pulaski Ave. sarkán: Mágna Miska.

Detroit: Október hó 26-án, kedden este ugyanott szinre kerül: Három a kis lány.

Toledo: Október hó 27-én, szerdán este a Sztrik hallban: Mágna Miska.

244, 5, 7, 9, 50

VILLANY VILÁGÍTÁST

most csináltassa a házába, most a Jelicsoóban megcsináltam, miután én is előzőben juttattam az anyaghoz. Hívjon fel és én azonnal eljövök, vagy keressen fel személyesen.

Telephon: Cent. 4544-W.

K. Sentényi

3111 LORAIN AVE., CLEVELAND, O.

GYILKOS AUTOMOBIL.

Falhos szorította és megölte a saját gazdáját. — Leánykájára már nem menthette meg az anya életét.

Mrs. Rose Carruthers Patch 45 éves asszonyt halálra zuzta a saját súlyos automobilja, amikor azt az East 73-ik utca 1867 szám alatti lakásán a garázsból ki akarta hátrátni. A nehéz automobil kerekéi alól elrugta a fékezési kócskot, s mert az automobil fékje nem volt elzárva, teljes sebességgel gurult ki a garázsból, s a szerencsétlen asszonyt oly erővel szorította a ház falához, hogy halálos sérüléseket szenvedett.

A szerencsétlenségnek szemtanuja volt az áldozat 12 éves leánykája, Arline, aki felgrott az automobilra, s el akarta zárni a féket, de már késő volt. Betört fejfel és egyéb sérülésekkel szállították be Mrs. Patch a Mount Sinai kórházba, ahol belehalt a sérüléseibe. Mrs. Patch első férje, C. A. Carruthers 1914-ben hunyt el, s egy év múlva ment újból férjhez William Patch-hez, aki két évvel ezelőtt halt meg. Arline egyetlen gyermeke.

A SZOMJAS BANDITÁK

Chicagoiban betörték egy drug storeba és nem vitték el semmit csak egy kvart pálinkát.

Napjaink bővelkednek szenzációkban. Napjainkban egy kvart pálinka — az egy kvart pálinka.

Ennek következtében három bandita, akik egy hatalmas automobilon érkeztek, Chicago egyik legforgalmasabb utcáján bementek a Universal Drug and Chemical Company üzletébe és revolverrel arra kényszerítették a gazdát és két segédjét, hogy a falhoz álljanak. Két bandita vigyázott, hogy saját ne üssenek, a harmadik pedig kinyitotta a pince ajtót. Kinyitotta és a pincében mint egy örült kezdett keresgélni.

Végre diadalittas arccal jelent meg újra az üzletben. — Megvan, suttogta rekedten, megvan! Gyerünk!

Erre a három bandita kirohant az üzletből, ráugrottak az autójukra és villámsebességgel elszökdöztek.

Hogy mi volt meg? Egy kvart pálinka! Ezt vitték magukkal a banditák. A kasszában ezerötven dollár volt. Ehhez egy ujjal se nyúltak. Nem s törődtek vele.

Nézz meg a mi nagy cégtáblánkat.

MAZSOLA SZÖLLŐ

Importált RIBIZLI

'Jobb mint a mazsola' Fontja 23c.

GYÉMANT MALATA Quertonkint 90c.

KOMLÓ, 3 oz. 25c.

Western Market Fruit Co.

2097 West 25 Street, Cleveland, O.

MIKULIUSNÉ BÜNYÖGE.

Mikulics Jánosné horvát asszonyt, aki nemrég belefojtotta öt éves leánykáját a tóba s önmagát is a vízbe akarta ölni, de kimentették, vad alá helyezte a nagysküdszék, ennek következtében át kell esnie a rendes esküdtzéki büntérgyaláson.

A védőügyvédje arra törekszik, hogy női esküdtzék elé kerüljön Mikulicsné. Szerinte nőik jobban meg tudják érteni a lelkiállapotot, amiben a vádlott rémes tette elkövetésekor volt, mint a férfiak.

IMPORTÁLT SZÁRÍTOTT

Szőlő, füge, olive oil, fekete bogyó, sajt, macaroni

TOURIS IMPORTING COMPANY

Central 6192 Main 2939 2217 E. 9th STREET

Must vagy szőlő

még mindig kapható

G. Földessy

szőlőtermelőnél Stop 14, Euclid Ave. Euclid, O.

FONTOS A ZENEKEDVELO MAGYARSÁGNAK!

Magyarországban a legjobb énekeseiktől és zeneszektől felvett gramofon lemezek.

Most érkeztek meg

Mindenkinek fontos, hogy azonnal rendelje meg. Felelősséget vállalok értük, hogy tényleg az óházában lettek felvéve.

Table with 4 columns: Record number, Title, Price, and other details. Includes records like 'Ósíróza, fáj a lelkem', 'Nyisd ki babám az ajtót', etc.

Számos más jobbnál jobb hazai importált két oldalas lemezem van, amelyek bármely gramofonon játszhatók. MINDEN KÉT OLDALAS LEMEZE ÁRA \$1.15.

ÖNJÁTSZÓ ZONGORA ROLOK.

Magyar fantázia és csárdás I. Magyar fantázia és csárdás II. Mindegyike öt darab magyar dalt tartalmaz s ára \$1.25.

Table with 2 columns: Record number and Price. Includes records like 'Magyar népdalok, ára', '7718 Fecskék, fecskék', etc.

A zene nemestül a lelket és szórakoztatja az otthont, a család. Ökvetlen rendeljen ezekből a lemezekből. Küldje a pénzt money orderben, vagy ajánlott levélben. Hat vagy több lemez, vagy roll megrendelésénél a csomagolási és postaköltséget is viselem.

Zeneházamban raktáron vannak a világ legjobb STARR zongorái és gramofonjai. — Mindenféle fuvós hangszerek, hazai harmonikák, dobok, elsőrangú hegedűk, stb.

Sam Salzman zenéháza

8626 Buckeye Road Cleveland, O. Grand Ave. sarok.

Minden hában tarták késsel, mert nem sokáig tart a krómvérményes ár. Küldje a pénzt kézpénz, Money Order alakjában pontos címével erre a címre: Szabadság, Szótár Ostály, Box 171, Cleveland, O.

MAGYAROK AMERIKÁBAN

YOUNGSTOWNI HIREK.

MEGALAKULT A MAGYAR REPUBLIKÁNUS CLUB YOUNGSTOWNBAN.

Az új magyar politikai klubunk eddig 36 tagja van. Republikánus naggyűlés lesz e hó 29-én.

Youngstown, O. — Kedden este meglehetősen számban jöttek össze a Kossuth Körben azok a fiatalok, akiket a republikánus polgárok, akiket a republikánus párt programja érdekel és a kik helyénvalónak láttak, hogy mint republikánus érzelmi választók egy táborban tömörüljenek.

Az értekezletet Fellegi Emil, a Republican National Committee kiküldöttje, nyitotta meg, aki ügyes okfejtéssel és meggyőző érvekkel mutattott meg arra, hogy mennyire fontos a magyarokra nézve az, hogy a republikánus párt keretében szervezkedjenek. Beszède végén arra kérte fel a megjelenteket, hogy alakítsák meg a Youngstowni Magyar Republikánus Klubot mint az American Hungarian Republican League osztályát és válasszak meg annak tisztviselőit.

A tárgyhoz többen szóltak hozzá, többen pedig kérdéseket intéztek az előadóhoz, aki készséggel adott minden kérdésnek őszinte feleletet. Brogy Ignác Hübch Géza és Márk Lajos azt ajánlották, hogy az értekezlet alakítsa meg a Klubot mire Mihók Sándor a birták meg a "jelentkezők" neveinek felírásával. A gyűlés folyamán tizenhatan léptek be a Klubba, a melynek elnökvé egyhangulag Brogy Ignácot választották meg. Alelnök Pinter József lett, a titkári tisztséget Mihók Sándorra ruházták. Bizottsági tagok lettek: Deák Pál, Hübch Géza és Mixich Gáspár.

Mihók Sándor ajánlataira az új egyesület a következőket vette fel: "American Hungarian Republican League of Youngstown, O." Magyarul: Amerikai Magyar Republikánus Klub, Youngstown, O. Ugyancsak elhatározták azt is, hogy a "lezel" jövőben a magyarországi republikánus gyűlést bírniak egybe, amelyen kivül forrák ismeretű emberek forrák és hozzájárulnak a párt programját és a magyarországi ügyek megmagyarázni azt, hogyan kell a szavazó cédulákat megjelölni, hogy azok érvényesek legyenek és hogy a szavazat számítsa.

A gyűlés rendezésével, az idő és a hely pontos megállapításával a tisztikart birta meg a gyűlés, amely a megbízatásnak már a gyűlés utáni nap délelőtti éleget tett és ez uton is tudatja minden republikánus érleimű magyar származású választó polgárral, hogy a gyűlés október 29-én, azaz a jövő héten pénteken lesz este 8 órai kezdettel az East Federal és Champion utcák sarkán levő régi Y. M. C. A. épületben, a Kossuth Kör melletti házában.

Itt említjük meg, hogy a gyűlés óta a Klub tagjainak létszáma 36-ra emelkedett.

KERESZTELŐ.

Demeter Andás karmester háztánál nagy keresztelési ünnepség volt.

East Youngstown, O. — Fedelmi keresztelő volt e hó 10-én East Youngstownban a halmági születésű Demeter

AKRONI

4 SZAZALEK kamatot fizetünk nálunk fizetjük.

PENZKULDESEK biztosan és jótállás BARMELY MAGYARORSZÁGI vagy me

HA HAZA UTAZIK, vagy kibozat valak eredeti ártit kapja meg, de a szükség

UGYES-BAJOS DOLGAT az óházában, tott vezetés alatt áll és ügyeit bátr

KÜLFÖLDI OSZTALYUNK vezetője Pál ben szivesen segítünk.

Hajójegyek bármely von

Detrou van det nek ize Gyerme mint a olajvess a fáján bimbó gyermek után e életből, van nem hanem a vben is kének f ki sem

A ten edes sz Kalassay grete. A pen nyi vét, am mátsókak ba boru

AKRONI

4 SZAZALEK kamatot fizetünk nálunk fizetjük.

PENZKULDESEK biztosan és jótállás BARMELY MAGYARORSZÁGI vagy me

HA HAZA UTAZIK, vagy kibozat valak eredeti ártit kapja meg, de a szükség

UGYES-BAJOS DOLGAT az óházában, tott vezetés alatt áll és ügyeit bátr

KÜLFÖLDI OSZTALYUNK vezetője Pál ben szivesen segítünk.

Hajójegyek bármely von

Detrou van det nek ize Gyerme mint a olajvess a fáján bimbó gyermek után e életből, van nem hanem a vben is kének f ki sem

A ten edes sz Kalassay grete. A pen nyi vét, am mátsókak ba boru

AKRONI

4 SZAZALEK kamatot fizetünk nálunk fizetjük.

PENZKULDESEK biztosan és jótállás BARMELY MAGYARORSZÁGI vagy me

HA HAZA UTAZIK, vagy kibozat valak eredeti ártit kapja meg, de a szükség

MAGYAROK AMERIKÁBAN

YOUNGSTOWNI HIREK.

MEGALAKULT A MAGYAR REPUBLIKÁNUS CLUB YOUNGSTOWNBAN.

Az új magyar politikai klubnak eddig 36 tagja van. Republikánus nagygyűlés lesz e hó 29-én.

Youngstown, O. — Kedden este meglehetősen számban jöttek össze a Kossuth Körben azok a magyar származású amerikai polgárok, akiket a republikánus párt programja érdekel és a kik helyénvalónak látták, hogy mint republikánus érzelmi választók egy táborban tömörüljenek.

Ez értekezletet Pellegi Emil, a Republican National Committee kiküldöttje, nyitotta meg, aki ügyes okfejtéssel és meggyőző érvekkel mutatott rá arra, hogy mennyire fontos a magyarokra nézve az, hogy a republikánus párt keretében szervezkedjenek. Beszédé végeán arra kérte fel a megjelenteket, hogy alakítsák meg a Youngstowni Magyar Republikánus Klubot mint az American Hungarian Republican League osztagját és válasszák meg annak tisztviselőit.

A tárgyhöz többen szóltak hozzá, többen pedig kérdéseket intéztek az előadónak, aki készséggel adott minden kérdésnek őszinte feleletet. Brogry Ignác, Hübsch Géza és Márk Lajos azt ajánlották, hogy az értekezlet alakítsa meg a Klubot, mire Mihók Sándort bízták meg a jelentkezők nevének felírásával. A gyűlés folyamán tizenhatan léptek be a Klubba, a melynek elnöke Brogry Ignác, Brogry Ignácot választották meg. Alelnök Pinter József lett, a titkári tisztséget Mihók Sándorra ruházták. Bizottsági tagok lettek: Deák Pál, Hübsch Géza és Mixich Gáspár.

Mihók Sándor ajánlataira az új egyesület a következő nevet vette fel: "American Hungarian Republican League of Youngstown, O." Magyarul: Amerikai Magyar Republikánus Klub, Youngstown, O. Ugyan-ésk elhatározták azt is, hogy a közel jövőben nagy számban republikánus gyűlést bívnak egybe, amelyen kiváló amerikai és magyar szónokok fogják ismertetni a párt programját és hozzátartozó embereket fogják meggyőzni arról, hogy az egyesület, hogy azok érdekeinek legyenek és hogy a szavazat számítson.

A gyűlés rendezésével, az idő és a hely pontos megállapításával a tisztikart bízta meg a gyűlést, amely a megbízatásnak már a gyűlés utáni nap délelőtti éleget tett és ez uton is tudatja minden republikánus értelemű magyar származású választó polgárral, hogy a gyűlés október 29-én, azaz a jövő héten pénteken lesz este 8 órai kezdettel az East Federal és Champion utcák sarkán levő régi Y. M. C. A. épületben, a Kossuth Kör mellett.

Itt említjük meg, hogy a gyűlés óta a Klub tagjainak létszáma 36-ra emelkedett.

KERESZTELŐ.

Demeter András karnester hátsául nagy keresztelési ünnepség volt.

East Youngstown, O. — Fejedelmi keresztelő volt e hó 10-én East Youngstownban a halmagy: születési Demeter

AKRONI MAGYAROK!

4 SZAZALEK kamatot fizetünk nálunk elhelyezett pénze után és a betétjét bármikor visszafizetjük. PÉNZKÜLDÉSEK biztosan és jótállás mellett. BARMELY MAGYARORSZAGI vagy megszállt területi bankba átutaljuk a pénzt. HA HAZA UTAZIK, vagy kihozat valakit, úgy forduljon hozzánk, mert a hajójegyet nemcsak az eredeti ártért kapja meg, de a szükséges okmányokat is megszerezük. UGYES-BAJOS DOLGAT az óházában, elintézzük. Közjegyzői osztályunk lelkiismeretes, szakavatott vezetés alatt áll és ügyeit bátran reánk bízhatja. KULFOLDI OSZTÁLYUNK vezette Pálffy E. Lajos hazánkfia, ki honfitársainak bármely ügyében szívesen segít.

Hajójegyek bármely vonalra. Pézsküldések mindenhová

Tőke és felesleg \$1,000,000.00

URAM, FIGYELJEN IDE!

Ha Ön szép, csinos és jó állású ruhát akar viselni, úgy keresse fel az üzletemet, ahol legkevesebb, legcsinosabb és legjobb szabású

Ruhákat és Téli kabátokat készítek jótállás mellett, ügyintéző javítását, vasalását és tisztítását a legújabb gépekkel árban vállalko. Kívánatra vidékre is elmegyek, leveleleg tessék értesíteni a lent jegyzett címen. — Lorain és vidéke magyarságának partfogását kéri UJVÁRY ANTAL magyar szabó 1603 E. 30 ST. LORAIN, O. Telefon szám: 73867.

A kisded koporsót elborította a virágok sokasága, melyet nem csak a családtagjai, hanem a gyűlékeznek a tagjai küldtek el a részvét kifejezésére.

A templomban a magyar iskolának a növendékei enyeltek gyászéneket Veres József kántortanító vezetésével. Szem nem maradt szárazon, a mikor elnekeltek ezek a gyermek a "Közel hozzád Uram" kezdetű éneket a vigasztalásnak érzelmi támadtak fel a gyászok szívében, mikor felzúgult a "Nincs már szívem félelemre" kezdetű ének a közönségnek az ajakán.

PERTH AMBOY, N. J.

Közi: Orvóc Imre irodavezető.

ÖT ÉVES EGYLETI JUBILEUM.

A Perth Amboy, N. J. Magyarok Nagyszabású Betegsegjelző Egyület október 16-án a Columbia Hallban tartotta fenn állásának 5 éves évfordulóját. Az egyület, mely magasztos hivatásához hiven mindig elől járt a segítségnek s alapelveinek hiven, a betegsegjelző s halálkeleti díjakát az illetékeseknek azonnal kifizette, egyik legnagyobb tesztülettel a Perth Amboy s környeki katolikus magyarságnak. Jübiileum ünnepélyére nagy magánosok, mint a testületek képviselői nagy számban jelentek meg.

Az ünnepély diszvácsorával volt egybekötve. Ezt megelőzőleg az Egylet díszelőke Pldó Grosz Ferenc plebánus mondott magasztos ünnepi beszédet, melyben visszatekint az egyület alapítására, annak állandó fejlődésére s nagygyra tételére. Utána az egyület jelenlegi elnöke mondott eszmekben gazdag beszédet, majd Turk Andrást elnök szép és tartalmas lelkészi, valamint busbeszédét mondott, amennyiben jövő hóban az 6-házában élő szeretteinek megyen. Majd az egyület jegyzője számadatokkal igazolta az egyület nem munkáját. Öt évi bevétele volt az együletnek \$66258.74. Öt évi kiadása \$50498.58, így pénztári maradványa \$15850.16.

Majd kezdetét vette a magyar szakács művészetéről tanuskodó gazdag étkek élvezete, mely közben számos felkösztölt hangzatos el először is Pldó Grosz Ferenc plebánusra, kit az egyület tisztelete jelöl, egy gyönyörű szentképpel ajándékozott meg egyület munkájának kiváló elismerése jeléül.

Hisszük, hogy az az őszinte szeretet, mely a város magyarságát eme testülethez fűzte még fokozottabb lesz a jövőben.

Elköveti amerikai-magyar ügyvéd üzleti ügyekben rövidesen Európába megy és elhívja magán és jogügyek elintézését egy Magyarországon, mint a megszállt területeken. Hajlandó átvinni okiratokat és ropon nyilatvánit meg az a részvét, amelyet a detroitai reformátusok mutattak meg a gyászba borult lelkész család iránt.

Magyar énekesnő sikere Olaszországban.

Németh Laura a milanoi Scala színház szerződött tagja.

New York, N. Y. — Örvendetes hírt hozott egy olaszországi kébélváltó Németh Jánosnak a Németh State Bank elnökének, Laura leánya a milanoi világhírű Scala operaházban október 9-én Faust opera Margit szerepében fellépett és oly óriási sikert aratott, hogy az igazgatóság azonnal szerződöttette.

Aki ösmeri az olasz közönség kényes igényeit és aki tudja, hogy a Scalában csak valódi művészek és művésznők léphetnek fel azok a maga értéke szerint tudják megbecsülni Németh Laura sikerét. Gyakran hallottuk őt a new yorki hangversenytermekben és esodlatok érelesen esengő hangját, per-fekt énekadását, szívező szóló előadását. Kész művésznő volt már itt is, de 5 meg tökéletesítést akarta magát. Ez év tavaszán Milánoba utazott és ott Tadeus Wronsky világhírű énektanárnál fejezte be tanulmányait. Művészetének híre eljutott a Scala operaház igazgatóhoz is, akik egy próbaelőadásra szerződtek. A próbaelőadás óriási sikerrel járt és a végleges szerződés követte. Németh Laura már háromszor lépett fel és a milanoi lapok híradása szerint sikere fokozódik.

Németh Laura sikerének az amerikai magyarság is örülhet, mert ő megmaradt magyar érzelműnek és a magyar muzsikának valódi apostola.

SZENT ERZSÉBET ELSŐ MAGYAR GYÓGYSZERTAR

9115 Buckeye Road, Cleveland, O.

!!!FIGYELJEN A CIMRE!!!

NAGY VISZKIOSEMPESZÉS.

A prohibíciós ügynökök tizenöt autómobil foglaltak le, amelyek mind alkoholt szállítottak Kanadából az Egyesült Államokba.

BUFFALO, okt. 21. — H. J. Walters, prohibíciós felügyelő több társával egyetemben letartóztatott tegnap több embert, a kikről kiderült, hogy nagyon megsértették a prohibíciós törvényt.

Mr. Walters szerint az utóbbi időben Kanadából nagyon sok gabonapálinkát szállítottak az Egyesült Államokba. A pálinkát először Buffalo hozták, onnét vitték tovább az egyes helyekre, legnagyobb részben New Yorkba.

Walters szerint a pálinkát mindenféle üvegekbe rakták, a mely üvegek különböző felirattal ellátottak látták el.

Walters azt mondja, hogy ez eddig a legnagyobb viszkiosempeszes, amelylyel neki dolga volt.

Az autómobilokat, amelyeken a pálinkát hozták, számszerint tizenötöt, szintén lefoglalták. A koskik mind igen gyorsjáratuak.

A prohibíciós ügynökök meg vannak győződve arról, hogy a nagy viszkiosempeszes mesterelmjét rövidesen sikerül majd letartóztatni.

Walters szerint ez az ember Buffalo-ban lakik és itt is van neki az irodája. A letartóztatott emberek is mind buffaloiak.

HAJÓÉPÍTÉS.

A Kereskedelmi Minisztérium jelentése szerint az amerikai hajógyárakban augusztus elején magán hajótulajdonosok részére 389 acélhajó volt épüléfélben 1,335,721 tonna tartalommal. Julius elsajén ugyanezen gyárakban csak 334 hajón dolgoztak magánérdekltségek részére.

MUNKASOKAT KERESNEK MEXICÓBAN AMERIKA RÉSZÉRE.

A laredói mexikói konzul Mexico, Citybe érkezett, hogy 10,000 mexikói munkást szerezzen az amerikai gyapjúfélék művelésére. A déli államok nagy munkáshányán akarnak ezzel segíteni.

INGYEN EGY NAGY INGYEN VÁROSI LOT INGYEN ehhez egy szép 4 szobás ház

Csak \$1350 Csak \$1350 Könyvi részletfizetésre

Mi felépítjük a fenti képen látható házat, a lotot teljesen ingyen adjuk. Ez a kedvezményes ajánlat csak rövid ideig áll fenn. A házhelyek a világ legnagyobb gyártó-telep, a Fordson Tractor és a Ford gyárhoz közel fekszik, a szép és egészséges Dearborn-ban, közel Detroitba és Street kárhöz, mely város a Detroit-i gyárak körzétében ahol mindig van munka és ahol a munkást a legjobban fizetik. Irjon vagy jöjjön személyesen.

FOURTH CITY BLDG. CO. 311 Hammond Bldg., Detroit, Mich.

KÖHÖG? FULLAD? TESSÉK ELOLVASNI!

Kelt ezen pár sorom október 20-án, Chicago, Ill.

Igen tisztelt Patkárur! — A "Szent Erzsébet Tüdő és Mellbalsamot" megkaptam. Aldja meg a mindenképpen minden leplet, nyomát, hogy ezen kitűnő orvosomnak október 9-én Faust opera Margit szerepében fellépett és oly óriási sikert aratott, hogy az igazgatóság azonnal szerződöttette.

Melletteken 5 dollár, tesség még 5 dvegrel küldeni ezen csodaszertől.

Hálás tisztelettel HELEN MÁRTON.

Mindenki, aki csak használta, így nyilatkozik a "Szent Erzsébet Tüdő és Mellbalsamról". Ha köhög, vagy fullad, rendelje meg még ma. Egy nagy üveg ára 1 dollár 10 cent bértmelve. A hozzávaló "Kárpáti Csoda Tea" ára 35 cent dobozontant. Kapható egyedül a készítőnél!

SZENT ERZSÉBET ELSŐ MAGYAR GYÓGYSZERTAR

9115 Buckeye Road, Cleveland, O.

!!!FIGYELJEN A CIMRE!!!

NAGY VISZKIOSEMPESZÉS.

A prohibíciós ügynökök tizenöt autómobil foglaltak le, amelyek mind alkoholt szállítottak Kanadából az Egyesült Államokba.

BUFFALO, okt. 21. — H. J. Walters, prohibíciós felügyelő több társával egyetemben letartóztatott tegnap több embert, a kikről kiderült, hogy nagyon megsértették a prohibíciós törvényt.

Mr. Walters szerint az utóbbi időben Kanadából nagyon sok gabonapálinkát szállítottak az Egyesült Államokba. A pálinkát először Buffalo hozták, onnét vitték tovább az egyes helyekre, legnagyobb részben New Yorkba.

Walters szerint a pálinkát mindenféle üvegekbe rakták, a mely üvegek különböző felirattal ellátottak látták el.

Walters azt mondja, hogy ez eddig a legnagyobb viszkiosempeszes, amelylyel neki dolga volt.

Az autómobilokat, amelyeken a pálinkát hozták, számszerint tizenötöt, szintén lefoglalták. A koskik mind igen gyorsjáratuak.

A prohibíciós ügynökök meg vannak győződve arról, hogy a nagy viszkiosempeszes mesterelmjét rövidesen sikerül majd letartóztatni.

Walters szerint ez az ember Buffalo-ban lakik és itt is van neki az irodája. A letartóztatott emberek is mind buffaloiak.

MUNKASOKAT KERESNEK MEXICÓBAN AMERIKA RÉSZÉRE.

A laredói mexikói konzul Mexico, Citybe érkezett, hogy 10,000 mexikói munkást szerezzen az amerikai gyapjúfélék művelésére. A déli államok nagy munkáshányán akarnak ezzel segíteni.

INGYEN EGY NAGY INGYEN VÁROSI LOT INGYEN ehhez egy szép 4 szobás ház

Csak \$1350 Csak \$1350 Könyvi részletfizetésre

Mi felépítjük a fenti képen látható házat, a lotot teljesen ingyen adjuk. Ez a kedvezményes ajánlat csak rövid ideig áll fenn. A házhelyek a világ legnagyobb gyártó-telep, a Fordson Tractor és a Ford gyárhoz közel fekszik, a szép és egészséges Dearborn-ban, közel Detroitba és Street kárhöz, mely város a Detroit-i gyárak körzétében ahol mindig van munka és ahol a munkást a legjobban fizetik. Irjon vagy jöjjön személyesen.

FOURTH CITY BLDG. CO. 311 Hammond Bldg., Detroit, Mich.

KERESD AZ ASSZONYT.

A nők jobban szeretik a női meztelenséget a színpadon, mint a férfiak.

Ann Pennington, a híres táncosnő tegnap Chicagóban annak a véleményének adott kifejezést, hogy Amerikában a nők sokkal inkább kedvelik a női meztelenséget a színpadon, mint a férfiak. Nem a férfiaknak mulik, hogy a női meztelenség, hogy úgy mondjuk, elharapódzott az utóbbi időben a színpadon; mint inkább az asszonyokon.

A dolgot úgy áll, mondja a fess Ann Pennington, hogy itt van a vénkisasszony, az aggrzú, vagy az öregedő belső, aki szívesen lát karcsu alakát a színpadon, meg gömbölyű, puha és rózsaszínű karok a színpadokon, akkor hátradol a székében és azt álmodja, hogy ezek a földi gyönyörűségek neki is tulajdonai. Aztán itt van a kövér hölgy, aki szuszorgva furja be magát a páholyba. Ez a kövér szemelt rámeresztli ama lenge és bájos tulajdóvá változott művésznőre, aki egy szil-fid kareuságával vonaglik a lámpák előtt. Erre ő is behunyja a kövér szemét és elképzeli, hogy ő az a karcsu táncosnő.

Hát látják, innen van az egész.

FRENCH LINE

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE MAGYARORSZÁGBA Havren át Gyors négyrúpes és Duplacavaru Hajók

TOURAINO Okt. 26 LAFAYETTE Okt. 28 SAVOIE Okt. 30 FRANCE Nov. 4 LEOPOLDINA Nov. 6

Különös menet közvetlen HAMBURGBA Okt. 27. NIAGARA Nov. 10.

Főbbi hajóindulások később lesznek jelölve. A Csecho-Slovák kormány külön képviselője várja az utazókat hajóján megérkezésénél Havren-ban és azonnal utazási céljuk felé továbbítja.

Jegyekért és árakért forduljon a Társaság Irodájához, 19 State Str. New York vagy helyi ügynökséinkhez.

NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA LA VELOCE

NEW YORK-PHILADELPHIA-BO NAPOLI-ES GENUA FELLA NEW YORK-PHILADELPHIA-TRIESTE GENUAM AT.

F. Palasciano Okt. 30 Deca D'Aosta Nov. 16 America Nov. 18 Duca D'Abruzzi Dec. 8 F. Palasciano Dec. 21

INDULAS PHILADELPHIABOL: America Nov. 17-én ITALIA AMERICA Society of Maritime Trade Inc. 1 STATE STREET, NEW YORK.

LLOYD SABAUDO

3 State St., New York. Legközelebbi indulás New Yorkból dupla csavaru hajó

RE D'ITALIA Okt. 30 PESARO Nov. 6

Direkt jegyek kiállításnak Magyarorszag minden nagyobb városában

3-ik osztály a "Re D'Italia"-ra Triestig \$88.50, egész Budapestig \$ 95.50 3-ik osztály a "Pesaro"-ra Triestrig \$93.50, egész Budapestig \$100.50

Holland-America Line

DUPLACSAVARU HAJOK INDULASA: Ruydam október 27. és december 1. Rotterdam november 6. és december 11. Noordam november 17. New Absterdam november 23. Fenti hajók 3-ik osztályán kitűnő és kényelmes utazás nyílik. EUROPA MINDEN RÉSZÉBE MOST már ROTTERDAMON AT lehet UTAZNI. HOLLAND-AMERICA LINE 24 STATE STREET, NEW YORK, N. Y.

CUNARD LINE S.S. SAXONIA

INDUL OKTÓBER HÓ 30-AN. KÖZVETLEN HAMBURG-BA Kabin jegy ára \$180.00 és \$5.00 hadiadó. 3-ik osztály direkt Hamburgba \$125.00 Pessau-ba Hamburgon át \$129.20 és \$5.00 hadiadó. Keresse fel a közelben levő Cunard Line ügynökséget.

CUNARD LINE S. S. PANNONIA

Indul NOVEMBER 9-ÉN DUBROVNIK ÉS TRIESTTBE. Harmad osztályu jegy ára \$125.00 és 5 dollár hadiadó. Keresse fel a közelben levő Cunard Line ügynökséget.

CUNARD LINE HAMBURGBA ÉS DANZIGBA

Angolországon keresztül. MAURETANIA október 28-án. AQUITANIA november 2-án. Harmadik osztályu jegyárak: HAMBURGBA \$125.00 DANZIGBA \$135.00 és 5 dollár hadiadó. Keresse fel a közelben levő Cunard ügynökséget.

ELVESZETT REPÜLŐGÉP.

MIAMI, Fla., okt. 21. — Az itteni hatóságok nagyban kutatnak egy személyszállító repülőgépet után, amely tíz utassal városnappal indult el a Bahama szigetek egyike felé. A bahamai Nassauból érkezett szikratv-

Ha Amerikába kihazatni

akarja rokonát, forduljon bizalommal hozzám. OHAZABA UTAZOK KERJENEK HAJÓ ÁRJEJYZEKET. PÉNZKÜLDEMÉNYEKET a leggyorsabban eszközöl. UTLEVELEKET MEGSZERZEK. Irjon meg ma e címre: MORRIS ENGEL, Bankár 129 Greenwich Street, New York, N. Y.

KELLEMESEB ÉS OLCSÓTÁRSAS UTAZÁS

OKTÓBER 30-AN A NOVEMBER 6-AN A RE D'ITALIA PESARO INDUL NEW YORKBÓL A TRIESTI KIKÖTŐBE. Mindkét hajó elsőrendű gyorsgőzös és amellet igen olcsó. A lehető legkellemesebb utazás, mert ezen hajók az ut legrovidebb részét tölthetik nyílt Oceanus és azután Olaszország természeti szépségeiben gyönyörködhetnek, mert a hajók az olasz partok közelében teszik meg utjukat.

AZ ARAK IGEN OLCSÓK:

3-ik osztály a "Re D'Italia"-ra Triestig \$88.50, egész Budapestig \$ 95.50 3-ik osztály a "Pesaro"-ra Triestrig \$93.50, egész Budapestig \$100.50

Ezen két hajóra előreláthatólag igen sok utas lesz, miért is küldjék be hoznánk azonnal 25 dollár előleget, valamelyes hazai okmányt és minden egyes hazautazóról négy fényképet, vagy négy családi képet, hogy a helyet az Ön számára lefoglalhasuk az ut utálevet és egyéb szükséges okmányokat idejében beszerezhesük.

ZÁRÓ C. HENRY Bankházát

39 Cooper Sq. és 6-ik utca sarkán, New York City ahol a szükséges iratokat elkészítik és az Ön anyanyelvén készséggel megadnak minden szükséges felvilágosítást.

KIS HIRDETESEK ARSZABASA. KERESTETES, MUNKAT KE... ELADÓ vagy BERBEADÓ FAR...

NAPSZAKMOSOK 16 fizesetel és kúló munkára... MUNKAT NYER — NŐ. GYAKORLATTAL BÍRÓ NŐ...

HORVÁTH JOSEF, alvanyi állás... JOE HOSEY & CO. Real Estate... WEIZER JÁNOS 30 éves adásvételi irodájának...

FARMRA MAGYAROK! A Sugar Beet Realty Co. most meg... 90 AKERES FARM Medina közelében...

Kitünő ajánlatai házvételre! csekély befektetéssel! 1 családos, 5 szobás \$2,200... 2 családos, 8 szobás \$7,600...

Winkey és szirup hordók eladó. Teljesen újak. Igen olcsó árak. Pittsburgh Barrel and Cooperage Co., 1300 W. Carson St., Pittsburgh, Pa. 24-50

BETEG EMBEREK Nagy gyakorlattal beteg... DR. RUSSELL Válaszol és ünnep... 176 E. Jefferson Ave., Woodward Ave.-től keletre egy ajtó. DEROIT, MICHIGAN.

MUNKAT NYER — FERFI. GYOGYSZERESZ vagy gyógyszeri... OFFICE BOY azonnal felvételt...

MUNKAT NYER — NŐ. ELVALLALOK MOSTAN 243 és 6... MUNKAT NYER — FERFI. BORBÉLYSÉG munkát keres...

HÁZASÁG. HÁZASÁG CÉLJÁVAL keresem egy... HÁZASÁG. HÁZASÁG CÉLJÁVAL keresem egy...

ELADÓ HÁZ. Valódi bargain. Négy családos, 16 szobás ház... ELADÓ HÁZAK. 4 családos ház, furnace, fűrdő...

ELADÓ HÁZ. Valódi bargain. Négy családos, 16 szobás ház... ELADÓ HÁZAK. 4 családos ház, furnace, fűrdő...

ELADÓ HÁZ. Valódi bargain. Négy családos, 16 szobás ház... ELADÓ HÁZAK. 4 családos ház, furnace, fűrdő...

\$2.50 Ilyen Csekély Pénzért szerezhet magának. Jobb munkát, könnyebb boldogulást... Bizonffi Szótárt amelyben minden szükséges szót a annak kiejtését megtalálhatja...

Stogie és szivar készítő munkások és munkaviszonyok kitünők. Cim: SIMON JOHN & BROS. 1037 Fifth, Pittsburgh, Pa. 245, 7, 9, 51, 3

ELVALLALOK MOSTAN 243 és 6... ELVALLALOK MOSTAN 243 és 6... ELVALLALOK MOSTAN 243 és 6...

ELADÓ HÁZAK. ELADÓ HÁZAK. ELADÓ HÁZAK. ELADÓ HÁZAK. ELADÓ HÁZAK...

ELADÓ HÁZAK. ELADÓ HÁZAK. ELADÓ HÁZAK. ELADÓ HÁZAK. ELADÓ HÁZAK...

ELADÓ HÁZAK. ELADÓ HÁZAK. ELADÓ HÁZAK. ELADÓ HÁZAK. ELADÓ HÁZAK...

ELADÓ HÁZAK. ELADÓ HÁZAK. ELADÓ HÁZAK. ELADÓ HÁZAK. ELADÓ HÁZAK...

A SZABADSÁG IRODAI ÉS KÉPVISELŐI. NEW YORK IRODAI. WEST VIRGINIA ÉS VIRGINIA ALLAMOK. WEST VIRGINIA ÉS VIRGINIA ALLAMOK...

SALESMENEK Hetenkint 100-300 dollár kereset... P. T. KORIM, LEADER OIL CO., 412 Sloan Bldg., CLEVELAND, O.

BUTOROZOTT SZOBÁK. BUTOROZOTT SZOBÁK. BUTOROZOTT SZOBÁK. BUTOROZOTT SZOBÁK...

ELADÓ HÁZAK. ELADÓ HÁZAK. ELADÓ HÁZAK. ELADÓ HÁZAK. ELADÓ HÁZAK...

ELADÓ HÁZAK. ELADÓ HÁZAK. ELADÓ HÁZAK. ELADÓ HÁZAK. ELADÓ HÁZAK...

ELADÓ HÁZAK. ELADÓ HÁZAK. ELADÓ HÁZAK. ELADÓ HÁZAK. ELADÓ HÁZAK...

ELADÓ HÁZAK. ELADÓ HÁZAK. ELADÓ HÁZAK. ELADÓ HÁZAK. ELADÓ HÁZAK...

Dr. Max Thorek Az American Kórház igazgató főnöke. Sebész és Női Betegségek Specialistája. Rendel városi irodájában...

BANYASZOK \$200. PEDANKENT Sharpless, W. Va. a magyar bányászok félszke. SZENÜNK 5-8-7-6 SÜKKOS. FIZETÜNK TONNASZAMRA: Pick után 94% centet, masina után 63 centet.

TABS KERESTETIK. KERESTETIK társat egy legújabb komp... ELADÓ HÁZAK. ELADÓ HÁZAK. ELADÓ HÁZAK...

ELADÓ HÁZAK. ELADÓ HÁZAK. ELADÓ HÁZAK. ELADÓ HÁZAK. ELADÓ HÁZAK...

ELADÓ HÁZAK. ELADÓ HÁZAK. ELADÓ HÁZAK. ELADÓ HÁZAK. ELADÓ HÁZAK...

MRS. PATENT CO. IRJON "MI egy találmány... Polachek Zoltán főmérnök. Tanuljon táncolni Reményi Tanciskolája 5505 Woodland Ave., Cleveland. Lakás: Reserve Trust Building E. 55th és Woodland Ave. sorok.

VASARNAP

Szabadság Sunday Magazine

Nagyon sok

ember, többet törődik a lóvával, vagy a az automobiljával, mint önmagával. Az autótulajdonosok javarésze féltő gondal vigyáz gépkocsijára, ha valami baja esik szakemberhez viszi, gondosan tisztogatja, időközönként becsületesen megfürdeti és tisztában van azzal, hogy minden esztendőben esedékes az általános "overhaulolás", amikor alkatrészeire szedi a gépet a szakértő kéz és minden parányi részét alaposan megtisztítja, az elhasznált anyagokat ujjakkal kicseréli és ezzel a szó szoros értelmében meghosszabbítja a gép életét.

A géppel többet törődik az ember, mint önmagával. Sajnos, még mindig ott tartunk, hogy az emberiség nagyobb része elhanyagolja önmagát, nem számol az emberi szervezet, a józan élet követeléseivel. Pedig ami áll a gépre, az sokszorozott, fokozott mértékben áll az emberre vonatkozólag is. Az elhanyagolt emberi szervezet hamarabb mondja fel a szolgálatot, mint az, amelylyel törődnek.

Az egészség egyik legfontosabb titka, a levegő. Még a legrövidebb ember is tudja, hogy levegő nélkül nincs élet, hogy az emberi szervezetnek tulajdonképpen hajtóereje, — épp úgy mint az automobilnak a gázolin, — a levegő. És milyen kevés ember törődik azzal, hogy milyen levegőt bocsájt tüdejébe és hány ember akad még mindig a föld hátán, aki egyenesen irtózik a friss, az életetadó levegőtől. Köteket irtak már össze a humanizmus apostolai a házak, a szobák rendszeres szellőztetésének fontosságáról és komoly orvosok nagy munkában bizonyították be, milyen egészséges, ha tekintet nélkül az időjárásra, nyitott ablakok mellett alszik az ember.

A levegőtől, akár a forró, akár a jég hideg levegőtől az félhet csak, aki az egészségi szabályoknak eleme részével sincs tisztában. Mert senki se higgye azt, hogy akár-náthat, akár tüdőgyuladást okozhat a hideg levegő. A betegségek csiráit, rendszerint a rendszertelen élet helyezi el az emberekben. A túlságos félés épp oly kockázatos, mint a túlzásba menő "bátorság". A józan ember célszerű öltözködéssel védekezik a hideg ellen és más ruhadarabok vannak rajta, amikor a fűtött szobában ül és más, amikor kivonul a szabadba.

Korunk egyik legnagyobb feladata, hogy egyenes, tiszta élethez szoktassa az emberek tömegét.

Ha minden ember értékes, drága gépezetnek tekintené szervezetét, melyet épp úgy kell ápolni és gondozni, mint a gépkocsit, vagy ipari gépet, nagy lépést tennék a boldogabb jövő felé.

A családi boldogságot

dulta fel a minap New Yorkban az a bizonyos harmadik, akinek a megszokott francia vigjátékok recipéje szerint mindig szerep jut a családi drámákban. Az ügynek a megrázó volta azonban tragikomikus jelenséget öltött azáltal, hogy az a bizonyos harmadik ebben az esetben nem férfi, hanem majom. Ne divá-majomra tessék gondolni. Igazi majom. A természetrajz összes követelményeinek megfelelő majom. Amilyet állatkertben látni. Vagy a vadonban. Vagy amilyenek a segítségével a legtöbb olasz verklis keresi meg a kenyerét.

Az esetnek a lényege az, hogy egy egyszerű lelkű asszonyt egy ugyancsak egyszerű lelkű férfi feleségül vett három évvel ezelőtt. Amennyire azt a földi boldogság megengedi, a házaspár jól élt. Amit kívántak, az gyermek volt, de hogy közhelyszerű citátummal egészítsük ki ezt a dolgot, gyermekkel csak nem akarta őket megáldani az ég. Valamit azonban mindenáron akartak a házból. Kanári? Nem. Ahhoz ők még túlságosan fiatalok. Kutyát? A szomszédjuknak is van. Macskát? A férfi nem tudja elmesélni a macska miákolását. Végre is megállapodtak abban, hogy majmot szereznek be. Eddig csak képen láttak majmot és az olasz verklis társaságában.

Egy bedresszszirozott majom került a házba. S amióta a majom a házba került, megindult a bajok lavínja. A baj nem annyira a majomban volt, mert az csakugyan dresszszirozott majomhoz illően, tisztességesen és udvariasan viselkedett. Kellő időben mosolygott és kellő időben hallgatott. Táncmesternek is beillett volna ez a majom, ami az udvariasságát és jómodorát illeti. A baj onnan eredt, hogy amióta a majom a házba került, a férfit különös lázzal kezdte érdekelni a természetrajz s főként a természetrajzban a majomelmélet. A férfi, a maga együgyű ismeretköréből egyszerűre átcsapott, a kiválasztás elméletének mezejére s maga kezdte a leglelkesebben hirdetni, hogy az ember a majomtól származik. Eleinte csak enyhén, bátoratlanul hangoztatta ezt az álláspontját, később már bátran. Az asszony nem a majomra haragudott, hanem a férjére. A végén már annyira megharagudott rá, hogy összeférhetetlennek tartotta a vele való életét. Elvált tőle, de a majmot magával vitte.

Ebből az egyszerű tanulság az, hogy az igazi majom is lehet családbontó, nemcsak a francia vigjátékok majma. Vizsgálat a másik tanulság az, hogy az igazi majommal szemben legalább is annyira ragaszkodik a férjébe beleunt asszony, mint a kamásli majomba. Csak majom legyen — az a bizonyos harmadik.

Csak egy teára

IRTA: ILY JÁNOS.

FURCSA egy teremés az ember! Sokszor éppen akkor indul el szinte észrevétlenül valami leselkedő veszedelem útján, amikor legkevésbé se gondol a bajra. Mikor jóllakottan, gondolatlanul mered bele a levegőbe, mikor harmónikus békecsigák ömlenek el az életén, mikor minden dolgot rendben levőnek tudja, semmi küzdés, semmi támadás nem vár rá sehonnan sem. Ilyenkor az örökösön dolgozó agy meg sziv, mely nem tud leszokni a munkáról, — csak az elmúlás sápadtfehér pillanatában áll meg — valamilyen új övényre tereli az engedelmesen igájába hajtott embert. És ebből sokszor vajmi kevés jó származik!

Bodolay egy pompás birkapörkölt-vacsora után megtörölte a száját, odament az édes anyjához, megesókolta a fehér, sovány kezét:

— Nagyszerűen csinálja ezt édes anyám! kitűnő volt!

Bodolay tudniillik nagyon szerette a birkapörköltet. Az anyja, ha kedvében akart járni, csak ezt főzte neki. Ugy, ahogy ő szeretett. Porhanyósan puha a burgonyát, csipős-fűszeresre a lét. Mondogatta is Bodolay az ilyen vacsorák után:

— No, édes anyám, ameddig ilyen birkapörköltet főz nekem, addig nem is nőülök én meg!

Az évek eszdes mulásában a birkapörköltben a burgonya mindig egyformán porhanyósan puha volt, a lét ugyanolyan izletes-fűszeres, csak Bodolay arcáról lópta le az idő szép eszdesen a fiatalág friss, piros rózsáit... egyszerűen azon vette észre magát Bodolay, hogy azok közé az emberek közé tartozik, akikre nem azt mondják, hogy: "Az a fiatal ember!..." hanem: "Az az agglégény!..." Agglégény! Bánta is Bodolay! Mondjanak rá bármit! Csak a birkapörköltben a burgonya legyen porhanyósan puha és a lét legyen csipős-fűszeres! A többivel nem törődött! Furesse egy józan tulajdonsága volt. Bodolaynak: Nem adott semmit az emberek beszédére. A füle mellett bocsátotta el a város szavát. Ha róla pletykáltak és megtudta, megvonnogatta a vállát, levergette a szivarjáról a hamut és a szivéből kacagott. Szerette az életet Bodolay, de magáért a szépségéért, nem az emberek beszédén keresztül.

Miután megesókolta az anyja kezét, visszaült a karostámlájú székbe. Mindig ilyet kellett az asztalhoz állítani, mert kényelmes ember volt és evés után szeretett, ha kissé megtámaszkodhatott. A jóllakottság széles, piros mosolyával nézett egy pillanatra az édes anyjára, aki már értette ezt a némán kérés tekintetét és mosolygott az ő jószágosan eszengő hangján:

— Jó... jó fiam! Csak gyujts rá, no... Tudom, hogy ez jár az ilyen vacsorához... Megszoktam már én a füstöt, nem bánt... Boldogult édes apád is nagy pipás ember volt... Isten nyugosztalja!

Itt mindig feldobta komolyra vált szelid pillantását a falra, a hatalmas képre, ahonnan szigorú becsülettel szakkállal, zsinóros dolmányu ur nézett le rájuk... A kép alatt még ott állott a faragott pipatartó a szép hosszuszárú, barnára szívt csibukokkal... mint valami betetlen, lelkevesztett, néma emlék...

Bodolay lecsipte a szivarja végét, beleillesztette a fehér papír szipkába, amelynek oldalára oda volt írva a vidéki boltos neve. Karesu reszketéssel bujt be a füst a szoba eszdejébe. Bodolay beleakasztotta két hüvelykujját a mellénye nyílásába, az ujjait szette-ritette domboru mellkasán — melyben úgy dorombolt az erő, mint viharos időben a kemencében a pattogó tűz — és belebámult a füstbe.

Ez volt az a bizonyos jóllakott, gondolatlanul pihenő eszde!

Az édes anyja előtt ma eszde-latosképen nem hevert ott az okulárés tok, meg a szalagos pesti ujság, melyet mindig ilyenkor szokott feltépni és elolvasni! Bodolay egyszerre csak az ujságeregés helyett az anyja finom, halk szavát hallotta:

— Fiam... ha jól esik, átmehe-tnél egy kicsit ezekhez a Pákék-hoz, ide a közelbe... Nagyon hivogatnak már... Csak egy teára! No... há kedved van... no...!

Bodolay eszdesen felhümmen-tett. Minden évben akadt egyszer valahol egy ilyen közeli vagy távoli ház, ahol szivesen látták az embert "csak egy teára!" Eddig mindig szeliden elhárította magától az édes anyja jóakarátát... de most, mintha engedelmeské-ndi akart volna, hálából a finom vacsoráért, felállott az asztaltól, beletiporta a szivarja hamuját a kinnai tartóba, a tükörhöz ment, megigazította kissé a bajuszát, szét-huzta az ujjával, nines-e közte ősz szál, a nyakkendője gombját ősszébb szorította, — azután megfordult:

— No jól van! Megyek anyám! De... csak egy teára!

Az anyja boldogan bólogatott rá:

— Ugy... ugy, fiam! Csak egy teára!...

II.

Csodálatos dolog, hogy ahol "csak egy teára" jelenik meg az ember, ott néha egy hajadon hölgy is elpirul, mikor a meghívott az ajtón belép!... Néha fiatalosan rózsás, karesu a hölgy, néha meg kissé időske már!

Pákéknál nagy örömmel fogadták Bodolayt. A két elemista gyereket, akik ott hancuroztak a kályha körül, kikérgettek a másik szobába, az apa szivarral kinálta meg a vendéget, Zsuzsi meg kapta az utasítást, hogy teának való vizet tegyen fel!

— Tessék helyet foglalni, Bodolay ur!...

Forgolódtak, rendezkedtek körülötte és ebben a sürgés-forgásban Bodolay pillantása odavillant a Pák-háznak már nem egészen fiatal szemefényére: Liza kisasszonyra!... Csodálatosan józan ember volt ez a Bodolay! Más az ő helyében ilyenkor vagy azt

mondja: Csinos a fruska!... vagy azt, hogy: No, kicsit vénecske már a szentem!... De neki

csak annyi mozdult meg valahol az ő józan agya fiókjában: "Hm... hát ez az?..."

Behozták a párolgó teát. Apró sütemény is került mellé.

Bodolay beropogtatott az egyik karesura formált, keeses kis sütemény testébe és már csak csupa udvariasságból is megkérdezte: — Finom dolog... talán Liza kisasszony készítette?

És most jött az anyja. Kiszámitott pontossággal. Igen, a Liza lányom csinálta. Oh, ő ebben nagy mester! — a mosolygó tekintete odahullott a leányára, s simogatón, mintha csak azt mondaná a mosolya mögé bujtatott szavával: No... most rajta!...

Liza kisasszony illedelmesen elpirult, ahogy ilyenkor szokás.

— Oh, anyukám, tuloz! Hiszen nem is olyan nagy mesterség ez!

Bodolay szeretett volna felkacagni. A szelid teázáson átszűrődött a munka verejtékszága... az örök asszonyi mesterkedés... bármilyen kellemesen és üdén viselte is magát a kisasszony!...

Tea után természetesen a zongorára került a sor. Megint az anyja:

— Oh, azt is tud! De persze csak olyankor szokott, amikor a házi dolgokkal készen van!...

Ezután a pontosan kiszámitott teázás után, mikor Pákéktól elbucszott Bodolay, a Liza kisasszony keze egy pillanatra megremegett az övében! Bodolay hirtelen megtoppant: Hopp, mi volt ez! Igaz volt-e, vagy ez is csak a mesterséghez tartozik?... Nem, nem mert hinni még ennek az egyetlen eszde fellángolásnak sem... Hiába, nagyon józan ember volt Bodolay!...

Odakünn a csillagfényes vidéki éjszakában, mely úgy borult le a városra, mint egy nagy fekete kőtűs a csibéire. Bodolay maga elé mondogatta a hajadon hölgy nevét, sokszor egymásután, vajjon mit érez? Érez-e egyáltalán valamit! Előbb finoman, mint a lehellet, a szivdobbanás: "Pák Liza..."

Pák Liza!... Azután enyelgő - kedvesen: Pák Elza!... Pák Liza!...! Semmi sem mozdult meg benne a névre! Mikor elment a kaszinó elé, felbámult a rózsásan izzó ablakokra és szinte áhitattal sutogta el megint a hajadon hölgy nevét: Pák: Elza! Pák Liza!... Hiába

volt minden. Rántott egyet a vállán és felment a kaszinóba még egy parti alsóra, mielőtt lefeküdné. Már a kezében volt az első osztás, mikor még egyszer kiejtette halkán a hölgy nevét: Pák Liza!...

A partnerei rászóltak:

— No, gyerünk, te játszol ki elsődnek!

Megrázkódott, egyszerűen lehullott róla a Pák Liza frissen felszedett neve, mint a lazán varrt gomb a kabát fityegő cernájáról és kijátszotta... a tökfilkót!...

III.

Bodolayné Pák Liza a huncutkált igazgatta kacér kis kalapja alá a tükör előtt.

Bodolay a pamlagon ülve nézte az asszonyt a sötétből. Már napok óta figyelte és valami jóleső érzéssel állapította meg, hogy ez az asszony megtalálta önmagát. Örült neki, hogy a szeme újra ragyogni kezd, melyből mintha az élet már-már lassan kilopta volna a fényt, az arcán újra kinyitlak a hervadni készülő rózsák... Más ember a Bodolay helyében ilyenkor felugrott volna és legalább azt kérdezte volna az asszonytól: Hova megy?... De a józan Bodolay nem így tett. A sötétségben keresztül, mely úgy terült szét a szobában, mint egy halk sóhaj, bámulta az asszonyt, Pák Lizát. És igazat adott neki. Tudta azt is, hogy ki a másik. Ki? Akárki? Valamikor akarta és nem lehetett... no és most visszajött érte! Bodolayné Pák Lizáért jött.

Olyan különös-egyszerűen mondta minden este az asszony Bodolaynak: A mamával megyek egy kicsit a korszóra!... — hogy Bodolay elesodálkozott rajta: Hát ez volna az a híres asszonyravaszág, ez az átlátszó egyenes hazugság? Belenézett az asszony szemébe ilyenkor. Nem tudta magzavarni a szemcsillag tiszta kékségét. Nem, ez az asszony nem komédiázott... ez egyszerűen csak... hazudott!

Egy estén mégis csak felállott a pamlagra. Csak úgy egyszerűen, egészen váratlanul hullott ki a száján: Mondja Liza... szereti maga azt az embert?... Az asszony felsikoltott. Az ajkára harapott, melyben véripirosan hullámozott az élet. Valami ijedt, rémült ájulás ömlött az arcán. Mi lesz most? Valahol a regényekben olvasott feldühösített, haragos férjekről, akiknek lesújtó keze alatt semmivé roskad az asszony! Mi lesz most!...

A kerekre nyílt tétova szemekbe egyszerre kiült a köny, a sziv szavának tolakodó prókátora... Egy mélyről felszakadt sírás szakadt ki a száján. A feje odabukott a férfi mellére. Bodolay maga felé fordította az asszony arcát... Igen... igen... látni akarta a szenvedését... a sírását... Diadal volt ez a perc az ő számára... Más ember futott volna előle... ő diadalmasan habzsolta... Valóságot látott hát végre a sok ravaszkodó tettetés után, mely a világ arcára festve, állandóan a szemébe vigyorgott!... Bodolayné Pák Liza most szenved... Nem... ez nem volt játék, komédia... ez rikoltó, markoló valóság volt... melyben olyan gyönyörűsége volt tobzódni... Nem adta oda ennek a kétségbeesett perenek a gyönyörűségét az egész eddigi életéért... Hát végre egy őszinte, valódi köny... Most egy pillanatra mintha... igen, mintha bele is szeretett volna az asszonyba... A szájához vonta a könyes arcot. Pák Elza... Pák Liza... igen most tudta először

(Folytatás a 10-ik oldalon.)

A NŐNEK az... vessé, anyá... ket neveljen... dozásra val...

en nyilatkozik meg mihelyt öntudatra... ki, ha rongyból... azt a bábút. Ké... tetve tartja, altal... vet is ad neki, ágya... maga mellé veszi... nélküle. Amikor a... megtanulja, már... hákat is varr a báb... mint édesanyja nek... ja a kis kosiban... tudja elterelni egy... báburól s ha eltér... az a lenhaju. Mar... Honkára, általában... akármilyen is a nev...

A legutolsó báb... olyan fontos szemé... életében, mint assz... gyermeke. Elkövet... dön a gyermekleán... érdekeini az eleven... Ekkor lép a leány... nőttek igazi életé... azt, hogy többé nem... elített bábura. A... gedi meg, hogy el... be veszi, de ideget... is, ha titokban kel...

Amikor a kisle... lesz, ezt az anyát... céra is fordíthatja... eszesem, miért... gondozásánál értéke... a természet oltott...

Nem akar ez... kesítik már a... való ösztönét Ameri... ban. A grill seoutok... feladatuk közé a gy... gedkezést is felvette...

Megállapítás... közt ma már ez az... zás. Mindegyik leán... mást boldogan gond... bábuját.

Mint ismeretes... ügyetlen a gyermek... nyok férjhezmenés... lódt a 16-18. évi... minckéi éves korban... nők, első gyermekük... leánytól sem várhat... különösen ha nem... gondozásában segít...

Képzeltetjük, no... gondozó édesanyák... leányokból, akik a... nyos módját kórháza... den anya értene a gy... mekhalázás arány...

Bábutól a babáig

Amikor már nem érdekli a lányt a "dolly". — Eleven baba gondozására tanítják a "girl scout"-okat. — A csecsemőgondozás kiskatéja

A NŐNEK az a hivatása, hogy hitvessé, anyává legyen s gyermekeket neveljen fel. A gyermekgondozásra való hajlam ösztönszerűen nyilvánkozik meg a leánygyermekben, mihelyt öntudatra ébred. Bábu kell neki, ha rongyból csinálja is az édesanyja azt a bábút. Keblére öleli, karjára fektetve tartja, altatja, csitítja. Később nevet is ad neki, ágyaeskába fekteti vagy maga mellé veszi fel s el se tud aludni nélküle. Amikor a tü és olló használatát megtanulja, már cifrábbná-cifrább ruhákat is varr a bábujának, éppen úgy, mint édesanyja neki s boldogan tologatja a kis kocsiiban. Még az iskola sem tudja elterelni egyhamar a figyelmét a báburól s ha eltereli is, vissza-visszatér az a lenhaju Mariskára, a kékszemű Ilonkára, általában a legutolsó bábura, akármilyen volt is a neve.

A legutolsó bábu majdnem éppen olyan fontos személy a gyermek leányéletében, mint asszony korában az első gyermeke. Elkövetkezik az az idő, amidőn a gyermekleányt is jobban kezdi érdekelni az eleven babák, mint a bábuk. Ekkor lép a leány tulajdonképpen a felnőtt igazi életébe. De ez nem jelenti azt, hogy többé nem gondol a szekrénybe eltett bábura. A lelkiismerete nem engedi meg, hogy elfeledje. Megnézi, kezébe veszi, dédelgeti igen gyakran ezután is, ha titokban kell is ezt tennie.

Amikor a kisleány nagy leánynya lesz, ezt az anyai ösztönét igen hasznos célra is fordíthatja. Sok az anyátlan csecsemő, miért ne lehetne ezeknek a gondozásánál értékesíteni azt a hajlamot, amit a természet oltott minden nőbe!

Nem akar ez részünkről tanács lenni. Értékesítik már a leányok gyermekgondozásra való ösztönét Amerika minden nagyobb városában. A-girl scoutok, eserkészleányok sok nemű feladatuk közé a gyermekgondozásban való segédkezést is felvették.

Megállapítható, hogy a eserkészleányok közt ma már ez az egyik legnépszerűbb foglalkozás. Mindegyik leány örömmel kezel bábát, a mint boldogan gondozta egy-két évvel ezelőtt bábuját.

Mint ismeretes, igen sok anya rendkívül ügyetlen a gyermekgondozásban, pedig a leányok férjhezmenésének ideje már messze eltolódott a 16-18. évtől. Átlag huszonnyolc-harminckét éves korban mennek férjhez a munkások, első gyermeküket mégis a tizenhat éves leánytól sem várható ügyetlenséggel kezelik, különösen ha nem volt kis testvérük, akinek gondozásában segédkeztek anyjuknak.

Képzeltetjük, hogy milyen kitűnő gyermekgondozó édesapák válhatnak majd a eserkészleányokból, akik a gyermekgondozás tudományos módját kórházakban sajátítják el. Ha minden anya értene a gyermek gondozásához, a gyermekhalálozás arányszáma minimumra szállna le

és egészségesebb generáció következne a mostani után.

Halljuk csak, magyar leányok, akik nem tanultatok a gyermek gondozást se anyától, se mint eserkészleányok a kórházi orvosoktól és ápolónőktől, a gyermekgondozás kiskatájának hány kérdésére tudok megfelelni?

A csecsemőgondozás kiskatéja.

Mik a legszükségesebb kellékek egy három évesnél fiatalabb gyermek gondozásához?

Miért fontos a pontosság a gyermekgondozás terén ugy a gyermekre, mint az anyára és az ápolónőre nézve?

Milyen fontos dologra kell gondolni, amikor a kis gyermeket felveszik s a kisgyermekkel bánunk?

Hogy bátoríthatjuk a kis gyermeket arra, hogy mozogjon és testgyakorlatot végezzen?

Miképpen kell a kis gyermek fürdőt elkészíteni s hogyan kell a csecsemőt és a nagyobb gyermeket fürdetni?

Mikor adhatunk a kisdédnek tömör táplálékot biztonsággal? Milyen tápszekek legjobbak a kis gyermeknek s hogyan kell azokat elkészíteni?

Amikor meg vagyunk hülve, milyen óvatossággal kell a gyermekhez nyulni? Mi a legokosabb teendők, amikor a kisgyermek beteg?

A eserkészleányoknak, ha kitüntetést akar, meg kell felelni ezekre és sok egyéb más kérdésre s bizonyos időt gyermekgondozással kell eltölteni valamelyik kórházban.

"Szerencsések azok, akiknek ilyen eserkészleány ismerősük van. Tanácsot kérhetnek tőle, sőt rábízzák gyermekük gondozását is. Ezek a leányok örömmel tesznek ilyen szivességet, különösen, ha beteg az anya vagy a gyereket magára kell hagynia" — mondotta Mrs. Jane Rippen, a Girl Scout intézmény országos igazgatója. Ugy végzik ezt is, mint a játékot, de ebben a játékban érzik a nagy felelősséget és szigorúan ragaszkodnak azokhoz a szabályokhoz, aminek követésére megtanították őket.

"A legtöbb eserkészleány, mondja Mrs. Rippen, tizenhárom és tizennégy éves kora közt tanulja meg a gyermekgondozást. Volt egy ilyen leányunk, aki különösen nagy előszeretettel foglalkozott a kis gyermekekkel. Megjegyzéseivel elárulta, hogy a bábuit meglevően látja a bábikban. — Mint később megvallotta, — azt hitte, hogy a bábuk valamilyen esoda által meglevőenek s mint bábik jönnek életünkbe. A szakrénnybe eltett bábáinak átváltozását napról-napra várta.

"Ezek a leányok elsősorban ismerik az egészségi szabályokat. A eserkészleányokban meg vannak ezek a szabályok. Először a könyv még azt is, hogy miképpen kell a kisdéd oltására vigyázni, nehogy eltörjön vagy elgörbüljön. Megmondja, hogy a kisdédgyenge oltóit óvatosan kell érinteni, mert könnyen eltörhet, a gyermekhez csak akkor kell nyulni, amikor arra szükség van. A mellét nem szabad megnyomni és semmit sem szabad tenni, amivel a mellre nyomást gyakorolunk, így például igen helytelen az a szokás, hogy a kis gyermek hóna alá szorítva viszi az apa vagy az anya."

Megtanulják a eserkészleányok a könyvből, hogy milyen fontos a kisdédre nézve a friss levegő, a napos gyermekszoba, a tiszta víz, az anyatej, a fürdés, stb. Megtanulják, hogy milyen helytelen dolog felébreszteni a kis gyermeket csak azért, hogy a látogatóknak bemutassuk. A kis gyermek nem aludhat eleget, mifélegva ártunk neki, ha megraboljuk álmát.

Minden anya igyekezzék leányát már fiatal korában oktatni a gyermekgondozásra s akkor nyugodt lelkiismerettel adhatja férjhez. Kis unokája aludni fogja.

A fekete bácsi

Irta:
Illy János

A GYEREK kis lábacskájával a székét verdeste. Nem engedte lehuzni az apró cipőket. Makaesra görbült kis szájával duzzogva csipogta:

— Nem atajok aludni... Nem atajok....

Az asszony ott állt a tükör előtt. A haja éppen most patakzott szét a vállán, mint valami dus keleti aratás aranykévéje. Az egyik kezével összefogta, a másikkal a gyereket fenyegette meg:

— No, no... Bandi rossz! Bandi kikap!...

A cseléd is rápatant a gyerekre:

— Bandit elviszi a fekete bácsi! Az asszony haragosan fordult a cseléd felé:

— Ugyan Mari! Már megint az az ostoba ijesztgetés! Hányszor megmondtam már magának, hogy ne emlitse a gyerekek azt a fekete bácsit!...

Bandi kirántotta magát a cseléd kezéből és fölkapaszkodott a szék támlájára. Könnyes, tágira meredt kis-gyerek pillantással nézte az anyját.

Az asszony elkapta a tükörből a csodálkozó gyereknézést, mely kétségbeesett küzködő bizonytalansággal sugározta feléje:

— Anyuka... anyuka hova mész?...

A gyászruha — a világ szemében a bánat páncelja — ott hevert egy széken. Ma vetette le először másfél év után. Ma nézett hosszú idő múltán megint a tükörbe asszonyosan kutató tekintettel. Valami remegés, féltő küzködés lapult meg a mozdulataiban, ahogy ott állott a tükör előtt. A tekintete reszkető révedéssel tévedt a tükörben a gyerek felé. Titkosan feltört szorongással háttal fordította a székét a tükörnek. De a gyerek túltette magát ezen az egyszerű turpisságon. Most már sehogy sem akarta engedni, hogy levetkőztesse a cseléd. Két kis rózsaszínű pufók kezecskéjére támaszkodva nézte az anyját.

Hirtelen kirobbant az asszonyból a parancsoló hang:

— No de most már azután szépen lefeküdni, Bandika! Mari mesélni fog. Mari tud ám szép mesét is, nemcsak a fekete bácsiról — itt szemrehányó pillantást vetett a cselédre, — hanem szép fehér nyuszikáról, amelyiknek olyan nagy hegyes füle van, meg hosszú bajusza... úgy bizony!

Mosolyogva futott a gyerekekhez és akkorát cuppantott a két kis piros orcáskájára, hogy szinte belerázkódott az apró gyerekest?

— Anyuka szereti az ő kis fiacskáját!... Ha jó, ha engedelmes és szépen fog csucsuakálni!...

A gyerek odaszorította arccskáját a prémhez!

— Ciouka... jó meleg ciouka... Az asszony nevetve csattant föl:

— Drága kis emberem, te! és forró ajkával möhön kuazott végig a kis helymed, göndör türtőcskéken, a kerekre nyílt kék szemeken, a ócsogó csópp szőron... A gyerek az anya csókja és a prém babusgató simogatás között engedelmesen hagyta lehuzni a kis cipőket, mertelen lábacskájával belerugdosott a levegőbe és vékonyka karjával olyan hűvös fonta magához az anya fejét, mintha... sohasem akarna elbocsátani magától.

Odakünn túlkölés szakadt bele

az utca esődjébe. A férfi autója volt.

Az asszony hirtelen riadt mozdulattal ugrott föl a gyerek mellől. Odafutott a tükörhöz. Ideges kapkodással igazította meg a csópp gyerekkarok ölelése alatt megablult súlyos hajcsomót, összecusukta magán a belépőt, a férfi ibolya-esokrárt odatűzte a prémszegély hajtásába, egy intésre a cseléd bevittte a gyereket a hálóba, befektette a rézágába:

— Csitt! Mari most mesélni fog Bandinak! Szép mesét!...

— A fekete bácsiról... A cseléd ijedten vetette pillantását a boudoir felé:

— Nem... nem a fekete bácsiról... Az nem szép, nem jó kis fiuknak való... — De én a fekete bácsit atajom!... — és makaes szipogással fordította fejét a fal felé a gyerekek.

A cseléd mesélni kezdett:

— Volt egyszer egy nyuszika. Szép fehér nyuszika... Az asszony megjelent az ajtóban. Mari szinte megcsuklott ámulatában a mese lassu pergése közben. Egy pillanatra a szája is táva maradt. Még sohasem látta ilyen szépnék az asszonyát. Olyan volt, mintha valami titokzatos gyönyörű tündérmese királynője lépett volna be és jött volna el Bandikához, hogy ő is meghallgassa a fehér nyuszikáról szóló mesét.

Az asszony a cseléd elbámulására idegesen intett, hogy csak folytassa a mesét, mert a csöndre biztosan fölnezel a szunnyadni kezdő gyerek.

— És pergett a mese monoton kántáló hangon:

— Futott... futott a nyuszika, messze-messze tündérországba, ahol egy szép királynő lakott. Mindig bánatos volt a szép királynő, míg egyszer egy napon el nem jött a fehér nyuszika hozzá. Egyenesen a lábái elé futott a szép királynőnek. Hipp-hopp itt vagyok szép királyné, eljöttem hozzád, simogass meg... a tied vagyok örökre... És a szép királyné megsimogatta a nyuszikát és egyszerűen elkezdett kacagni... kacagott... kacagott... mesélt valamit a fekete bácsiról... — Az asszony komoly, fáradt pillantása hirtelen kigyult. Mintha odabenn a szívében valami szelíd-fényű apró kis mécesest gyújtottak volna meg láthatatlan kezek. Ragogó tekintetét a férfire vetette: — A fiam... az én drága kis emberem... — és futott nesztelenül, könnyedén, mint egy álom, sóhaj... a háló felé. Odabenn megcsókolta a forró

mozgatása végigkuszott az arcukon. Az opera pirosbúndás portása föl-tártta előttük az autó ajtaját. A férfi besegítette az asszonyt. Odabenn nem szóltak egymáshoz néhány pillanatig. A férfi az asszony kezét nézte, mely világitott a kivülről beáradó lámpafényben.

Oh, hogy vágyott e kéz síma bársonya után. Most ime itt van! Vele... egyedül. Csodálatosképpen valami fölányes büszkeség kezdett dagadozni benne. Az évek hosszú során át gyűjtött titkos vágyakozás az asszony után, most a teljesüléskor mintha elvesztette volna a bensőség igazi, értékes arányát. Itt van! Vele van! Az övé!... Szinte összerázkódott a gondolatra, hogy közömbösen tud érezni most. Hát a kincs csak a megszerzés pillanatáig igazi kincs előttünk?

Az asszony szólalt meg a csöndben:

— Szívesen látom egy teára... Ha kedve van, jöjjön föl hozzám!...

A férfi elkapta az asszony kezét. Megcsókolta.

— Köszönöm.

Ráemelte szemét a nőre: Az övé! Mindig az övé lehet, csak akarnia kell... Tőle függ minden!...

Es megint valami furcsa gyáva-ság suhant át rajta. Igyekezett visszagondolni a multra. Mennyi szenvedés, mennyi könny fagyott bele a köztük levő távolságba... és most... mintha mohó akarása erejét vesztené... Nem mert a holnapra, a holnaputánra gondolni, amikor erősnek, igaznak kell lennie!

Odafönn a lakásban az asszony fáradtan vetette le a préms belépőt. Mindig elkábitotta a csillóság, de ma különösen kimerítette. Csendesnek készült a teának. A férfi odült a szamovár mellé. Cigaretára gyújtott és leste az asszony surranó mozdulatait. A hogy hajladozott, lengett előtte, megint olyan volt, mint amilyenek felelőtlenül csapongó gyáva fantáziájában maga elé képzelte. És már leszámolt erőtlenségével.

Odafönn a hálóból vékonyka gyerekhang sipított föl:

— Anyuka... mesélt valamit a fekete bácsiról... — Az asszony komoly, fáradt pillantása hirtelen kigyult. Mintha odabenn a szívében valami szelíd-fényű apró kis mécesest gyújtottak volna meg láthatatlan kezek. Ra-

kis száját, mely folyvást ezt akarta gagyogni:

— A fekete bácsiról mesélt, anyuka...

Mikor kijött, mosolyogva lépett oda a férfihez:

— Boesásson meg, fölébredt a kis haszontalan. Folyton azt akarja, hogy a fekete bácsiról meséljek neki. Az az ostoba eseléd telebeszélte a fejecskéjét.

A férfi megigazitotta az orrán a meglazult cvikkert és valami hűvös komolysággal mondta:

— Meg kell kicsit verni a gyereket, ha rossz.

Az asszony az ajkába harapott. Mintha éles, finom tör csuszott volna be a lelkébe. Kipirult, szikrázó tekintettel, elfehéredett szájjal nézett farkasszemet a férfivel:

— Az én fiamat! Az én fiamat nem kell megverni. Az én fiam nem rossz!...

— És keserű volt a teája, bárha öt darab cukrot is hajított bele ideges finom kezével.

A férfi nem tudta többé fölmelegíteni a hangulatot. Minden képessége csödöt mondott erre. Izgatottan lehelt a cvikkerére. Megtisztította monogrammos fehér zsebkezdőjével, de nem tette föl a szemére, játszott vele a kezében... és konvencionális szavak hullottak le az ajkairól ebben a csöndes, hangtalan... szépnék álmódott estébe...

— Jó reggelt! Jó reggelt anyuka...

Nem látott senkit a szobában. Lekuszott az ágyacskáról. Csópp meztelen lábacskáival kitopogott a szalonba. Ott két öblös karos-zék között ott állott a mahagoni teázó-asztalka a szamovárral, meg az esti maradékokkal... egy félig elszivott cigarettával, meg egy it-felejtett cvikkerrel...

A gyerek föltette a cvikkert, a tükörhöz szaladt és ahogyan a nagy emberektől elhajmoltta, ő is az orrára tűzte a cvikkert. Repesve futott az anyuci hálójába:

— Lusta anyuci. Itt a fekete bácsi... én vagyok a fekete bácsi... — és kacagott, tapsikolt örmében, hogy ő a fekete-bácsi.

Estére egy hideg, előkelő névjegygyel egy ur állott meg az előszobában. Az "ittfelejtett cvikker"-ért jött.

A gyerek nem akart megválni az üvegtől. Sikongva szorongatta kis kezében a cvikkert.

Az anya kipirult arccal szólt rá:

— Csitt! Bandika kikap! A fekete bácsié a cvikker. Add oda rögtön, mert bejön és elvisz téged... engem is... add hamar!

— Nesze... nem kell... vidd... — És a nagy figyelésben nyitva felejtett szájauskával fülelt az ajtó felé.

A gyerek aggodalmas nézése föl-kuszott az anyja összeszorított ajkára, komoly tekintetere:

— És nem is jön vissza többé, anyuci!

Az anya magához öleli a csópp emberkét:

— Nem... nem drágaságom... soha... soha többé nem jön vissza a fekete bácsi!...

Az utcáról halkán tovavesző autótülkölés hallatszott föl.

A gyerek nem hallja a túlkölést, kis fülel az anyaszív dobogását figyeli...

Mosson Dörzsölés Nélkül Egy Centért.

Ha azt akarja, hogy egy heti ruhája ki legyen mosva egy centért főhétre minden dörzsölés nélkül, akkor használja a Mitchell Magic Mosó Port. Nem tartalmaz a ruhára, sem a kézre. Megpuhítja a legkeményebb vizet is. Kivénli a szirpecsét, vért, stb. a nincs benne mérge, a mely (szekre teszi a ruhát a harmadik mosásnál. Megér-e a felesleges egészége egy centért? Honassa meg, mi adunk egy dollárt annyit, mint más társaságok háromért. Postaköltség 10 cent. Egy csomag 6 hónapra elég. Irjon magyarul, mert magyarok vagyunk.

MAIL ORDER HOUSE
GLENFIELD, N. Y.

Ügynökség keresetnek — Ha beküld 55.00-1. kap egy dolláros ajándékot a postaköltséget is mi fizetjük akkor.

tünt az ajtóból, mint egy álom... egy sóhaj...

A sisakos értes Grál lovag erőcs tenorja még ott esengett a fülükben, mikor a hűvös este si-

gogó tekintetét a férfire vetette: — A fiam... az én drága kis emberem... — és futott nesztelenül, könnyedén, mint egy álom, sóhaj... a háló felé.

Odabenn megcsókolta a forró

Az i

Husz és tiz e
elköltötték a
vagyonot, ami
Guggen

HOVA LETT a
amerikai milli
kinek nem volt
a világon, csak
szélnék és elereszteni
ból a drága bankok
papája a maga idején
keservesen gyűjtött
lett a musical come
ifja, aki semmi mást
csak a színésznőknek
egy virágbokor alatt
után a színészbejárón
Hova lett a millió
csak azzal foglalkozt
szakai mulatóhelyeke
egy pineért, minek
egy kémény marku á
vitte a dutyiba és az
ria másnap legalább
bon foglalt helyet a
oldalán?

Hova lett a millió
rikából, aki minden
szereit tartózkodni,
ban nem? Hova lett
milliomos ifju, ak ia
képes máshol eltölteni
cia Rivieran?

Hova lett az ameri
ifju, akinek nővére
márkihoz ment feles
a fivérének alkölte
seget? Hova lettek
tiz és husz évvel eze
igazi alakjai voltak
előkelő életnek, hova
vicelapok hősei és a
darabok bonvivántja
Ugyátszik, hogy
módosítás tizenötö
val együtt ők is eltűn
néről, mint ahogy a
sült Államokba
ban a szes
k i p u s z t u t .
Lehet, hogy
amennyire ti
tokban virá
goztak a mul
ti milliomo
ifjak, akik
azzal foglal
koznak, hogy
elkölték a
Páter Famili
ás vagyonát,
vagy annyi
pénzt kérje
nek a Páter
Familiás vég
rehajtójától,
a m e n n y i t
csak tudnak.

Ezeknek az
ifjaknak a
helyét egy
egészen más
típus foglal
ta el. Egy
sokkal ke
vesebb, sok
kal embersé
gesebb típus,
egy típus, a
mely legalább
latszati
oszlantni a különbséget
ifju és a gazdag ifju k
Ez a legújabb típus
kai milliomo
ifju, a
gyont örökölt ugyan
a vagyon kezdődik egy
és mégse restelli, hogy
familiáris gyárba dol
beüljön az irodába
mellé.

Ez az új típus, az
bau hozzá fog járulni
ebből a gyönyörű Eg
mókból még sokkal
ország legyen, mint a
eddig is lett.

Ez az új típus az, a
rozza, hogy a régi és
gyományokkal szakít
komolyan fog hozzálá
nak, mintha az Öregur
se lett volna.

A legnagyobb

Az ifju milliomosok szórakozása

Husz és tiz esztendővel ezelőtt a multimilliomosok fiai még azzal foglalkoztak Amerikában, hogy elköltötték a papájuk vagyonát, ma meg épen fordítva áll a dolog, meg akarják kétszerezni a vagyont, amit a papa hátrahagyott. Az ifju Harriman, az ifju Morgan, az ifju Roosevel, az ifju Guggenheim, mind épen úgy dolgoznak reggeltől estig, mint a legszegényebb ember fia.

HOVA LETT a közmondásos amerikai milliomos ifju, a kinek nem volt egyéb dolga a világon, csak odaállni a szélnek és elereszteni a két markából a drága bankókat, amiket a papája a maga idején olyan kinoskeservesen gyűjtött össze? Hova lett a musical comedy milliomos ifja, aki semmi mást nem csinált, csak a színésznőknek udvarolt és egy virágbokor alatt állt az előadás után a színészbejárónál?

Hova lett a milliomos ifju, aki csak azzal foglalkozott, hogy az éjszakai mulatóhelyeken megpofozott egy pincért, minek következtében egy kemény marku ájris rendőr bevitté a dutyiba és az érdekes história másnap legalább három hasábon foglalt helyet a napilapok első oldalán?

Hova lett a milliomos ifju Amerikából, aki mindenütt a világon szeret tartózkodni, csak Amerikában nem? Hova lett az amerikai milliomos ifju, aki telet nem volt képes máshol eltölteni, csak a francia Rivierán?

Hova lett az amerikai milliomos ifju, akinek nővére olasz és francia márkához ment feleségül és segítette a fivérének elkölteni az apai örökséget? Hova lettek ők, hova, akik tíz és husz évvel ezelőtt még olyan igazi alakjai voltak az amerikai előkelő életnek, hova lettek ők, a vicclapok hősei és a könnyű tárgyú darabok bonvivántjai?

Ugyátszik, hogy az alkotmány-módosítás tizennyolcadik szakaszával együtt ők is eltűntek a föld színéről, mint ahogy állítólag az Egyesült Államokban a szesz kipusztult. Lehet, hogy amennyire titokban virágoztak a multi milliomos ifjak, akik azzal foglalkoznak, hogy elköltsék a Páter Familias vagyonát, vagy annyi pénzt kérjenek a Páter Familias végrehajtójától, amennyit csak tudnak.

Ezeknek az ifjaknak a helyzet egy egészen más típus foglalta el. Egy sokkal kedvesebb, sokkal emberségesebb típus, egy típus, amely legalább látszatra, elakarja oszlatni a különbséget a szegény ifju és a gazdag ifju között.

Ez a legújabb típus az az amerikai milliomos ifju, aki nagy vagyont örökölt ugyan az apjától — és mégse restelli, hogy bemenjen a familiáris gyárba dolgozni, vagy beüljön az irodába az íróasztal mellé.

Ez az új típus, az, amely nagyban hozzá fog járulni ahhoz, hogy ebből a gyönyörű Egyesült Államokból még sokkal hatalmasabb ország legyen, mint amekkora már eddig is lett.

Ez az új típus az, amely elhatározta, hogy a régi és komédias hagyományokkal szakít és épen olyan komolyan fog hozzájárulni a munkának, mintha az Öregurnak egy vasa se lett volna.

A legnagyobb példája erre az

ifju Harriman, W. Averell Harriman, Edward H. Harrimannak, az elhunyt vasutkirálynak a fia.

Mindenki emlékszik még rá Amerikában — és nagyon hosszú ideig fognak még emlékezni — hogy kicsoda volt az öreg Harriman. Ő volt a vasutkirály, aki ezt az elnevezést valóban meg is érdemelte. Őneki köszönheti nagyrészen ez a hatalmas ország, neki, az öreg Hillnek, akivel mindig hadilábon állottak, hogy az ország ma már annyira keresztül-kasul van hálózva vasutvonalakkal.

Az öreg Harrimannak köszönhető a sok és nagy vasutársaság megalapítása és végre az öreg Harrimannak köszönhető ez a fiatal Harriman, aki minden valószínűség szerint az apja nyomdokaiba fog lépni minden tekintetben.

A fiatal Harrimant nem annyira a vasutak érdeklik, mint inkább a gőzhajók. Persze, annyi köze azért van ma is a vasutakhoz, hogy tagja egy sereg igazgatóságának és a járandóságot kapja vagy husz vasutársaság után.

A fő ambíciója — és minden jel arra mutat, hogy ezt az ambícióját keresztül is fogja hajtani — az, hogy épen olyan nagy legyen ő az amerikai gőzhajózás történetében, mint amilyen nagy

a két nagy apa nagy fiának a küzdelme és most minden jel arra mutat, hogy a harc az ifju Harriman győzelmével végződött.

Mert, ha a fiatal Roosevelben benne van az apjának a stubborn természete, az ifju Harriman sem azok közül való, akik egykönnyen hagyják magukat.

Epen ez a legjellemzőbb ezekre az ifju milliomos eseményekre. A régi milliomos események epigonok voltak, Herbérték, akik az apjuktól semmit se örökölték, csak a vagyonát. Ezek a fiúk azonban a vagyonon kívül az Öregnek az eszét és az óriási akaraterejét is örökölték. Az akaraterejt, amely nélkül az apjuk sose csinálta volna meg a vagyonát.

A Roose-

és ott volt.

Ilyenek ezek a fiúk mind. Van bennük energia, amit talán a háboru adott beléjük, amihez a legtöbb amerikai gazdag embernek épen úgy köze volt, mint a legtöbb szegény embernek. Vagy talán az, hogy fiatalon majdnem mind megházasodtak. Ez talán sokkal több komolyságot ad beléjük? Ki tudja?

Itt van egy fiatal Guggenheim fia, az öreg Danielnek, az American Smelting and Refining Co.-nak az elnöke és a Guggenheim bányák elnökgazdájának a fia, Róbert

Guggenheim. Ezt, mikor elvégezte a kollegiumot, az apja felszólította, menjen le egy kis időre Perth Amboyba és az American Smelting and Refining Co. telephelyen tanuljon egy keveset. Adott is neki ajánlólevelet az igazgatóhoz, amiben arra kérte, adjon a fiának valami dzsábot.

A fiu megékeztet Perth Amboyba és azzal kezdte, hogy összetépte az atyai ajánló levelet, azután fogta magát és nem az igazi nevével jelentkezett a gyárban munkára. Fel is vették. És hónapokig senki se tudta, hogy ő az, aki nehezen ott dolgozik, csak mikor az öreg Guggenheim elkezdett

a fia előmenetelét után érdeklődni a superintendensnél...

Igen, ezek az erős elhatározású fiúk keresztül fogják hajítani azt a töke politikát, amit az apjuk elkezdett, de a halál megakadályozta őket benne a keresztülvitelben.

Tagadhatatlan tény, hogy az ifju amerikai milliomosoknak sokkal könnyebb nehéz munkát végezni, mint valami szegény ördögnek. A szegény ördög ugyanis rendszeresen utálja azt a munkát, amit végeznie kell. A gazdag ifju azonban többé-kevésbé püsszióból csinálja azt, amit csinálni kell, mert nem élhetne meg.

Munka és munka között igen nagy különbség van. Egész más munka az, amit muszájból, immámmal csinál az ember és egészen más az, amit passzióból csinál, amit tulajdonképpen alkotásnak lehetne nevezni.

A napszámos munkája kellemetlen, mert muszájból történik, a szobrásznak mondjuk, a munkáját élvezet, mert alkot, a lelkéből ad valamit.

Mindenki, aki a lelkéből ad valamit a munkája közben, az élvezettel dolgozik. Epen azért az ifju milliomosnak a munkája passzió, lélekkel csinálja, amit csinálnak, tulajdonképpen alkotnak, mert építenek, a Pénznek a palotáját építik tovább.

Azért az ő munkájukat talán szórakozásnak is lehet mondani.

Mindenestre örvendő, hogy olyasvalamivel szórakoznak a milliomos ifjak, ami jó az országnak, jó a községnek. Mindenesetre különböző szórakozás, mint az előző generáció szórakozása volt, amely csak ártott, amely csak elvett azoktól, akiknek volt és nem adott érte cserébe semmit.

W. AVERELL HARRIMAN

JUNIUS S. MORGAN

KERMIT ROOSEVELT

volt a fia elömenetelét után érdeklődni a superintendensnél... Igen, ezek az erős elhatározású fiúk keresztül fogják hajítani azt a töke politikát, amit az apjuk elkezdett, de a halál megakadályozta őket benne a keresztülvitelben.

volt az apja az amerikai vasutak történetében.

És erre vonatkozólag el is követ mindent. A fiatal Harriman valóban reggeltől estig dolgozik. Sokak szerint többet dolgozik, mint akármelyik az a l k a l m azottai

közül. Ő csinálta meg vagy hat hónappal ezelőtt az American Ship and Commerce Corporation, amely a Hamburg American Line-vel nagy szerződést kötött. Ennek a szerződésnek értelmében tíz évre a két hatalmas társulat egyesül és együtt részesedve fogják az összes kereskedelmi és személyforgalmat lebonyolítani.

Ebből a dologból nagy botrány lett. Az ellenvállalat ugyanis, amelynek egyik magas állású hivatalnok Kermit Roosevel, aki viszont mindenben örökölte az apjának karakán természetét, a Kerr Steamship Co., nem sokat teketóriázott, hanem ellenfele torkának ugrott. És telehíresztelte a lapokat, hogy a Harrimannék vállalkozása nemzetellenes és német barát. A Wall street és a Broad Streeten mindenki tudta, hogy ez a küzdelem a két kompánia közt tulajdonképpen csak

téssel, mint akármelyik a milliomos ifjak közül.

Itt van azután a fiatal Morgan, J. P.-nek a fia. Junius Spencer Morgan, aki azalatt, hogy az apja rendszeren Európában tartózkodik, a szó szoros értelmében vezeti a banknak összes ügyeit a Wall streeten. Szakértők azt mondják, hogy a fiatal Morganban nemesak megvan a született bankembernek a kvalitásai, hanem az akaratereje és az ügyessége, a szorgalmától eltekintve, szinte bámulatos.

Érdekes eset történt a fiatal Morgannal pár héttel ezelőtt, mikor a Wall streeten épen a Morgan bankhoz előtt az ismeretes bomborobbanás volt. A robbanás tudvalevőleg pontban déli tizenkét óraker történt. A fiatal Morgannak félgyere találkája volt egy csomó nagy pénzemberrel, valahol a város másik részében. Igen fontos tanácskozás volt, valami acélgégyáralapításról akartak tárgyalni. Well, a robbanás után vagy tíz perccel eseng a telefon a fiatal Morgan szobájában.

— Hallo, itt ez és ez beszél, az istenért, mi történt, remélem, nem sebesült meg?

— Nem.

— Azt hiszem, mára el kell halasztanunk a tárgyalásunkat!

— Mért kellene! Megbeszéljük, hogy félegykor találkozzunk. Én félegykor ott leszek.

Imperfect in Original

Az emberséges bíró

Vajjon igazuk van-e azoknak a kriminálistáknak, akik hisznek a született gonosztevőben és gyógyíthatatlan hajlamaiban? — Mi történik akkor, amikor a bíró nemcsak a büntetőtörvénykönyvhöz ragaszkodik szigorúan, hanem hallgat a lélektani készségére is.

Az utcai nő és a csecsemője

Jelenet a villamoson, a rendőrbíró előtt és a szépen berendezett, tiszta konyhában. — Egyéb érdekes esetek.

Még a huszadik században is vannak olyan kriminálisták, akik feltétlenül hisznek a született gonosztevő gyógyíthatatlan hajlamaiban. Ha vannak is ilyen gonosztevők, s ha csakugyan meg lehet róluk állapítani ezt a rettenetes diszpozíciót, akkor természetesen az utóbbiaknak nem börtönben volna a helyük, hanem szanatóriumban vagy kórházban. Ezeknek a csökönys és a törvényt egyenesen középkori ridegséggel értelmező kriminálistáknak azonban az a bajuk, hogy ők a börtönt, mennél nyirkosabb és menél hidegebb, tartják a legmegfelelőbb otthonnak az ilyen "jómadarak" részére.

Általában azonban a méltányosabb, és emberségesebb álláspont kezd már gyökeret verni a büntetőjogászok körében. Amerikában is számos most már az olyan bíró, rendőrtiszt, detektív, rendőr, aki a működési körében meggyőződött arról, hogy a gonosztevőkben, akár nagystilűek, akár pedig csak a csirkelopásig fanyalódnak, vajmi sokszor mély és bensőséges a jóra való hajlam, csak módot és utat kell találni a megnyitványulására. Mődunkban volt, a "kis epizódok" kal kapcsolatban egyik érdekes esethez hozzájutni, a mit, érdekesség és tanulságképpen, közlünk az olvasóinkkal.

Egynehány hónappal ezelőtt New Yorkban, az egyik Second Avenuei villamoson, amely zsúfolásig tömve volt utasokkal, egy szegényesen öltözött asszony, aki csecsemőt tartott a kezében, elküldte magát.

— Eltűnt a kis táskám. Megloptak. Oh, istenem, megloptak. Csak két dollárom volt benne s az is eltűnt. Az volt az összragyonom. Már most mit csináljak? Oh istenem, mit csináljak?

Mellette egy szegényesen öltözött zsidó fiatalember ült s a nő rámutatott.

— Ő lophatta el. Bizonyára ő lopta el. Csak rá kell venni.

A villamos megállt. Veszekedés, kiabálás, tülekedés támadt. Egyszerre felállt egy idősebb nő, bemutatkozott, kiderült, hogy a rendőrség női detektive s kihallgatta a fiatal zsidót és a sránko-

Edwin J. Cooley, Chief Probation Officer

zó nőt is. Amikor jól szemlélte, gyanút fogott s nem a fiatal zsidót tartóztatta le, hanem a nőt a csecsemőjével.

— Ez scheme mondta neki. — Eu ismerlek. Te utcai nő vagy. Gyere csak velem a rendőrségre. A nő a rendőrbíró előtt tagadott. A bíró, aki jól szemügyre vette a nőt, nem mondott ítéletet felette. Meghatódott a csecsemőtől. Szegény, ugy visított és sípogott a nő karjában. A rendőrségen megállapították a nő nevét. Kiderült róla, hogy csakugyan utcai nő s hogy apró tolvajlásért, rendezavarásért és hasonló esetekért már nyolc ízben büntetve volt.

— Nem akarsz vallani? — kérdezte a bíró. A nő nem szólt semmit.

Erre a bíró elrendelte, hogy a nőt nem kell cellába zárni, hanem az egyik rendőr felesége mellé osztotta be háziakalmazottának. A nő két napig ott dolgozott a tiszta szellős konyhában s lelkiismeretfurdalást kezdett érezni. A tiszta környezet megtörte a csökönységét. Harmadnap vallott.

— Hazaengedlek — mondta a bíró — próbaidőre. Majd meglátom, hogy mivé válsz. De egy feltétellel. El kell mondanod az életed történetét.

A nő elmondta, zokogva es-sírakozva, hogy csakugyan sebecsült. Így akart két dollárhoz jutni. Elmondta, hogy már tizenhat éves kora óta utcai nő, most pedig hárminekötő. Tíz éve él egy férfival, aki ritkán dolgozott s aki három évvel ezelőtt elhagyta egy másik nő kedvéért. Nagynehezen vissza tudta hívni magához. Nem akarta feleségül venni, mert jó családból való ember s azt mondta:

— A családomra való tekintettel nem vehetek el.

hogy a férfi dolgozni fog és a nő felhagy a prostituált foglalkozással. Egy évig dolgozott a férfi. Akkor született a gyermek. Akkor aztán belefáradt a munkába. Élni kell. Máshoz nem ért a nő, tehát ilyen lett, mint amilyen.

A bíró elengedte a nőt a csecsemővel együtt, de kirendelt melléje

A new yorki "probation court" főbírája.

is felkeresi őket. A rokonok azt hiszik, hogy a nő a jó utra tért férfi feleségének régi sunday school teacherje.

Ime, az emberséges bíró ember-séges párt csinált ebből a züllött párból.

Egy más eset. Egy férfi, aki éveken keresztül mint utonálló kereste meg a kenyérért, s annyira vitte, hogy automobilt is tarthatott, nemrégiben póruljárt New York egyik mellék-utcajában. Az éjjeli órákban rátámadt egy emberre s a revolverrel fenyegetőzve, pénzt és ékszert követelt tőle.

— Testvér — volt a megtámadott ember válasza — ne ioyj és ne akarj engem megrabolni. Valamikor én is utonálló voltam, de most már tisztességes ember vagyok.

— Szentimentális story. Ide a pénzzel és ékszerrel.

Egyszerre kinyílt az egyik ház ajtaja s két ember lépett ki. Az utonálló szaladni kezdett. A két ember utána a megtámadottal egyetemben s elfogták. A rendőrbíró elé került.

— Ez már a hatodik eset, hogy ez idén előttem állsz — mondta a rendőrbíró.

— Hallo Jack — fordult a rendőrbíró a megtámadotthoz — ez igazán furesa, hogy téged akart kirabolni.

— Ugye, hogy furesa, mondta a megtámadott.

— Bíró — mondta a megtámadott ember — engedd meg, hogy négyesemkőzt néhány szót váltsak ezzel a szerencsétlenel.

A bíró egy pillanatra gondolkodott, aztán azt mondta:

— All right.

A négyesemkőzi beszélgetésnek a lényege az volt, hogy a Jacknak nevezett embernek sikerült az utonállót meggyőznie arról, hogy csakugyan nem érdemes tisztességtelennek lenni.

— Bíró — fordult Jack a rendőrbíróhoz — én a magam részéről visszavonom a vádat. Adjál chancet ennek az embernek. Ha én ki-gyógyulhattam az utonállói nyavalyából, ő is ki fog. Magamhoz veszem az üzletbe s alkalmazni fogom.

A bíró mosolyogva mondta: — Rendben van.

Ma már ez az utonálló társa az üzletben, egy nagyszerű és feltétlenül tisztességes üzletben, annak akit megtámadott. Azóta másfél esztendő telt el. Még is nősiült, sőt egy kedves babyje is van.

Az emberséges bírók valóban sokat használhatnak a társadalomnak humánus felfogásukkal és lélektani ismereteik és tapasztalataik gyakorlati értékesítésével.

W.G.H.

Néhány nap választja csak a rika népet a legnagyobb ménytől. November 2-dik a választások és az amerikai polgárok milliói szabad akarattal vonul be a történelmi Fehér Házba a diki elnökválasztás nem csak a történelmében, de a világtörténelemben is helyet követel majd. Ez a választás a nemzetközi politikában folyik le és ez a választás el az a nagyhorderejű kérdés milyen szerepet vállal magára a rópai népek családjában, az E. Államok.

A két nagy politikai párt közül a Demokrata Liga a fő ellenfele se szolgálhatja a fő útközpon egyik oldalán a megpázott, féle politika híve tömörülnek tovább folytatásuk a bizonyításnak azt a rendszert, mely a esztendő demokratá uralom alá egyszer kergette kényes külföld helyzetekbe a 48 állam népe egyik oldalán a republikánus párt zervatív és progresszív oszlopának csatasort, azok, akik megják őrizni mindazokat a nézeteket, melyek Amerikát rövid idek alatt a világ leggazdagabb hatalmasabb országának tették.

A republikánus párt országroza Warren G. Hardingot az elvei zászlóvivőjének. A választási konvenció döntése csak a köröket lephette meg, melyek ösmerték Harding szenátort, nem tudták, hogy a népek egyszerű gyermeke milyen sikeres pályát futott végig s a jéből, kimagasló egyénisége, dennapi tehetsége és becsületa munkássága révén.

Ma már nincs olyan közvélemény, amely nem ösmerné nevét. Ma már mindenki tudja Ohio állam szenátorát méltó nagy kitüntetés, hogy Warren G. Harding mindenképpen méltó arra, hogy az Egyesült Államok magasabb, legfontosabb, bizony a százmilliók nemzetnek, feje

Warren G. Harding, valószínűleg a szerző gyermeke. Az 1865-ben született Ohio állam Morrow északkéleti szövegében, mely nyire jelenlegi szűkebb határol.

Az egyszerű, esendes fiatal ösmerekedett meg az áboé a Harding, aki végül Iberiában "démian" folytatta és fejezté nelmányait. Megállapíthatjuk, hogy a republikánus elnökjelöltje nemcsak a szavakban, hanem a tetteiben is a falu többi fiaival versenyben áll, a réten, a szántóföldön, a rekkori foglalkozása a "keresés" nem egy kerítést őriznek row countyban, amelyre a biztos keze mázolta a feste

W. G. Harding az amerikai magyarokhoz

Néhány nap választja csak már el Amerika népet a legnagyobb politikai eseménytől. November 2-dikán lezajlanak a választások és az amerikai polgárok és polgárnők milliói szabad akaratából új ember vonul be a történelmi Fehér Házba. Az 1920-diki elnökválasztás nem csak Amerika történelmében, de a világtörténelemben is helyet követel majd. Ez az elnökválasztás a nemzetközi politika jegyében folyik le és ez a választás dönti el azt a nagyhorderejű kérdést is, milyen szerepet vállal magára az európai népek családjában, az Egyesült Államok.

A két nagy politikai párt összeépítéséhez a Nemzetek Ligájának kérdése szolgáltatja a fő-ütközőpontot. Az egyik oldalon a megtépázott Wilson féle politika hívei tömörülnek, hogy tovább folytassák a bizonytalanságnak azt a rendszerét, mely a nyolcesztendősi demokráta uralom alatt nem egyszer kergette kényes külpolitikai helyzetekbe a 48 állam népet. A másik oldalon a republikánus párt konzervatív és progresszív oszlopai alkotnak esatársort, azok, akik meg akarják őrizni mindazokat a nemzeti kincsüket, melyek Amerikát rövid évtizedek alatt a világ leggazdagabb, leghatalmasabb országának tették meg.

A republikánuspárt országos határozata Warren G. Hardingot tette meg elvei zászlóvivőjének. A chicagói nemzeti konvenció döntése csak azokat a köröket lephette meg, melyek nem ösmerték Harding szenátort, amelyek nem tudták, hogy a népek ez az egyszerű gyermeke milyen szédületes sikerű pályát futott végig saját erejéből, kimagasló egyénisége, nem mindennapi tehetsége és becsületes, tiszta munkássága révén.

Ma már nincs olyan községe a 48 államnak, amely nem ösméri Harding nevét. Ma már mindenki tudja, hogy Ohio állam szenátorát méltán érte a nagy kitüntetés, hogy Warren G. Harding mindenképpen méltó és alkalmas arra, hogy az Egyesült Államok legmagasabb, legfontosabb hivatalának, a százmilliók nemzetnek, feje legyen.

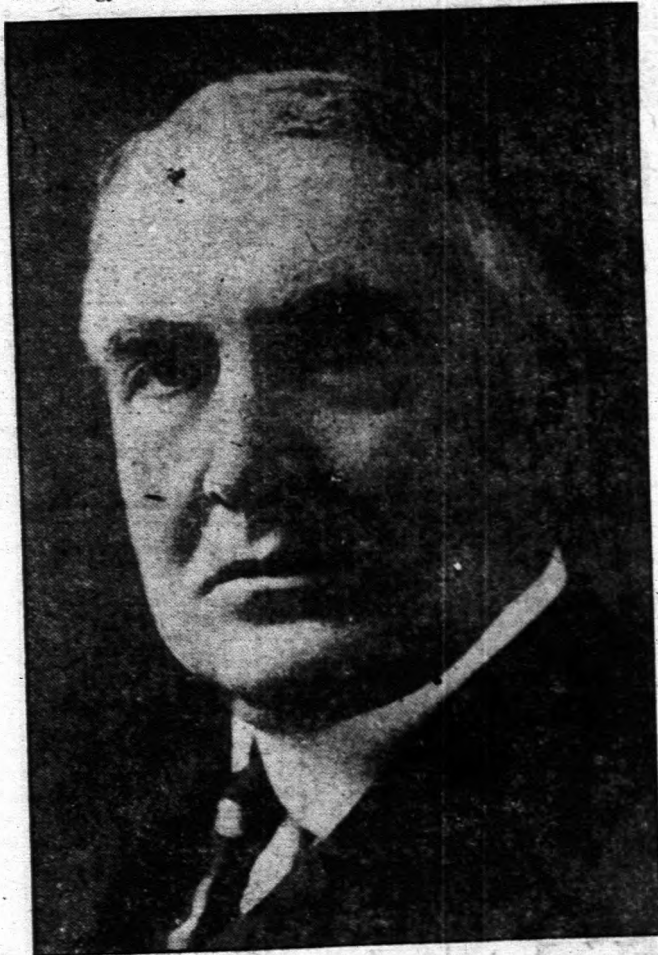
Harding fiatal korában sem volt gyors elhatározások mestere, minden lépését alaposan meggondolta és akkor cselekedett csak, amikor teljes tisztában volt már önmagával és azzal, hogy mit kell cselekednie, hogy helyes, egyenes uton járjon. Alapos megfontolás után

határozta el, hogy bevonul, mint Amerikában mondják, a "newspaper business"-be. A "Marion Mirror" című demokratapárti hetilap szívesen fogadta a tehetséges ifjút, aki bámulatosan rövid idő alatt elejétől végéig alaposan megtanulta az újságésimálás mesterségének minden ágát és minden titkát, és épp olyan kitűnő szedő, tördelő és gépmester volt, mint újságíró és vezércikkíró.

Warren G. Harding azonban sehogy sem tudott megbékülni azzal a gondolattal, hogy demokratapárti újságnál keresse kenyerét. Minden gondolata, minden érzelme a másik nagy politikai táborba, a republikánusok közé vonzotta. Az összeütközés nem maradtatott el és Harding megvált a "Marion Mirror"-tól és jóembereinek segítségével megalapította a "The Star Publishing Company-t", mely megkezdte a "Marion Star" kiadását. Ez az a napilap mely még ma is Harding tulajdona és melyet ő "dolgozott" fel Ohio állam egyik legmértékadóbb sajtó orgánumának.

A politikai pályán a kilencvenes évek vége felé tűnt fel Harding neve. Legelőször "county auditor"-nak futott, de esemény megbukott. A bukás azonban nem kedvetlenítette el, hanem inkább fokozott erővel dolgozott azon, hogy a demokratáknak ezt az erős fészket a republikánusok táborába hódítsa. 1898-ban az állami törvényhozás szenátorának jelölték és ebből a választásból diadalmasan került ki Harding, aki időközben olyan embereket szerzett, támogató és megértő barátoknak, mint aminő például McKinley, a tragikus végű elnök volt.

Az ohioi szenátus tagjának másodszor is megválasztották és később ő lett a törvényhozó testület elnöke. De a kudarcok sorozata nem ért még véget. Az 1910-dik esztendőben Ohio állam kormányzójának jelölték, de Jeon M. Pattinson demokrata jelölttel szemben, — megbukott. Az 1914-esztendőben, bőséges kárpótlás érte azonban, mert Ohio állam népe óriási többséggel szövetségi szenátornak vá-

With fraternal greetings and my best wishes Sincerely Warren G. Harding

Harding szenátor marioni otthona.

Jelenet a híres "front porch" kampányból.

Warren G. Harding, valóban a nép egyszerű gyermeke. Az 1865-dik esztendőben született Ohio állam Morrow countyjának északkeleti szögletében, néhány mértföldnyire jelenlegi szákebb hazájától Mariontól.

Az egyszerű, esendes falusi népiskolában ösmerekedett meg az ábecé titkaival az ifjú Harding, aki végül Ibériában az ottani "akadémia"-n folytatta és fejezte be iskolai tanulmányait. Megállapíthatjuk, hogy a republikánusok elnökjelöltje nem az iskola padjaiban szivta magába a tudományokat. Az élet volt tulajdonképpen tanítómestere, és esodás akaraterje és szorgalma nagy tudásnak, széles látókörű gondolkodásnak titka.

Tizennyolc esztendősen lehetett Warren, amikor édesapja, a szerény falusi orvos, Marionba költözött. A fiatal Harding, aki ezideig mindennel foglalkozott amivel pénzt lehetett keresni, elhatározta, hogy végre komoly pályát választ élethivatásának. A nehéz munkát korán megszokta. Gyermekkorában minden szünidőt végigdolgozott és a falu többi fiaival versenyt dolgozott a mezőn, a réten, a szántóföldön. Kedvence gyermekkorai foglalkozása a "kerítés festés" volt és nem egy kerítést őriznek még ma is Morrow countyban, amelyre a jövőendő elnök biztos keze mázolta a festéket.

Upon those of Hungarian blood in our country is the duty of good American leadership in taking into our American brotherhood newcomers of their own blood from foreign shores. America relies upon all her citizens to put aside racial, religious and class differences in all their relations to American political institutions just as America must put aside all such differences in her relation to the citizenship of individuals. Under this high course of thought and conduct, and only by virtue of it, will America continue always to be a country which knits together all interests and recognizes no special privileges. I am for America first.

Very truly yours,

Warren G. Harding

Akikben magyar vér csörgedezik s ami országunkban élnek, azokra háramlik annak a vezetőszeretnek a feladata, hogy külföldről jött véreiket, az új bevándorlókat bevezessék Amerikába. Amerika elvárja összes polgáraitól, hogy az amerikai politikai intézményekkel kapcsolatban faji, vallási és osztály ellentéteket ne ismerjenek, viszont Amerikának sem szabad figyelembe vennie ezeket az ellentéteket az egyének polgári mivoltának megállapításában. Csakis ezzel a gondolatmenettel, annak végrehajtásával s a belőle származó előnyök erejénél fogva lesz Amerika a jövőben is az érdekek egybekapcsolásának és az előjogoktól mentes viszonyoknak az országa. Amerika érdekét tekintem elsősorban.

lasztotta meg. Azóta tagja az Egyesült Államok legfelsőbb törvényhozásának Harding, akiről mindent mondhatnak politikai ellenfelei, csak egyet nem, hogy bármikor is önző célokra használtá volna ki magas hivatalát, és senki nem tagadhatja, hogy odaadó, tisztakezü szolgája az amerikai népeknek.

A chicagói konvenció döntése Amerika legjelentősebb államférfiának tette meg Warren G. Hardingot. A hivatalos jelölés után megkezdődött a kortes küzdelem és azonnali megállapíthatjuk, hogy míg az ellenpárt egyáltalában nem válogat a fegyverekben, addig Harding a komoly érvek, az egyenes, a szüntiszta amerikai gondolkodás segítségével hódítja magához a komoly polgárok millióit. Megkezdődött immár a történelmi nevezetességű "front porch kampány" és napról napra ezrével zárandokoltak a hívők Hardingék egyszerű Marion-i otthonába, hogy meghallgassák azt az embert, akinek kimagasló, nagy szerepe lehet még az amerikai nép sorsának irányításában.

A marioni zárandokok sorában kétszer szerepelt az amerikai-magyarok is és mindkét alkalommal kitűnő szívélyességgel fogadta őket az elnökjelölt, aki teljesen tisztában van azzal, mily nagy értéket jelent Amerika szempontjából az itt élő magyar származású polgárok hatalmas tábora.

Ami nem füst

MIG mosolyogva kezét esókölt, Torda Félix lágyan simította meg az asszony fehér, puha kis kezét. De Helén sietett azt visszavonni. A kötöttükhöz kapott és szorgalmasan öltögetett.

— Kati, — szolt esőndesen a leányhoz, aki a vendéget bevezette. — nem tudja, vajjon fölébredt-e már az uram!

— Majd megnézem, nagyságos asszony. Ezt a délutáni alvást pedig nagyon szereti, szegény!

— Bodollay őrnagyné bosszusan nézett a leányra.

— Miért mondja, hogy szegény! Az én uramat nem kell sajnálni! Anyira még nem jutottunk. Az én uramat!

Ez a cseteházi Timóthok hangja volt. Azé az uri büszkesége, amely szenved és tűr, de meg nem alázódik, s amiről egyetlen igazi Timóth se tudott leszokni vagy lemondani, sohasem. Bodollayné legkevésbé. És Torda Félix segített neki.

— Az igaz. Miért is?

Kati mentegőzött.

— Hát hiszen nem azért, mint ha... Hiszen tessék tudni. De ha egyszer az ember a szemévilágát elveszti... Én csak úgy értettem, nem amugy.

— Ne érte sehogyse. Amit az uram elvesztett, azt a hazáért adta. És azt nem kell sajnálni.

A leány durcusan indult kifelé. Kétszer is visszafordult és dühös pillantást vetett Tordára, mintha a dorgálásért őt okolná. Az pedig bizalmasan odakönyökölt a díván karjára és miközben vontatottan, olykor melegen, majd lágyan beszélt, szeme a szerelmes vágy tüzes sugaraival ostromolta az asszonyt.

Két nyelven beszélt egyszerre: a szájával hideg, banális szavakat, a szemével lángoló emlékeket.

— Miért is nem hagyja már abba, Helén? — türelmetlenkedett. Lehetetlen, hogy magát ez az ostoba pamut mulattassa!

Az asszony szelíden mosolygott.

— Pedig mulattat. Igazán mulattat. Az ember új, naiv örömeihez jut. Küzd, harcol, dolgozik, viaskodik.

Torda Félix az ajkát gunyosan fölbiggyesztette.

— Küzdelem! Kötöttükkel! Egy pár harisnyáért! Csakugyan mulatságos!

— Igen, — bólintott esőndesen az asszony. — Mulatságos!

Figyelmesen és merően a pamutja apró ötéseire ügyelt, mint ha egyéb semmi se érdekelné. S a férfi minden kísérlete, hogy a flirt régi modorába visszazagadjon, hiábavaló volt. Hosszasan, tűnődve és mind jobban fölízgatva, nézte az asszony szép, komoly fejét. Mintha királynőt látna, akit méltatlan sorsa eselédmunkára fogott. A gyöngéd, fehér ujjakat, a mik fűgén és könnyedén forgatták a vékony, hosszú acélüket, mintha nem is Bodollay őrnagynéhoz, nem is a bálók és a szurok Timóth Helénjéhez, a csodás és imádtat szépséghez, hanem valami szorgalmas külvárosi kis varróleányhoz tartozának. Mindeme értelmetlenség magában pszichológiai magyarázatot keresett, s miután nem talált, izgatóttá és idegessé lett. Föl-fölállt, néhány lépést járkált, de mihamar visszatért a díván támlájához, ahol legalább valamit érezhetett a régi in-

timitások gyönyöréből. A feléje áradó illat, a Helén fehér sima nyakának hullámos hajlása, amint vállai és háta felé széjjelomlik, szőke selyemhajának kacéran, hangyag rendtelenségben kuszált szála, melyek pajkosan simogatni vagy csiklandozni látszottak, szinte ingerelték az indulatait. Lázongott a gondolat ellen, hogy a mámor és önfelédtség felejtethetetlen pillanatai, amiket ennek az édes asszonynak köszönhet, örökre elmuljanak és soha többé ne ismétlődjenek. Jogot tartott azokra, a közös emlékek révén, amikről nem tudott, de nem is akart lemondani. Az asszony közömbös, csaknem méltóságos hidegsége tüzes szavakat forralt a lelkében.

— Mily kedves, mily szép, mily okos! — hízkelkedett. — Hogyan is kívánhatja, hogy mindent elfelejtsek? És maga, Helén! Maga el tudná felejteni?!

Helén fagyosan nézett rá.

— El. Mindent. El kell. El akarok felejteni.

A férfi nem értette. A keze remegett és megszokott mozdulattal siklott az asszony nyakához. Szórakozottan babrált szőke haján.

— Helén...

Az asszony indulatosan kapta el a fejét. A nyakához kapott, mintha a férfi kezének még a nyomát is le akarná onnan törölni. Fölfel-dalt hajolt és szikrázó szemmel mérte végig a férfit.

— Torda! — kiáltott. — Mit akar? Nem érti?

A visszafojtott düh elfullasztotta. Igen, Torda Félix már megértette. Torda! Ezt a nevet most legelőször ejtette ki az asszony. S ez a név, ez a hang annyit tett: vége mindennek! Már csak a sze-

zó! Amit azonban úgy magyaráznak, ahogy épp akarnak! Szeretni! Kedves barátom! Vajjon sohasem jut-e az eszébe, hogy a szerelem néha nemcsak tűz, nemcsak epedés, élvezet, nemcsak gyönyör, vagy egyéb ilyesmi, hanem...

— Hanem!... Hát ugyan mi?

— Lemondás. Önmegtágadás. Akarat. Győzelem saját magunkon.

Most a férfi nevetett gunyosan.

— Az is szerelem!

— Még igazabban az. Mert nemesebb. Persze, magok csak egyet tartanak annak. És azt hiszik, hogy az minden. Ha tudnák, mennyire tévednek!

— Milyen böles lett egyszerre! Milyen másképp gondolkodik egyszerre! És ez a megható hitvesi hűség! Bezzeg, azelőtt...

— Azelőtt! Azelőtt az uramnak villogott a szeme, mint a sasé. Most annak a helyén két kialudt, két kihavadt türeg van. De az arra emlékezett, hogy az az ember egy világot adott, a maga egész világát odaadta azért, hogy hős legyen. Azért, hogy mi... igen, maga is, én is... Azelőtt azt mondtam: ha szeret, hát miért nem félt, miért nem vigyáz rám jobban? De most eszajlam meg! Mikor se rám vigyázt, se megbotulni, se megvédeni nem tudna. Hát nem érzi, hogy milyen aljas-ság volna: megcsalni... a vak férjet!

Torda félrefordította a fejét. Nem mert az asszony szemébe nézni. De különben is a szomszéd-szoba ajtaja kinyílt és Bodollay őrnagy belépett. Botra támaszkodva, maga előtt tapogatva az utat, a vakok tétova, bizonytalan lépésével közeledett. Kati, a szoba-

Elbeszélés Irta: Lőrinczy György

káig szundikáltál ma. Mit jól esett!

A vak ember józúen nevetett.

— Pompásan! Nagyszerűen!

Az orrán a fekete szemüveget igazgatta. Helén a dívánhoz vette. Leültette.

— Ide, ide, drágám.

— Milyen kedves is vagy, édes Helén! És milyen szép! Én egészen jól látlak ám, magam előtt, Helén. Egy kicsit homályosan, de azt hiszem, ez csak a sötét szemüvegiől van. De azért folyton látom a te kedves, okos, szép arcos-kádat. A szőke frou-froudat, a ragyogó szemedet. A fehér kezes-kéidet. Hidd el, Helén, én mindent látok!

— Nagyszerű! — lelkesedett vele az asszony, míg a könnyeket, amik a szemét elöntötték, alig bírta visszaparanaszolni. Nézd csak, Gézám, itt van ám Torda is. Torda Félix. Épp az imént jött.

— Hát miért nem mondd? Te vagy az, Félix? Alig ismerlek meg! No, csak hogy máj egyszer látunk! Az ember úgy örül, ha egy becsületes embert láthat, ebben a kutya világban.

— Én is örülök. S még jobban annak, hogy ilyen jó színben vagy. Izlik a szivar!

— Hogyne! Most sokkal jobbak is a szivarok, mint azelőtt. És aztán úgy meg is nyugtatja az embert.

— Persze.

— Helén nem hiszi. Pedig a dohányos, a szivarozó ember tudja, csak az érzi igazán, hogy az egész élet olyan, mint a szivar. Eg és füstöl és aztán... hamu. Igen, füst és hamu. Minden csak füst és hamu.

Az asszony keményen Tordára nézett. És rezignáltan, mintha az ura elégikus igazságát visszhangozná, csöndesen odaszólt:

— Igen. Minden füst és hamu. Csak egy nem: a becsület.

Vasárnap és mindennap gondoljon arra, hogy a bankbetét a legbiztosabb.

MEGTAKARITOTT PÉNZÉT KÜLDJE BE HOZZÁNK MINT BANKBETÉTET

Mi nemcsak megőrizzük, de kamatot is fizetünk.

Anyagilag független csak úgy lehet, ha van megtakarított pénze. Meg van védve minden esetleges ellen és soha sem szorul másokra.

BANKUNK SZIKLASZILÁRD.

ALAPTŐKE, TARTALÉK ÉS BETÉTEK ÖSSZEGE

\$2,857,097.76

Altalunk kiállított betét-könyv mindig készpénz, mert betétjét bármikor kamattalul visszafizetjük.

PÉNZKÜLDÉS MAGYAR-ORSZÁG minden részébe a legolcsóbb napi árfolyam mellett.

NÉMETH ÁLLAMI BANK

NÉMETH JÁNOS, ELNÖK

Főüzlet: 10 East 22nd Street, NEW YORK, N. Y.
Fióküzlet: 1597 SECOND AVENUE, Corner 83rd Street,

me küzdött. Sóváran meredt az asszonyra.

— Szeretem...

Helén félreférthetetlen gunnyal mosolygott.

— Szeret! Mindig ez az egy

leány, karjánál fogva kísérte. Torda halkán figyelmeztette Helént.

— Itt jön Géza.

— Csak hogy már itt vagy! Igazán alig vártunk, édes Gézám! So-

Márián

ZÖMÖK, kálvinista torony... lott a kisváros tág piacán... lott, a torony kerüdjén a... lág négy tája felé dudált a... ter. Nyári esteiken, vacsora u... az omladékos régi templom fe... láthatatlan kezek emelték hal... és óvatosan, mindig feljebb... feljebb a hold arany tányérját... óriás aranytányér, amelyből... perccel ezelőtt, szakállas, em... formájú fellegek vacsoráz... olyan volt, mintha ételmaradé... tól lett volna foltos. Az alac... házakon túl, mint egy fenyege... magásra nyujtott, összeszor... gigászi ökök emelkedett a lev... be a szürke viztorony. A va... reskedés emeleti ablakaiban... pafény derengett a függő... mögött, az erkélyre nyíló ajtó... tárták a nyáresti levegőnek... erkélyről zongoraszó és női... olvadozott. A zene egy lenget... erkély fölött, mint egy kö... selyemzszáló.

A piac közepén álmosan... gott az ártezi kút, a kőnimfá... mény mellbimbóiból halkán... nélvé törtek elő a vékony... vizsugarak. A kut körül va... piros fűtyszó csattogott egy... terinas száján.

Kilenc óra volt, a Korona... loda kopott, citromsárga om... sza nyikorogva döcögött viss... pesti vonattól. A kopott... bársonyülésen egyetlen utas... ki a kocsi homályos ablakú... hez szorította arcát és kinéze... éjszakába. Mikor az omni... megállott a szálloda előtt, ke... kapta apró kékításkáját és... rott a kocsiból.

A kővér szállodás, aki sz... jüsterkabátján a hóna alati... kete félholdakat viselt, —... vánvaló jeleit az izzasztó... melegnek, — üdvözölte a ve... get, olyképp, hogy a derekát... cseppet sem mozdította meg... nagy széles fejét hajtott... olyan mélyen, ahogy csak... — Van szerencsém, jó este... vának!

— Van szoba kérem?

— Igen, csak múltóztassék... nos! Halló!

— A portás előbujt és arany... sapkáját mélyen megemelte... — Az ötös kérem. Első e... öt.

Kivette a vendég kezéből... utitáskát, a tábla egyik sze... leemelte az ötös kulcsot és... nyujtotta.

Az utas mintha egy perccel... dolkozott volna.

— Mondja, nem tudja... van itt a Hajó-utca hét? —... dezte kissé idegyszerű kiej... — Erre kérem...

Kivezette a kapu elé.

— Itt egyenesen, balra... patika mellett be méltóztat... dulni az első utcába. A B... bíró urék, ugyebár? Könnyű... találni a hetes számot. Egy... zöldkapus ház...

— Majd visszajövök. —... ta visszafordulva a vendég... nyen megemelte a kalapját... indult.

Barna angolkabát volt... impregnált vászonból, a... szürke plüskalap. Az arca... sötétbarna volt, mint a fe... boz, mintha olasz hajóska... lett volna. A sötét homlok... két világoskék szeme még

Jobb és szebb arc

A bőrnek fiatalos üdésége, tiszta, sima szeplőtlenesség segít-ségére lesz Önnek, ha nincsen is megáldva, mint társnője, szépséggel. — Használja az

ERDEKY LIHOM KRÉMET

SZAPPANT ÉS ARCFORT.

Rendelje meg még ma. Küldjön be Money Orderon \$1.45-öt e címre:

ERDEKY KÁLMÁN

GYÓGYSZERÉSZ

1019 LIBERTY AVENUE, PITTSBURGH, PA.

Máriának multja van

Irta: ZILAHY LAJOS

ZOMÓK, kálvinista torony állott a kisváros tág piaca fölött, a torony kerülőjén a világ négy tája felé dudált a baktér. Nyári esteiken, vacsora után, az omladékos régi templom felett láthatatlan kezek emelték halkán és óvatosan, mindig feljebb és feljebb a hold arany tányérját. Az óriás aranytányér, amelyből pár perccel ezelőtt, szakállas, emberformájú fellegek vacsoráztak, olyan volt, mintha ételmaradékoktól lett volna foltos. Az alacsony házakon túl, mint egy fenyegetően magasra nyújtott, összeszorított gigászi ököl emelkedett a levegőbe a szürke viztorony. A vaskereskedés emeleti ablakaiban lámpafény derengett a függönyök mögött, az erkélyre nyíló ajtókat tarták a nyáresti levegőnek. Az erkélyről zongoraszó és női ének olvadozott. A zene úgy lengett az erkély fölött, mint egy könnyű selyemzsló.

A piac közepén álmosan csorgott az ártezi kut, a kőnimek kemény méllimbókból halkán, zenélve törtek elő a vékony, ezüst vizugarak. A kut körül valahol piros fűtyszó esattogott egy suszterinas száján.

Kilenc óra volt, a Korona Szálloda kopott, citromsárga omnibusza nyikorogva döcögött vissza a pesti vonattól. A kopott, piros bársonyülésen egyetlen utas ült, a ki a koei homályos ablaküvegéhez szorította arcát és kinézett az éjszakába. Mikor az omnibusz megállott a szálloda előtt, kezébe kapta apró kékításkáját és kiugrott a koeiból.

A kövér szállodás, aki szürke lüszterkabátján a hóna alatt fekete félholdakat viselt, — nyilvánvaló jeleit az izzasztó nyári melegnek, — üdvözölte a vendéget, olyképp, hogy a derekát egy cseppet sem mozdította meg, csak nagy széles fejét hajította meg olyan mélyen, ahogy csak tudta.

— Van szerenésém, jó estét kívánok!
— Van szoba kérem?
— Igen, csak múlttörtassék. János! Halló!
A portás előbujt és aranyásvos sapkáját mélyen megemelte.

— Az ötös kérem. Első emelet őt.
Kivette a vendég kezéből az utitáskát, a tábla egyik szegéről leemelte az ötös kulcsot és átnyújtotta.

Az utas mintha egy percig gondolkodott volna.
— Mandja, nem tudja merre van itt a Hajó-utca hét? — kérdezte kissé idegenszerű kiejtéssel.

— Erre kérem...
Kivezette a kapu elé.
— Itt egyenesen, balra és a patika mellett be méltóztatik fordulni az első utcába. A Bogács bíró urék, ugyebár? Könnyű megtalálni a hetes számot. Egy nagy zöldkapus ház...

— Majd visszajövök, — mondta visszafordulva a vendég, könnyen megemelte a kalapját és elindult.

Barna angolkabát volt rajta, impregnált vászonból, a fején szürke plüskalap. Az arca olyan sötétbarna volt, mint a fenýtőboz, mintha olasz hajóskapitány lett volna. A sötét homlok alatt két világoskék szeme még kisebb-

nek és még világosabbnak tünt fel a barna keretben. A bő köpeny alatt is látszott, hogy a termete karesu és ruganyos, mint a fiatal fáké. Hány éves volt? Talán husz, talán huszonhat. Nehéz lett volna megmondani.

Elindult a patika felé és a sarkon befordult a Hajó-utca. Könnyen megtalálta a hetes számot, megállt és felnézett az ablakokra. A két szélső ablak nyitva volt, felágaskodott és benézett. De a szoba langyos és barna sötétséggel volt tele, csak a nagy Máriakép alatt pislogott a mécs a kék pohárban, a gyenge kék világosság sejtetnie engedte a megvetett ágyak fehérségét. Enyhe meleg szag áradt a szobából, ez a kevert levegő, amelyben érezni lehet a hajkenőcs, parfüm, szivarfüst és ifju asszonyi test illatát, a hálószobák sajtásos szaga, amely alig észrevehetően száll ki az utcára, ha a cseléd estefelé szellőztetésre nyitja az ablakokat.

Egy percig állott az ablak alatt, a sötétség felé fordítva arcát, figyelve és mozdulatlanul, mint valami illatot keresve, talán nem is a szobában, hanem önmagában, bent a lelke mélyén. Aztán a kapu felé tartott és óvatosan megnyomta a kilinset. Az ajtó megnyit. Vidéken kilenc órákor még nem zárják a kapukat.

Belépett az udvarra és a terrasz felé tartott, ahol lámpa égett. A terraszon egy kis meztelbás cselédleány szedte le az asztalneműt s miközben az abroszt hajtogatta össze, csendesen énekelt:

— Sir a kisjány a zabb-lakon...
Mikor meglátta az idegen férfit a lépesőn, összeresztett és hirtelen félbehagyta a nótát.

— Itthon van az asszonyod?
— Igenis itthon van.
Azzal elszaladt és megállt a terraszra nyíló szoba ajtajában, a honnan erős lámpafény aranylott ki a gyenge világítású terraszra.

— Nagysága kérem, egy ur keresi a nagyságát.
Belülről kihallatszott a Mária hangja.

— Kérdezd meg, hogy kicsoda. A kis cseléd a vendég felé fordult.
— A nagysága azt kérdezte, hogy kicsodának tetszik lenni?
A férfi már egészen közel állott a nyitott ajtóhoz és hangosan mondta, hogy odabent az asszony is meghallja:

— Csak annyit mondj, hogy Róbert.
Belülről gyenge sikoltás hallatszott.

lában és látszott rajta, hogy hatalmas, arany sörényét sietve és egyetlen mozdulattal csavarta kontyba. Fehér nyakának hosszú, gyönyörű vonalát egészen szabadon hagyta a kivágott pongyola.

Félig kinyitl szájjal állott a fiu előtt, tágra nyitl szemében öröm és rémület tükröződött.

— Róbert... mondta fojtott hangon, mintha még most sem hinné, hogy a fiu itt áll előtte.
Egy pillantást vetett a kis cselédre, aztán megragadta a fiu kezét és húzta, szinte vonszolta maga után a kertbe.

— Hogy kerülsz ide? — kérdezte riadtan és felzaklatva.
— Tegnap érkeztem Avignonból. Pesten megtudtam, hogy itt vagy. Felültem az első vonatra, most érkeztem...

A fiu fölneztett a verandára.
— Hát igaz, hogy férjhez mentél?

Az asszony ijedten belékarolt és még mélyebben húzta a kertbe.
— Vigyázz, a cseléd meghallja.

A fák alatt állottak, egészen eltakarva a sötétségtől, kinyújtott kezükkel tapogatva keresték egymást. Göröcsösen gyűrtek az egymás kezét, a fiu vadul magához tépte az asszonyt és úgy kereste a száját, mintha hároméves, halálos szomjúságot akarna csillapítani.

Három esztendeje, hogy nem találkoztak. Mária akkor még lány volt, sovány penzióból élt Pesten az anyjával, három szomorú, udvari szobában, amely közül egyet mindig alberletbe adtak. A harmadik szobában két éven át lakott Róbert, aki ekkor a keleti kereskedelmi akadémia előadásait hallgatta. A nyulánk természetű fiu, kinek fekete hajfürtjei egy spányolé, világoskék szemei egy germán férfié, és napsütött, sötét arany arcszine egy olasz hajósé volt, maga sem tudta, hogy milyen származású. Magyarul is beszélt.

— kevert, idegenszerű, izetlen kiejtéssel. Róbert a legszélső szobában lakott, az ajtó, amely a közepes szobába vezetett, kulcsal elzárták és hogy szembetűnő legyen, hogy az átjárás ezen a helyen megszűnt, egy kis, fehér terítővel letakart asztalt tettek az ajtó elé. Mária ekkor huszonkét esztendő volt, arany sörénye, porcellán fehér bőre és a fiatalága aligha tudta pótolni azt a hiányt, hogy az arca csunya, szinte kellemtlenül csunya volt, aminek rut-sága csak akkor enyhült, ha az ember megszokta. A tökéletes hófehér test, amelyet elefántesontból

cal és ezzel a szegénységgel soha sem fog férjhez menni.

Róbert három évvel volt fiatalabb Máriánál. Friss, erős, fiatal testének minden sejtje szomjúságtól égett. Sokat ültek egymásra hagyatva az ebédő kopott bőrdíványán, egészen egyedül voltak és a homályos udvari szobát ilyenkor elborította és bevilágította a két ember vágyának forrósága. Fuldokolva és göröcsösen ölelték egymást, tobzódo fiataláguk kétségbeesett vadságával.

Elszabadult boldog örületük odáig vezetett, hogy az éjszakák mélyen alvó csendjében, mint valami titokzatos erő, felemelte és eltette az utból a kis, fehér terítőt letakart teaszólt, amely a Róbert szobájába vezető ajtó előtt állott és óvatosan, remegő kezekkel, visszafojtott lélekzettel, zakatoló szívvvel olajozott kulcsot illesztett a zárba...

Róbert két esztendeig lakott alberletben a harmadik szobában. Két esztendeig szűresölték, itták és habzolták az egymás fiatalágát.

Ekkor kezdett Máriaékhoz járni Bogács, a járásbíró, szerényen, szinte szegénykezve virágokat hordva Máriának, tisztességes szándékkal, házassági tervekkel, komolyan és mélyen áhitva Mária. Bogács a megcsontosodott és megkövesedett illetmüds volt, a kinek a keze sohasem rándult meg a belső szenvedélytől. Tudta, ösztönösen érezte, hogy Mária és Róbert között valami mély, gyötrelmes titok van. Két test, amely az egymásé, apró vonásokban és mozdulatokban sajtásos hasonlóságot áru el. A tekintetük néha tökéletesen egyforma.

Róbert rövid idő múlva elvezette az akadémiát, elbucszott Máriaától, az örökre való bucsuzás fájdalmával, azzal, hogy külföldre megy.

Bogács feleségül vette Mária-t és elhozta magával ide a kisvárosba, a Hajó-utca, a zöldkapus házba. Mária csendes megalázkodással szerette az urát — érezte, hogy Bogács megmentette és visszaadta a tiszta életnek, mert ha Bogács nincs, ha nem veszi feleségül, ő menthetetlenül elpusztul. Róbert távozása után felgyújtott testével kirohant volna az utcára, az éjszakába és a pusztulásba...

Itt a kisváros langyos unalma borította körül, a mindennapi élet egyforma megszokottsága nehezedett rá, de a lelke mélyében világitottak, szikráztak és melegséget árasztottak az emlékei.

Róbert...
A fiu örökre elment, minden összeköttetést megszakítottak, három esztendő óta idegen tengerek kereskedelmi hajóin teljesít szolgálatot. Róbert soha sem fog visszajönni és ez így szép, ez így van jól, boldog volt és megelégedett a sorsával. Ez a fájdalmas, örökkévaló emlékezés és a végtelenség, amely eltűnt szerelmét magában hordta, mindent megadott neki.

Már gyermeke is volt, kékszemű és aranyfürtű két éves kis fiu. Jó feleség és jó anya lett belőle. Bogács mégis érezte, hogy néha, mikor magányában lepte meg az asszonyt, Mária szeme a távolba

(Folytatás a 11-ik oldalon.)

Dollár összeget küldök Magyarorszagba PÉNZKÜLDÉS BÉRHOVA A VILÁGON.
Ha családját vagy hozzátartozóit akarja kihozni az óhazából, forduljon kimerítő felvilágosításért.
ÓHAZAI JOGI ÉS KÖZJEGYZŐI ÜGYEK
pontos és szakzerű elintézése.
GARTNER LAJOS
megbízható, régi közjegyzői és pénzküldési irodája
401 East 80th Street, New York, N. Y.

— Róbert! Várj egy pillanatig, mindjárt jövök... — kiabált belülről Mária a meglepés és a felindultság hangján.
Egy perc múlva a verandán állott, kivágott, rózsaszínű pongyola-

faragott a természet, a finoman ivelt magas nyak egy rut és ferdevonalu arcot hordozott. De az arc a tükör előtt sokszor elárulta neki, hogy itt ebből az eldugott pesti udvari lakásból ezzel az arc-

yörgy
Mit? Jól
nevetett.
szemüveget
vájhoz ve-
vagy, édes
En egé-
lyosan, de
sötét szem-
folyton lá-
zép arcos-
adat, a ra-
kezec-
mindent
elkesedett
könnyeket,
ték. Alig
Nézd csak,
da is. Tor-
jött.
ondó? Te
ismerlek
egyszer
örül, ha
láthat, eb-
meg jobban
ben vagy.
kal jobbak
ött. És az-
ja az em-
edig a do-
ber tudja,
y az egész
ar. Eg és
nu. Igen,
csak füst
Tordára
mintha az
visszhan-
lt.
és hamu.
let.

ebb
ádesége,
ég segít
inczen is
je, szép-
a az
rémet
RCPORT.
Küldjön
45-öt e
MÁN
Z
ENUE,
PA.

PANIN SZERGIUSZ

— De becsületes eljárás! Hanem ahhoz meg kellett volna kockáztatni egy kis magyarázatot is, ön pedig nem szereti magát kimagyarázni. Jobbnak látta, hogy hadt találjam ki én e titkot a házbeliek hallgatagságából, az idegenek suttogásából. Ez valóban egyszerűbb volt, és kényelmesebb is öné nézve!

Jeanne lázas életséggel mondotta el a szavakat. Mondatai sivitva csattogtak, mint az ostorcsapás. A leány izgatottsága féktelen volt, arca kipirult és lehelle torkán akadt, elfullasztva a fölüldulástól.

Megállt egy pillanatra, majd visszafordulva a herceghez és mérő szemébe nézte. — kérdezte: — Tehát ez a házasság el van határozva?

Szergiusz csak annyit felelt: — El.

A szó gyöngébb volt a lehelletnél, Jeanne, mintha nem hihetné, ismételte:

— Elveszi Michelinét?

S midőn Panin, ezuttal erősebb hangon, ismét csak azt felelte: "El" a leány hevesen odalépett hozzá, s lángoló arcát a hercegéhez közelítve, kitérő sailajsággal, melyen többé nem birt uralkodni, mondotta:

— Hát én?

Szergiusz hátrahökken. Az üvegajtó nyitva volt, s künn meghallhatták őket.

Jeanne, az istenért, csillapodjék. — mondotta. — Ön annyira föl van hevülve...

— Mitől? — vágott közbe kacagva a leány.

— Félék, de esupán önért. — mondotta a herceg nyugodtan.

— Én értem?

— Ugy van. Attól tartok, hogy valami esztelenséget talál elkövetni, amely menthetetlenül vesztét okozná.

— Igen, de az öné is!... S ön csakis ettől föl.

A herceg mosolyogva nézett Jeannera. Megfogta kezét s más hangba esapva át mondotta:

— Ej, de milyen gonosz ön ma! S hogy haragszik arra a szegény Szergiuszra! Az ugyancsak el fogja magát bízni, ha látja, hogy ön milyen hizelgő féltékenységet tanusít iránta.

Jeanne hevesen rántotta vissza kezét:

— Eh, félre a tréfával. Biztosíthatom róla, hogy annak most nincs ideje. Ön, ugy látszik, nem ad magának kellően számot a helyzetről. Hát nem fogja föl, hogy kész vagyok megmondani Desvarennesné asszonynak mindent...

— Mindent? — mondotta a herceg. — No, ez ugy sem sok. El fogja neki beszélni, hogy találkoztam önnel Angolországban, hogy udvaroltam önnek, s hogy ön elég kegyes volt kellemesnek találni társaságomat. S azután?... Ön jönnek látja tragikailag fogni föl azt a nyáregi álmot, melyben Churchill Castle tegebélye fái alatt andalgott! De mi az? Én: komolyan mondván, nem látom. Igen zajos környezetben éltünk, amelyben élvezhetünk az angol szokás által az ifjuságnak nyújtott szabadságot. Nagynénje semmi rosszat sem látott abban az ártatlan enyelgésben, melyet ott "flirtation"-nek neveznek. Én azt mondtam önnek, hogy szeretem, ön értesemre adta, hogy nem vagyok önnek visszatetsző. E szép egyetértésben töltöttünk el egy kellemes nyarat, s ön most nem akar megtérni abból a pajkos kirándulásból, mely egészen kívül esik a mi anyyira szigorú, párisi világunk által vont határokon! Ez nem okosság, sőt nagy esztelenség is. Ha beváltaná fenyegetését, ha bírójává tenné jövődöbeli anyósomat eme jogainak, amelyekre hivatkozik: nem fogja-e föl, hogy előre is el lenne ítélve? Az ő érdekeit homlokegyenest ellenkeznek az önével. Avagy habozhatna-e leánya és ön között!

— Oh, az ön számításai nagyon ügyesek, és jól gondoskodott előre mindenről. — viszonzta Jeanne. — De ha Desvarennesné asszony talán még sem olyan, aminek ön gondolja, ha az én pártomra állana és — ugy gondolkozván, hogy aki álnok szerető volt, hűtlen férj lesz — az én multamból következtetést vonna leánya jövőjére — mi történnék akkor!

— Egyszerűen csak ez. — felelte Szergiusz: — Belefáradva a bizonytalan, kockázatos életmódba, amelyet itt folytatok, elmennék Ausztriába s visszalépnék a hadi

szolgálatba. Az egyenruha az egyetlen öltözet, mely tisztességesen takarja el a nyomort.

Jeanne szivazorongva nézett a hercegre, majd, erőt véve magán, kérdezte:

— Tehát nekem csak az elhagyatás marad?

S egy székre roskadva, két kezébe rejté arcát. Panin hallgatott egy pillanatra. A leány fájdalma, melyet őszintének látott, jobban meghatotta, semmint mutatni akarta. Szerette Jeanne, s szereti még most is. De érezte, hogy egyetlen gyöngésséget elérülő mozdulat ki szolgáltatná őt e leány kényének,

Csak egy teára . . .

Irta: ILY JÁNOS

(Folytatás a 2-ik oldalról.)

valami különös, megérzett melegéssel kimondani a nevét. Megtorpant. Nem. Már késő. Bodolay nem szeretheti a "csak egy teán" szerzett asszonyt. Ami eddig álnok, hazug, összekovácsolt képmutatás volt, most ebben a mélyről felbukott pereben se váljon valóssággá.

Félre simította az asszony arcán az elszabadult, rakoncátlan hajszálakat. Leesókolta a könyveket. Egyenes nyíltsággal nézett a szemébe, ugy, ahogy eddig még sohasem néztek egymásra:

— Liza... maga feleségül megy ahhoz... ahhoz a másikhoz... a kinek joga van magához!

IV

Egy estén, mely szelid-ésőndesen mosolygott le a városra, Bodolay betoppant az anyjához. Megesókolta a kezét. Az anyja reszkette sütötte le előtte pillantását. Bodolaynak, a józan Bodolaynak egy könyeseppje kiült a szemébe... Tudja isten, holnan

került elő... Volt még neki is könyve.

— Édes anyám, — szölt egyszerre az ő régi, jókedvű hangján, — ha szeret még, hát... birkapörköltet főzzön nekem... Porhanyós puhára a burgonyát, csipős-fűszeresre a lété... ugy, a hogy mag szokta... ugy, ahogy én szeretem...

Vacsora után következett a kéror mosoly, utána a szivar, melynek első szippantásánál Bodolay nevére fordult az édes anyjához:

— De... teára... anyám, nem megyek a szomszédba!...

Az öreg asszony kedves-durecsan fordult el a fiától:

— Nem, no... erdj te már te... te bolond!

Csend volt a szobában. Amolyan nyugalmas, derűs esőnd, mely ráfekszik az ember szívére, mint egy altató nagy madár... és elfakarja az ember elől a ravaszkodó, hamis élet furesa, megbolondult lármáját.

SÜRGÖNYILEG

vagy posta útján KISS EMIL bank legpontosabban és mindig a legalacsonyabb napi árfolyam mellett küld pénzt Magyarországra.

HAZAUTAZÓ

magyarok a legteljesebb kiküldetésben KISS EMIL bank iródjában részvesztésnek és a pénzüket ott váltják be a legelőnyösebben.

ÓHAZAI

ügyek a legszakszerűbben KISS EMIL bankházának közjegyzői osztályában intéztetnek el, mert az ő budapesti iródjája minden okirat kibozatáláról gondoskodik.

Irjon az alábbi címre:

KISS EMIL

BANKAR

133 SECOND AVE., NEW YORK

Regény - Irta Ohnet György

s egy ajkáról elsikló vallomás annyi lenne, mint megsemmisülése Michelinevel való házasságának.

Megkeményíté magát e benyomások ellen s hizelgő nyájaskodással mondotta:

— Hogyan beszélhet elhagyatásról, mikor egy derék ember, a ki szereti önt és dugszadag, nőül akarja venni?

Jeanne hevesen emelte föl fejét.

— Tehát ön ajánlja nekem, hogy nőül menjek Cayrolhoz?... És keblében semmi sem háborodik fel arra a gondolatra, hogy követni találom tanácsát? Hát már az első pillanattól fogva, amikor hozzám szölt, megcsalt? Hát nem szeretett egy napig sem? Egy rövid óráig sem!

Szergiusz mosolygott, s színeskedő és könnyed hangján folytatta:

— Kedves Jeanneom, ha száz-ezer frank jövedelmem volna, becsületszavamra mondom, hogy nem vennék el más nőt, csak önt, mert ön imádandó egy heregeasszony lenne.

Jeanne büszke, kicsinyelő mozdulatot tett:

— Eh, mit nekem a cím! — kiáltott föl szenvedélyesen. — Én önt akarom! Csakis önt!

Nem tudja, hogy mit kíván tőlem. Sokkal jobban szeretem önt, semhogy sorsomhoz akarnám láncolni. Ha ismerné azt az aranyozott inséget, azt a fehér-keztűs nyomorúságot, mely nekem osztályrészem, eléműlne, és fölfogná, hogy midőn öntől eltávolodom, csak gyöngédségemnek és nagylelkűségemnek adom tanujelét. Azt hiszi ön, hogy könnyű lemondani egy nőről, aki olyan imádásra méltó mint ön? S én mégis lemondok. Mit csinálnék az én szép Jeanneommal abban a madame-utcai három kis szobában, a melyben lakom? Vajjon azzal a tiz-tizenkét ezer frankkal, melyet az oroszországi Paninok bőkezűségéből élvezek, győzhetném-e egy háztartás költségeit? Hiszen alig fedezem vele saját szükségleteimet. A klubban élek, ahol olesón étkezem. Barátainnak a lovain járok, és sohasem nyulok kártyához, noha szenvedélyes játékos vagyok. Sokat járok a társaságokba; fényesen, pompásan jelenek meg ott, és gyalog megyek haza, hogy megtakarítsam a kocsipénzt. A kapunóm takarít rám s tartja rendben fehéreneműmet. Az én magánéletem szomorú, komor, nyomorúságos. Fekete bábuja annak a ragyogó pillangónak, melyet ön röpködni lát. Ez az igazi Panin herceg, kedves Jeanneom. Szép külsejű, előkelő megjelenésű főúr, aki egy vén leány takarékoskodásával él. Elegánsnak, vidornak látják, irigylük fényűzését. Selejti áru, család, mint azok az aranyfüstös óralánccok. Most már érti, nemde, hogy nem ajánlhatom fel önnek egy ilyen életnek a felét?...

De ha életének ezzel a különben teljességgel hü festésével Panin azt gondolta, hogy eltéríti magát a leányt, családott. A herceg a leány hő szerelmé nélkül számított, mely ezt arra készítette, hogy meghozzon minden áldozatot, csak megtarthassa azt a férfit, akit imád.

— Ha gazdag volna ön, Szergiusz, — mondotta, — nem iparkodnám azon, hogy visszatértem magamhoz. De ön szegény, s jogom van azt mondani önnek, hogy szeretem. Életem ön mellett mérő odaadás, önmegtágadás volna. Minden elviselt szenvedés a szerelem bizonyítéka lenne, s én épen ezért akarok szenvedni. Az ön élete én mellettem nem lenne sem szomorú, sem nyomorúságos. Édes-sé tennem szerelmemmel, és sugárzóvá örömmel. És olyan boldogok lennénk, hogy ön azt mondaná: Hogyan is álmódzhattam másról!

(Folyt. köv.)

KIS LÁNY

WASHINGTON élett

(3-ik folytatás.)

— Ne légy tobakodó, de barátos és udvarias; első légy az úrvölgyben, hallgatásban és válaszlásban; de ne légy szószátyár amidőn alkalmad van társalogni. — Ne bámuld meg mások anyjegyveit vagy foltjait s ne kérdezd, hogy honnét származnak.

— Gondolkodj, mielőtt beszélni tisztán ejtsd ki a szavakat, ne beszélj tulgyorsan, de rendszeren hangsúlyozva.

— Üzletéről megfelelő alkalommal beszélj emberekkel, ne suttogj mások társaságában.

— Ne légy kíváncsi mások magánügyeire, ne menj közel azokhoz, akik bizalmas ügyben beszélgetnek.

— Ne szólj rosszat a távollevőről, mert az nem igazságos.

— Ne mutasd, hogy nagy ómet lesz a táplálékban, ne felelhőn az ételt, a kenyéret késő vágd, ne támaszkodj az asztalra, ne talaj hibákat az ételében.

— Amikor Istenről beszélsz, olyyan és tisztelettel beszélj. Teld szüleidet és engedelmeskedj nekik, mégha szegények is.

— A szórakozásod legyen férfi és nem bűnös.

— Igyekezz, hogy megmaradj keblében az a kis égi szikra, a lelkiismeretnek neveznek.

Nem tudni, hogy hol talál György ezeket a szabályokat, a ket olyan nagy gondallal leirt, bizonyos, hogy magáéva te mindet s azok szerint eseleked egész életében.

II. FEJEZET.

Washington ifjusága.

György igen kedvelte a báty Washington Lőrincet, aki azt te, hogy pompás dolog volna, nézve a király egyik hadihajóját szolgálni. Amikor Lőrinc a Nagat Indiákon volt, kedvence a Wentworth generálisnak és a non tengernagynak s nem kékedett abban, hogy öccsének a jó helyet biztosítsanak. Beszélt erről Györggyel és a igen örült a tervnek. Anyja büszke volt rá s eleinte nem lenezte a dolgot, sőt töle telhet en elősegítette. De amikor köggett a távozás ideje, a szíve, a erős, bátor és büszke volt, megyengült s érezte, hogy nem megválni kedves fiától.

Egyik barátja megírta Lőrincnek, hogy az anyja megmondta a dolgot s nem engedí Györgyhajóra szállni. Azt mondotta, barátai ugy vélekednek, hogy telen a terve. "Szerintem, irta jobbrát, egy szónak, ami az enést ellenzi, több sulya van, mintiznek ami az elmenést ajánlja.

Igy hát elejtették a tervet Györgyöt visszaküldötték az lába.

Szép napokon kiment a me és az iskola körül fekvő föld s mérővonallal és páleával me lapította a földdarabok nagát és óvatosan csinálta ezt. az első laptól az utolsóig egy sem volt tintafolt vagy szenny látható.

Ez a tisztaság szeretet, am ifjuságában hozzászokott. életén át megmaradt benne, és különösnek látszik, az, hogy

KIS LÁNYOKNAK KIS FIUKNAK

WASHINGTON GYÖRGY élettörténete

(3-ik folytatás.)

"Ne légy tovakodó, de barátságos és udvarias, első légy az üdvözlésben, hallgatásban és válaszlásban; de ne légy szószátyár, amidőn alkalmad van társalogni.

"Ne bámuld meg mások anyajegyeit vagy foltjait s ne kérdezd, hogy honnét származnak.

"Gondolkodj, mielőtt beszélsz, tisztán ejtsd ki a szavakat, ne beszélj tulgyorsan, de rendesen és hangsúlyozva.

"Üzletről megfelelő alkalmakkal beszélj emberekkel, ne suttogj mások társaságában.

"Ne légy kíváncsi mások magánügyeire, ne menj közel azokhoz, akik bizalmas ügyben beszélgetnek.

"Ne szólj rosszat a távollévőről, mert az nem igazságos.

"Ne mutasd, hogy nagy örömet lesz a táplálékban, ne fald mohón az ételt, a kenyeret késsel vágd, ne támaszkodj az asztalra, ne találd hibákat az ételben.

"Amikor Istenről beszélsz, komolyan és tisztelettel beszélj. Tiszteld szüleidet és engedelmeskedj nekik, még ha szegények is.

"A szórakozásod legyen férfias, és nem bűnös.

"Igyekezz, hogy megmaradjon kebledben az a kis égi szikra, amit lelkiismeretnek neveznek.

Nem tudni, hogy hol találta György ezeket a szabályokat, amiket olyan nagy gondalal leírt, de bizonyos, hogy magáévá tette mindet s azok szerint cselekedett egész életében.

II. FEJEZET.

Washington ifjusága.

György igen kedvelte a bátyját, Washington Lőrincet, aki azt hitte, hogy pompás dolog volna rá nézve a király egyik hadihajóján szolgálni. Amikor Lőrinc a Nyugat Indiákon volt, kedvence volt Wentworth generálisnak és Vernon tengernagynak s nem kételkedett abban, hogy öccsének ezek jó helyet biztosítanak. Beszélgetett erről Györggyel és a fiu igen örült a tervnek. Anyja is büszke volt rá s eleinte nem elengedte a dolgot, sőt tőle telhetően elősegítette. De amikor közelgett a távozás ideje, a szíve, amely erős, bátor és büszke volt, meggyengült s érezte, hogy nem tud megválni kedves fiától.

Egyik barátja megírta Lőrincnek, hogy az anyja meggondolta a dolgot s nem engedi Györgyöt hajóra szállni. Azt mondotta, hogy barátai úgy vélekednek, hogy helytelen a terve. "Szerintem, írta a jóbarát, egy szónak, ami az elmenést ellenzi, több sulya van, mint tiznek ami az elmenést ajánlja."

Igy hát elejtették a tervet s Györgyöt visszaküldték az iskolába.

Szép napokon kiment a mezőre és az iskola körül fekvő földekre s mérővonallal és pálcával megállapította a földdarabok nagyságát és óvatosan csinálta ezt, hogy az első laptól az utolsóig egyiken sem volt tintafolt vagy egyéb szenny látható.

Ez a tisztaság szeretetét, amihez ifjúságában hozzászokott, egész életén át megmaradt benne, és ami különösnek látszik, az, hogy nap-

lót és olyan könyveket, amiket manapság nagyban használnak, nem ismertek abban az időben. A tervet Washington György gondolta ki, amikor 16 éves fiu volt, és ez mutatja, hogy milyen fejlett volt.

Ekkortáiban Györgyöt elküldték Lőrinc bátyjához a Potomac mellett levő pompás otthonába, amelyet Mount Vernonnak hívott Vernon tengernagy iránt való tiszteletből.

Itt Györgynek alkalma volt magas rangú barátokra szertenni, és sok időt töltött Fairfax György társaságában, akinek Belvoirban, Mount Vernon mellett volt otthona. Fairfax lord gazdag és nagybecsült ember volt abban az időben Belvoirban. Virginiában nagy földbirtokokat vásárolt, amelyek nem voltak parcellázva vagy kis telkekre osztva. Valóban nem tudta se nagyságukat, se alakjukat, de hallotta, hogy egyesek kiszemelték a legjobb földeket ezeken a birtokon. házat építettek maguknak, farmot csináltak, amiért azonban nem fizettek bért. Fairfax úgy vélte, hogy éppen ideje, hogy ennek a foglalkozásnak véget vessen.

(Folytatjuk.)

MÁRIÁNAK MULTJA VAN

Irta: ZILAHY LAJOS

(Folytatás a 9-ik oldalról.)

nézett. És ilyenkor maga előtt látta a magas, nyulánk fiút, akinek az arca olyan sötétbarna volt, mint a fenyőtoboz és a szeme olyan világoskék, mint a nefelejts.

Ilyenkor szemrehányóan nézett a feleségére, de a Mária tekintete mindig azt felelte: — De hiszen Róbert soha sem fog visszajönni.

A férfi pedig érezte, tudta, hogy egyszer mégis visszajön!

És most ott állottak a mély és sötét kertben, a lombos fák alatt, a nyári éjszaka forró feketeségében.

— Hol van az urad? — kérdezte Róbert, mikor elengedte az asszonyt.

— A kávéházban... Minden pillanatban haza jöhet... Menj Róbert, menj az Istenért, könyörgöm neked, menj innét, menj, utazz el azonnal... Szörnyűség lenne feldunni ezt... mindent...

Egy széles mozdulattal a lámpafényes terrasz felé mutatott.

— Nem — mondta összeszorított szájjal a fiu és átszorította az asszony csuklóját.

— Gyere, — mondta és a kapu felé vonzolta.

A kapuban az asszony megfeszítette magát.

— Nem... Róbert, az Istenért... Eressz...

Aztán kint voltak az utcán. Szinte futva mentek végig az alacsony alsó házsorok között, ahol egy lélek sem járt. Egymásba kapaszkodtak, vonzólták egymást, mintha önmaguk elől menekülnének, megörülve és lángragyulva futottak bele a tikkadt és sötét nyári éjszakába és maguk sem tudták, hová.

Kint messze a réten, a szőlőskertek alatt lihegve megállottak. Valahol nem messze tőlük nagy jegenyefák álltak, a fákat eltakar-

(3. Continuation)

"Be not forward, but friendly and courteous; the first to salute, hear, and answer; and be not pensive when it is time to converse.

"Gaze not on the marks or blemishes of others, and ask not how they came.

"Think before you speak, pronounce not imperfectly, nor bring out your words too hastily, but orderly and distinctly.

"Treat with men at fit times about business; and whisper not in the company of others.

"Be not curious to know the affairs of others, nor go near to those that speak in private.

"Under-take not to do what you cannot perform, but be careful to keep your promise.

"Speak not evil of the absent, for it is unjust.

"Make no show of taking great delight in your food; feed not with greediness; cut your bread with a knife; lean not on the table; neither find fault with what you eat.

"When you speak of God, let it be gravely and in reverence. Honor and obey your parents, although they be poor.

"Let your amusements be manifold, not sinful.

"Labor to keep alive in your breast that little spark of celestial fire, called conscience."

It is not known where George found these rules he took so much pains to write out, but it is plain that he set great store by them, and made use of them throughout his whole life.

CHAPTER II. Youth.

George was a great pet with his brother, Lawrence Washington, who thought it would be a nice thing for him to serve on board one of the King's ships-of-war. While Lawrence was in the West Indies he was an good terms with General Wentworth and Admiral Vernon, and he had no doubt they would do their best to get his brother a good place. He spoke to George about it, and the boy was wild with joy. His mother's pride was roused, and at first she did not put a straw in his way, but gave him all the help she could. But as the time drew near, her heart, which had been so strong and brave and full of pride, gave way and she felt that she could not part with her dear boy.

One of her friends wrote to Lawrence that Mrs. Washington had made up her mind not to let George go to sea. She said that some of her friends had told her it was a bad plan, and "I find," said he "that one word against his going has more weight than ten for it."

So they gave up the scheme, and George was sent back to school.

He would, on fine days, go out in the fields and tracts of land around the school-house, and with line and rod take the size and shape, the length and width, and mark it all down in one of his books, and so much pains did he take that from the first to the last page not a blot or blur is to be seen.

These neat ways, formed in his youth, were kept up through all his life, and what seems strange is that day-books, and such books as you will find in great use nowadays were not known at that time. The plan had been thought out by George Washington when a boy of 16, and shows the cast of his mind.

Near this time George was sent to live with his brother Lawrence, at his fine place on the Potomac, which he had called Mount Vernon, to show how much he thought of the admiral of that name.

Here George had a chance to make friends with those of high rank, and he spent much of his time with George Fairfax who made his home at Belvoir, near Mount Vernon. Lord Fairfax, a man of wealth and worth was much at Belvoir at that time. He had bought large tracts of land in Virginia, which had not been staked out, or set off into lots. In fact he did not know their size or shape, but he had heard that men had sought out some of the best spots, and had built homes there, and laid out farms for which they paid no rent, and he thought it quite time to put a stop to such things.

(To be continued)

INGYEN

GYÖNYÖRÜ, DISZES ÉS MŰVÉSZIES KIÁLLÍTÁSÚ FALINAPTÁR-AJÁNDÉK

1921-İK ÉVI

A PARTOS PATIKA MINDEN EGYES COSTÜMERÉNEKI SZENZÁCIÓT FOG KELTENI

az egész üzleti piacon az a gyönyörű falinaptár, melyet a világhírű és közkedvelt **PARTOS PATIKA** fog adni az új év forduló alkalmából minden olyan üzletfelének, aki legkésőbb folyó évi december hó 26-ig bezárólag legalább 1 dollár 10 cent ára Partos-féle gyógyszer-különlegességet rendel.

A **PARTOS PATIKA** ujesztendei falinaptárjai mindig igen szépek voltak, az ezidei azonban felül fogja mulni az eddigieket is. – Valóban méltó lesz a **PARTOS PATIKA** nagyszerű izléséhez és kitűnő hírnevéhez ez az ajándék-falinaptár. – Szeresse meg magának mindenki!

Ezennel köztudomásra adjuk pedig e lap tisztelt olvasóinak, hogy a falinaptárak szétküldése a rendelések beérkezésének sorrendjében fog eszközöltetni. – Okosan cselekszik tehát az, aki minél előbb beküldi rendelését, mert aki előbb jön, az előbb kapja meg az ajándék-falinaptárt.

Intézkedjék gyorsan, lehetőleg azonnal, mert ezren és ezren fognak sietni rendelni, hogy biztosítsanak maguknak legalább egyet e falinaptárakból. – Ámde az óhazában levő szeretteinek, barátainak és ismerőseinek is küldhet a **PARTOS PATIKA** gyönyörű falinaptáraiból új évi ajándék gyanánt. – Hiszen annyit szerezhet belőlük még most és idejekorán, amennyit csak átküldeni akar, amit egyszerűen és igen könnyen megtehet úgy, hogy annyiszor 1 dollár és 10 cent ára Partos-szert rendel, ahány falinaptárra Önnek szüksége van. – Kedvességet és figyelmességet tanúsító ajándék lesz az odaát, amit kétségtelenül mindenki örömmel és köszönettel fog fogadni a messze-messze távol Amerikából!

Rendelésevel és a pénzzel együtt küldje be okvetlenül az alantl falinaptár-szelvényt.

Vágja ki! AJÁNDÉK FALINAPTÁR – SZELVÉNY. Vágja ki!

Mellékelt rendelés alapján annak idején darab falinaptárt kapok a **PARTOS PATIKÁTÓL**. – Kérem azok mielőbbi elküldését a következő pontos címemre:

Név:

Házzám és utca, vagy Box szám:

Város: Allam

Mindennemü levél, rendelés és pénz erre a címre küldendő:

PARTOS PATIKA

160 Second Ave., (10-ik utca sarok) New York, N.Y.

A világhírű Partola, Partoglory, Liró, stb. gyógyszer-különlegességek feltalálója és egyedüli készítője.